

(ร่าง)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

สารบัญ

	หน้า
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
1. รหัสและชื่อหลักสูตร	1
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	1
3. วิชาเอก	1
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	1
5. รูปแบบของหลักสูตร	1
6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	2
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน	2
8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	2
9. ชื่อ ตำแหน่งวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชา สถาบันการศึกษา และปีที่จบของ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	2
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน	3
11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณา ในการวางแผนหลักสูตร	3
12. ผลกระทบจาก ข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับ พันธกิจของมหาวิทยาลัย	6
13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/สาขาวิชาอื่นของ มหาวิทยาลัย	7
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	8
1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	8
2. แผนพัฒนาปรับปรุง	9
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษาการดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร	12
1. ระบบการจัดการศึกษา	12
2. การดำเนินการหลักสูตร	12
3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน	14
4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (สหกิจศึกษาหรือการฝึกงาน)	37
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย	39
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	41
1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา	41
2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน	41
3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จาก หลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)	45

	หน้า
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา	49
1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (ผลการเรียน)	49
2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา	49
3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	50
หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์	51
1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่	51
2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์	51
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร	52
1. การบริหารหลักสูตร	52
2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน	53
3. การบริหารคณาจารย์	55
4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน	55
5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา	56
6. ความต้องการของตลาดแรงงานสังคมและหรือความพึงพอใจของ ผู้ใช้บัณฑิต	56
7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	56
หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	58
1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน	58
2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	58
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร	58
4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง	58
ภาคผนวก	59
ภาคผนวก ก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญาและ ปริญญาตรี พ.ศ. 2557	60
ภาคผนวก ข หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	84
ภาคผนวก ค คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ที่ 101/2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	99
ภาคผนวก ง รายงานการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	101
ภาคผนวก จ รายงานการวิพากษ์หลักสูตร	105
ภาคผนวก ฉ ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร	110

ภาคผนวก ข รายงานสรุปคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการ ของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติและ ความต้องการและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย อลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี	116
ภาคผนวก ข ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตร ที่ปรับปรุง	137
ภาคผนวก ฅ แผนบริหารความเสี่ยง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา การพัฒนาชุมชน	147

(ร่าง)
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
คณะ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Community Development

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนาชุมชน)
ชื่อย่อ : ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน)
ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Arts (Community Development)
ชื่อย่อ : B.A.(Community Development)

3. วิชาเอก ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 133 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

เป็นหลักสูตรระดับคุณวุฒิปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี

5.2 ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย

5.3 การรับเข้าศึกษา

รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

☒ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

เริ่มใช้หลักสูตรนี้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559

☐ สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เห็นชอบในการนำเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ [ครั้งที่]/[ปี พ.ศ.] เมื่อวันที่[วันที่]เดือน[เดือน] พ.ศ. [ปี พ.ศ.]

☐ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อนุมัติหลักสูตรในการประชุม ครั้งที่ [ครั้งที่]/[ปี พ.ศ.]เมื่อวันที่[วันที่]เดือน [เดือน] พ.ศ. [ปี พ.ศ.]

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ปีการศึกษา 2561

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- 8.1 เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
- 8.2 เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)
- 8.3 เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่น
- 8.4 นักการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
- 8.5 เจ้าหน้าที่องค์กรมหาชน
- 8.6 นักปฏิบัติการทางสังคมและชุมชน
- 8.7 การประกอบอาชีพอิสระ

9. ชื่อ ตำแหน่งวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชา สถาบันการศึกษา และปีที่จบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
1.	นายสมทรง บรรจงธิดิตานต์	อาจารย์	ปร.ด.(พัฒนบูรณาการ ศาสตร์)	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	2555
			พธ.ม.(ประชากรและ พัฒนา)	สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์	2543
			ศศ.บ.(ประวัติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2530
2.	นางสาวชนินทร์ สวนภักดิ์	อาจารย์	สส.ด.(การบริหารสังคม)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2554
			ศศ.ม.(พัฒนาชนบทศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2546
			ศศ.บ.(ภาษาและวรรณคดี อังกฤษ)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2541

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
3.	นายสามารถ จันทร์สุรย์	อาจารย์	ปร.ด.(วัฒนธรรมศาสตร์) ศศ.ม.(พัฒนาสังคม) ค.บ.(สังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยครูมหาสารคาม	2555 2524 2518
4.	นายวุฒิชัย สายบุญจวง	อาจารย์	ศศ.ม.(บริหารการพัฒนา สังคม) ศศ.บ.(การพัฒนาสังคม) เกียรตินิยมอันดับ1	สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	2555 2550
5.	นายอิทธิ คำเพราะ	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	M.Sc.(Human Settlements Development Planning) ค.บ.(ภาษาอังกฤษ)	Asian Institute of Technology วิทยาลัยครูมหาสารคาม	2524 2518

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ในสถานที่ตั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

11.1.1 แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

11.1.2 การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่

- 1) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ
- 2) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน และ
- 3) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางด้านการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาค และในภูมิภาคในระยะต่อไป

11.1.3 การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนา

มาตรฐานของอุตสาหกรรมตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้น

11.1.4 ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เนื่องจาก

1) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ

2) ปัญหาการส่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลก หากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

11.1.5 ความเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสารการขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อวิถีชีวิต ทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้และพฤติกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคม

โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยแต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัยเนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

11.2.1 ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก 6.3 คน ในช่วงปี 2507-2508 เป็น 1.62 คน ในช่วงปี 2548- 2558 และคาดว่าจะในปี 2583 จะลดลงเหลือเพียง 1.3 คน

11.2.2 กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ 30 เป็นประชากร กลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Generation Y – ประชากรที่เกิดช่วงปี 2525-2546)

ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน 38.9 ล้านคนในช่วงปี 2555-2557 และเริ่มลดลงร้อยละ 0.1 ในปี 2556 และร้อยละ 0.2 ในปี 2557 ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ต่อปีในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548 – 2557) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย 1 เท่าตัว และสิงคโปร์ 5 เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ 65.1 มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายซึ่งมีจำนวนร้อยละ 27 ของประชากรในปี 2553 มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

11.2.3 กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 10.3 ล้านคน (ร้อยละ 16.2) ในปี 2558 เป็น 20.5 ล้านคน (ร้อยละ 32.1) ในปี 2583 การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายเนื่องจากมีการออมน้อยและแหล่งรายได้หลัก ร้อยละ 78.5 ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยอันเนื่องมาจาก

1. ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 มีการถือครองที่ดินมากที่สุดมีส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด 325.7 เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดินและการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

2. เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากรระหว่างเขตเมือง-ชนบท และระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากร ร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในปี 2555 มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ 19.1 เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขต ชนบทประมาณ 2.2 เท่า

3. คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี 2556 พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง 3.6 เท่า

4. ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา 40 ที่เพิ่มขึ้นจาก 1.29 ล้านคน ในปี 2555 เป็น 2.471 ล้านคน ในปี 2557 ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.4 ในปี 2557 อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ 2.1 เท่า ในปี 2556

5. ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจ กฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

กรอบแนวคิดและหลักการในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิต ความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

1. การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
3. การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ

4. การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ที่เป็นไปอย่างพลวัตและรวดเร็ว ทำให้จำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน เพื่อผลิตบัณฑิตที่สมบูรณ์มีศักยภาพด้านงานพัฒนาชุมชนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เป็นหลักสูตรที่บัณฑิตเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วเป็นผู้มีองค์ความรู้ด้านการค้นคว้าทำวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนเป็นไปตามมาตรฐานทางสังคม และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และเข้าใจสภาพปัญหาความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ทั้งยังเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ทั้งในผู้มีความรู้และประสบการณ์วิชาชีพเป็นผู้มีมาตรฐานสามารถน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและดำรงชีวิตร่วมกับผู้ได้อย่างเหมาะสม

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย คือ

12.2.1 แสวงหาความจริงเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล

12.2.2 ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม สำนึกในความเป็นไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่นอีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน เพื่อช่วยให้คนในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การผลิตบัณฑิตดังกล่าวจะต้องให้มีจำนวนและคุณภาพสอดคล้องกับแผนการผลิตบัณฑิตของประเทศ

12.2.3 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ความสำนึก และความภูมิใจในวัฒนธรรมของถิ่นและของชาติ

12.2.4 เรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา และนักการเมืองท้องถิ่นให้มีสำนึกประชาธิปไตย คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม

12.2.5 ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

12.2.6 ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้าน และเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพของคน ในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

12.2.7 ศึกษา วิจัย ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวทางพระราชดำริในการปฏิบัติการกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/สาขาวิชาอื่นของมหาวิทยาลัย

13.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/สาขาวิชา/หลักสูตรอื่น

- ☒ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
- ☒ หมวดวิชาเฉพาะ
- ☒ หมวดวิชาเลือกเสรี

13.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้สาขาวิชา/หลักสูตรอื่นมาเรียน

นักศึกษาสามารถเลือกทุกรายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี

13.3 การบริหารจัดการ

13.3.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีหน้าที่วางแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน ประสานงานผู้สอน และกำกับดูแลให้เกิดมาตรฐานแลบรรลุปเป้าหมายของรายวิชาและสาขาวิชา

13.3.2 จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อทบทวนความต้องการเรียนรู้และทักษะวิชาเป็นระยะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงรายวิชาร่วมกัน

13.3.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินคุณภาพหลักสูตรโดยคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องภายใน กับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก เพื่อปรับปรุงการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

เข้าถึงชุมชน เปี่ยมล้นคุณธรรม บูรณาการภูมิปัญญา มุ่งพัฒนาด้วยการวิจัย

1.2 ความสำคัญ

ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงามและรู้คุณค่าความเป็นไทย มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นพลังทางสังคมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมถึงเพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยให้ได้มาตรฐานสากล และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มั่นคงและเอื้อต่อการพัฒนาคนอย่างสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต (แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559), น.43) ซึ่งเป็นแผนพัฒนาประเทศที่ได้ให้ความสำคัญกระบวนการเรียนรู้ของประชาชนที่นำไปสู่การสร้างสังคมไทยอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะประเด็นการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา ระเบียบวินัย การสร้างจิตสำนึกที่ดีงามและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างไรก็ตาม ยุทธศาสตร์ การพัฒนาสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังกล่าวนี้นี้ มีความสอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ที่ได้กำหนดเป้าหมาย คือ การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากร ที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงานและพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ รวมทั้งการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย และการพัฒนานิสิตนักศึกษาของประเทศให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะสอดคล้องตามความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข กอปรกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ได้กำหนดแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัย (พ.ศ. 2556-2560) ในการส่งเสริมให้ทุกคณะพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ โดยเฉพาะประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้ตรงความต้องการของสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และในกลยุทธ์ที่ 1 คือ การส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตรงความต้องการของสังคมท้องถิ่น และได้รับการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสาขาวิชา โดยสอดแทรกอยู่ในทุกรายวิชาทั้งความรู้และกระบวนการ พัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานขององค์กรวิชาชีพ รวมถึงหลักสูตรนานาชาติ และกลยุทธ์ที่ 4 คือ ส่งเสริมให้คณะปรับปรุงหลักสูตรเดิม พัฒนาหลักสูตรใหม่ หลักสูตรนานาชาติ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเกณฑ์มาตรฐานขององค์กรวิชาชีพ

1.3 วัตถุประสงค์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนมีวัตถุประสงค์สำคัญที่ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะ ดังนี้

1.3.1 มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ เสียสละอุทิศตนเพื่อสังคม ชยันหมั่นเพียรมีความจริงใจ ปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยเท่าเทียมกัน

1.3.2 มีความรู้ในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรู้อื่นๆ ที่สัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชน เพื่อให้รู้ เข้าใจและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่

1.3.3 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นพร้อมกับเสนอแนวทางในการพัฒนาชุมชนหรือสร้างงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ความหลากหลายของชุมชน และทันต่อยุคสมัย

1.3.4 มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักการทำงานเป็นทีม มีภาวะผู้นำ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของชุมชน มีส่วนร่วมการพัฒนาคือความรู้ก้าวหน้าและปฏิบัติได้จริง มีการพัฒนาตนเองจนสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถไปพัฒนาชุมชนต่อไป

1.3.5 สามารถใช้ความรู้ในการคำนวณเบื้องต้นตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลสถิติมาใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาชุมชน

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและรายละเอียดครบถ้วนตาม มคอ. 2 และสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	1. พัฒนาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 2. ติดตามและประเมินผลการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและรายงานความก้าวหน้าต่อมหาวิทยาลัย และสกอ. ตามลำดับ	1. เอกสารพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ 5 ปี 2. เอกสารรายงานความก้าวหน้าในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร 3. ผลการประเมินการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร 4. มคอ. 2 ฉบับสมบูรณ์
2. พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของภาครัฐและเอกชนและการเปลี่ยนแปลงของสังคมและประเทศ	1. สำรวจความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง	1. รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 2. อัตราการมีงานทำของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาร้อยละ 80 ภายใน 1 ปี

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
3. พัฒนาบุคลากรด้านการเรียน การสอนให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านในวิชาการ และการพัฒนานักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษากำหนด	1. ประชุม/อบรมบุคลากร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา 2. สนับสนุนและส่งเสริมให้ บุคลากรทำผลงานทางวิชาการ 3. สนับสนุนและส่งเสริมให้ บุคลากรเข้ารับการอบรม หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ 4. สนับสนุนการให้ทุนการศึกษา แก่บุคลากรเพื่อเรียนต่อใน ระดับปริญญาเอก	1. รายงานผลการทำ กิจกรรมและผลการประเมิน การประชุม/อบรม/สัมมนา 2. ผลงานวิชาการของ บุคลากร 3. รายงานผลการเข้าอบรม ทางวิชาการของบุคลากร สายวิชาการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง/คน 4. รายงานบุคลากรสาย สนับสนุน ได้รับการพัฒนา ทางวิชาการและ/หรือ วิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปีของจำนวนบุคลากร ที่มีอยู่ 5. บุคลากรมีคุณวุฒิใน ระดับ ที่สูงขึ้น
4. พัฒนาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ด้าน การวิจัยการบริการวิชาการและการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1. สนับสนุนทุนวิจัย 2. สนับสนุนการจัดกิจกรรม บริการวิชาการต่อสังคม 3. สนับสนุนการจัดกิจกรรม ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามพันธกิจ	1. งานวิจัย 2. งานบริการวิชาการ 3. กิจกรรมด้านการทำนุ บำรุงศิลปวัฒนธรรม
5. พัฒนาคุณภาพการเรียน การสอน	1. สนับสนุนส่งเสริมการ พัฒนาสื่อการสอนที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ 2. สนับสนุนส่งเสริมการจัดทำ มคอ.3 และ มคอ.4 ที่ ตอบสนองศักยภาพของ นักศึกษา 3. ส่งเสริมสนับสนุนการ จัดการเรียนการสอนนอกชั้น เรียนและการปฏิบัติการใน ห้องปฏิบัติการ	1. สื่อการสอนที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ของนักศึกษา 2. มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อย ก่อนเปิดภาค เรียนในรายวิชา 3. โครงการจัดการเรียนรู้ นอกชั้นเรียนและการ ประเมินผลการเรียนรู้ นอก ชั้นเรียน

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
6. ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	1. ประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อติดตามวางแผนและทบทวนการดำเนินงานของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร	1. รายงานการประชุม และมีอาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมติดตามวางแผน และทบทวนการดำเนินงานของหลักสูตร 2. ความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ กรณีที่มีการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (ภาคผนวก ก)

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ในเวลาราชการเริ่มเปิดการเรียนการสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือน สิงหาคม-ธันวาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือน มกราคม-พฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2.2.2 ผ่านการคัดเลือกตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (ภาคผนวก ก)

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

ไม่มี

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

ไม่มี

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2559	2560	2561	2562	2563
ชั้นปีที่ 1	40	40	40	40	40
ชั้นปีที่ 2	-	40	40	40	40
ชั้นปีที่ 3	-	-	40	40	40
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	40	40
รวม	40	80	120	160	160
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	40	40

2.6 งบประมาณตามแผน

2.6.1 งบประมาณรายรับ (หน่วย บาท)

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	2559	2560	2561	2562	2563
1. ค่าลงทะเบียน	860,000	1,660,000	2,460,000	3,260,000	3,260,000
2. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล					
2.1 งบบุคลากร	1,758,000	1,846,200	1,938,480	2,035,440	2,137,200
2.2 งบดำเนินการ	522,000	522,000	522,000	522,000	522,000
2.3 งบลงทุน					
2.3.1 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	460,000	460,000	460,000	460,000	460,000
2.3.2 ค่าครุภัณฑ์	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000
รวมรายรับ	3,850,000	4,738,200	5,630,480	6,527,440	6,629,200

2.6.2 งบประมาณรายจ่าย (หน่วย บาท)

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
	2559	2560	2561	2562	2563
1. งบบุคลากร	145,800	204,120	285,770	400,080	560,120
2. งบดำเนินการ	522,000	522,000	522,000	522,000	522,000
2.1 ค่าตอบแทน	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
2.2 ค่าใช้สอย	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000
2.3 ค่าวัสดุ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000
2.4 ค่าสาธารณูปโภค	72,000	72,000	72,000	72,000	72,000
3. งบลงทุน	710,000	710,000	710,000	710,000	710,000
2.1 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	460,000	460,000	460,000	460,000	460,000
2.2 ค่าครุภัณฑ์	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000
4. เงินอุดหนุน	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000
4.1 การทำวิจัย	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000
4.2 การบริการวิชาการ	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000
รวมรายจ่าย	1,452,800	1,511,120	1,592,770	1,707,080	1,867,120

ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิต 14,520 บาท/คน/ปี

2.7 ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบขั้นเรียนและเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (ภาคผนวก ก)

2.8. การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

การเทียบโอน ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (ภาคผนวก ก)

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า	133	หน่วยกิต
3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาดังนี้		
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนไม่น้อยกว่า	97	หน่วยกิต
2.1) กลุ่มวิชาเนื้อหา	90	หน่วยกิต
2.1.1) กลุ่มบังคับ	53	หน่วยกิต
2.1.2) กลุ่มเลือก	37	หน่วยกิต
2.2) กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
3.1.3 รายวิชาในหมวดต่างๆ		
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
(ใช้หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย (ภาคผนวก ข))		
2) หมวดวิชาเฉพาะด้าน จำนวนไม่น้อยกว่า	97	หน่วยกิต
2.1) กลุ่มวิชาเนื้อหา จำนวนไม่น้อยกว่า	90	หน่วยกิต
2.1.1) กลุ่มวิชาบังคับ บังคับเรียนไม่น้อยกว่า	53	หน่วยกิต

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD101	หลักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา Sociology and Anthropology Principles	3(3-0-6)
HCD102	ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน Population and Development of Community Quality of Life	3(3-0-6)
HCD103	องค์กรชุมชนและการพัฒนา Community Organization and Development	3(3-0-6)
HCD105	ชุมชนศึกษา Community Study	3(2-2-5)

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD107	ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน Theory for Community Development	3(3-0-6)
HCD108	หลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน Principle and Process of Community Development	3(2-2-5)
HCD110	การวิเคราะห์และการวางแผนพัฒนาชุมชน Analytical Community Development Planning	3(2-2-5)
HCD111	การพัฒนาประชาสังคม Civil Society Development	2(2-0-4)
HCD203	เทคนิคการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน Learning Process Promotion Techniques for Community Development	3(2-2-5)
HCD209	การประกอบการวิสาหกิจชุมชน Operation of Community Enterprises	3(2-2-5)
HCD216	การพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม Socio-cultural Capital Development	3(2-2-5)
HCD301	สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistics for Research in Social Science	3(2-2-5)
HCD302	ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Research Methodology in Social Science	3(2-2-5)
HCD304	วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน Participatory Action Research for Community Development	3(2-2-5)
HCD306	การพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ Comparative Development of ASEAN Community	3(3-0-6)
HCD307	ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร Corporate Social Responsibility	3(3-0-6)
HCD308	กลุ่มคนด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบ Underprivileged Group and Marginal Group	3(3-0-6)
HCD309	การจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์ Management of Community Social Welfare and Social Work	3(3-0-6)

2.1.2) กลุ่มวิชาเลือก ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 37 หน่วยกิต

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD104	การจัดการองค์กรท้องถิ่น Local Organization Management	3(2-2-5)

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD106	เศรษฐศาสตร์พื้นฐานในชุมชนเบื้องต้น Introduction to Basic Economy in Community	3(3-0-6)
HCD109	การพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม Individual and Group Competency Development	3(2-2-5)
HCD112	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา Local Wisdom and Development	3(3-0-6)
HCD113	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน Information Technology for Community Development	3(2-2-5)
HCD201	จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน Ethics and Community Development	2(2-0-4)
HCD202	การจัดการความรู้ในงานพัฒนา Knowledge Management in Development Work	2(1-2-3)
HCD204	นันทนาการชุมชน Recreation for Community	3(2-2-5)
HCD205	เศรษฐศาสตร์การจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชน Managerial Economy for Community Development	3(3-0-6)
HCD206	เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง Self-reliance Community Economy	2(2-0-4)
HCD207	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน Introduction to Community Enterprise	3(3-0-6)
HCD208	กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน Learning Process for Community Enterprise	3(2-2-5)
HCD210	การประกอบธุรกิจชุมชน Community Business Operation	3(3-0-6)
HCD211	การจัดการสหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน Cooperatives Management and Community Development	3(3-0-6)
HCD212	การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชน Community Tourism Development	3(2-2-5)
HCD213	การท่องเที่ยวโดยชุมชน Community Based Tourism	3(3-0-6)
HCD214	การบัญชีวิสาหกิจชุมชนเบื้องต้น Principles of Accounting Community Enterprises	3(2-2-5)
HCD215	สุขภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม Community and Environmental Health	3(3-0-6)

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD303	การวิจัยเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน Research and Development for Community Enterprise Development	3(2-2-5)
HCD305	การเปลี่ยนแปลงชุมชนชนบทและเมือง Rural and Urban Community Change	2(2-0-4)
HCD310	สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ Welfare and Elder Aid	3(2-2-5)
HCD311	การอนุรักษ์และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน Environment Conservation and Development in Community	3(3-0-6)
HCD312	เทคนิคการจัดการฝึกอบรมและสัมมนา Seminar and Workshop Management Techniques	3(2-2-5)
HCD313	ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน Leadership in Community Development	2(2-0-4)
HCD314	กระบวนการสร้างเสริมพลังชุมชน Process of Community Empowerment	2(2-0-4)
HCD316	สุขภาพจิตชุมชน Community Mental Health	2(2-0-4)
HCD317	จิตวิทยาชุมชน Community Psychology	3(3-0-6)
HCD315	กระบวนการสร้างเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน Process of Building Network in Community Development	3(2-2-5)
HCD318	การจัดการความขัดแย้งชุมชน Community Conflict Management	2(2-0-4)

2.2) กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต
 เลือกเรียนกลุ่มวิชาใดวิชาหนึ่ง จำนวนไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต
2.2.1) กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD401	การเตรียมสหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน Preparation Cooperative Education in Community Development	1(45)
HCD403	สหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน Cooperative Education in Community Development	6(640)

2.2.2) กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

HCD402	การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน Field Experience Preparation in Community Development	2(90)
HCD404	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน Field Experience in Community Development	5(450)

3) หมวดเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนรายวิชาใดๆ ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วและต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรของสาขาวิชานี้

หมายเหตุ ความหมายของเลขรหัสรายวิชา

รหัสรายวิชาประกอบด้วยอักษรภาษาอังกฤษ 3 ตัว ตัวเลข 3 ตัว
อักษรภาษาอังกฤษตัวแรก บ่งบอกถึงคณะ
อักษรภาษาอังกฤษตัวที่ 2 และ 3 บ่งบอกถึงสาขาวิชา
ตัวเลขตัวแรก บ่งบอกถึงระดับความยากง่าย
ตัวเลขตัวที่ 2 และ 3 บ่งบอกถึงลำดับก่อนหลังของวิชา

ความหมายของหมวดวิชาและหมู่วิชาในหลักสูตร

HCD	หมู่วิชาการพัฒนาชุมชน
GE	หมู่วิชาศึกษาทั่วไป

3.1.4 การจัดแผนการศึกษา

ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ศึกษาทั่วไป	GE 101 ภาษา การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	6(3-6-9)
บังคับ	HCD101หลักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	3(3-0-6)
	HCD102 ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน	3(3-0-6)
	HCD103องค์กรชุมชนและการพัฒนา	3(3-0-6)
	HCD105 ชุมชนศึกษา	3(2-2-5)
เลือก	HCD104การจัดการองค์กรท้องถิ่น	3(2-2-5)
รวมหน่วยกิต		21

ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ศึกษาทั่วไป	GE 102 อัตลักษณ์บัณฑิตวไลยอลงกรณ์	6(3-6-9)
บังคับ	HCD107 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)
	HCD108 หลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
	HCD111 การพัฒนาประชาสังคม	2(2-0-4)
เลือก	HCD113 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
	HCD206 เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง	2(2-0-4)
	HCD207 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน	3(3-0-6)
รวมหน่วยกิต		22

ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ศึกษาทั่วไป	GE 103 นวัตกรรม และการคิดทางวิทยาศาสตร์	6(3-6-9)
บังคับ	HCD110 การวิเคราะห์และการวางแผนพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
	HCD301 สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์	3(2-2-5)
	HCD302 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น	3(2-2-5)
	HCD306 การพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ	3(3-0-6)
เลือก	HCD109 การพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม	3(2-2-5)
รวมหน่วยกิต		21

ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ศึกษาทั่วไป	GE 104 ความเป็นสากลเพื่อการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก	6(3-6-9)
บังคับ	HCD203 เทคนิคการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
	HCD307 ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร	3(3-0-6)
	HCD308 กลุ่มคนด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบ	3(3-0-6)
เลือก	HCD312 เทคนิคการจัดการฝึกอบรมและสัมมนา	3(2-2-5)
	HCD313 ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน	2(2-0-4)
	HCD318 การจัดการความขัดแย้งชุมชน	2(2-0-4)
รวมหน่วยกิต		22

ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ศึกษาทั่วไป	GE 105 สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต	6(3-6-9)
บังคับ	HCD209 การประกอบการวิสาหกิจชุมชน	3(2-2-5)
	HCD216 การพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม	3(2-2-5)
	HCD304 วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
	HCD309 การจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์	3(3-0-6)
เลือก	HCD112 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา	3(3-0-6)
รวมหน่วยกิต		21

ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
เลือก	HCD201 จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน	2(2-0-4)
	HCD212 การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชน	3(2-2-5)
	HCD215 สุขภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3(3-0-6)
	HCD310 สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ	3(2-2-5)
	HCD317 จิตวิทยาชุมชน	3(3-0-6)
เลือกเสรี	xxxxxxx เลือกเสรี	6
รวมหน่วยกิต		20

ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1		
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
HCD401	การเตรียมสหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	1(45)
หรือ		
HCD402	การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน	2(90)
รวมหน่วยกิต		1 หรือ 2

ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ปฏิบัติการ และฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพ	HCD403 สหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	6(460)
	หรือ	
	HCD404 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน	5(450)
		6 หรือ 5

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

รหัส คำอธิบายรายวิชา น(ท-ป-ศ)

HCD101 หลักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา 3(3-0-6)

Sociology and Anthropology Principles

ความหมาย ขอบเขต และประวัติความเป็นมาของสังคมวิทยา และ มานุษยวิทยา มานุษยวิทยากายภาพ วิวัฒนาการและการปรับตัวของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ชาติพันธุ์ของมนุษย์ การจัดระเบียบทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม พฤติกรรมรวมหมู่ พฤติกรรมเบี่ยงเบน ทฤษฎีทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม เน้นการศึกษาทั้งในเชิงทฤษฎีและการวิเคราะห์

รหัส

คำอธิบายรายวิชา

น(ท-ป-ศ)

HCD102 ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน**3(3-0-6)****Population and Development of Community Quality of Life**

แนวคิดประชากรศาสตร์และประชากรศึกษา นโยบายด้านประชากรของไทย ทฤษฎีทางประชากร การวิเคราะห์ประชากรศาสตร์ คุณภาพชีวิตประชากร ดัชนีคุณภาพชีวิตประชากร ภาวะประชากรของกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน โครงสร้างประชากรไทย พีรามิดประชากร การเปลี่ยนแปลงประชากรไทย ประชากรผู้สูงอายุ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงประชากร และแนวทางการพัฒนา

HCD103 องค์กรชุมชนและการพัฒนา**3(3-0-6)****Community Organization and Development**

ความหมายและปัจจัยพื้นฐานขององค์กรชุมชนและการจัดการประเภทและหลักการ จัดตั้งองค์กรในชุมชน ความสำคัญ และความจำเป็นขององค์กรชุมชนในการพัฒนาชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาองค์กรชุมชน การดำเนินงานขององค์กรชุมชนในประเทศไทย ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน การศึกษากรณีตัวอย่าง

HCD104 การจัดการองค์กรท้องถิ่น**3(2-2-5)****Local Organization Management**

ความหมาย หลักการ ประเภทขององค์กรในท้องถิ่น ทั้งที่เป็นของรัฐ และชุมชน โครงสร้างของสังคมกับการจัดองค์กรในท้องถิ่น บทบาทขององค์กรท้องถิ่น การจัดความสัมพันธ์ขององค์กรท้องถิ่นกับชุมชน การประสานงาน การจัดการและดำเนินงานระหว่างองค์กรในชุมชนระดับต่างๆ แนวโน้มการจัดองค์กรท้องถิ่น และแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงฝึกการศึกษาเปรียบเทียบ การจัดการองค์กรท้องถิ่นของไทยกับต่างประเทศ

HCD105 ชุมชนศึกษา**3(2-2-5)****Community Study**

ความหมาย ความจำเป็น ประโยชน์ ประเภท วิธีการศึกษาชุมชน เครื่องมือในการศึกษาชุมชน เทคนิคและการวิเคราะห์ชุมชนในเรื่องของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โครงสร้างของชุมชนตลอดจนศักยภาพของชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ฝึกปฏิบัติศึกษาชุมชนตามเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น

รหัส

คำอธิบายรายวิชา

น(ท-ป-ศ)

HCD106 เศรษฐศาสตร์พื้นฐานในชุมชนเบื้องต้น**3(3-0-6)****Introduction to Basic Economy in Community**

สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในชีวิตประจำวัน ศึกษาความต้องการของผู้ซื้อและผู้ขาย ในหมู่บ้านและตำบล โดยศึกษาสภาพแวดล้อม ทรัพยากรและพฤติกรรมผู้บริโภค อุปสงค์ อุปทาน การผลิตและต้นทุน การผลิต ตลาดและการกำหนดราคา การแข่งขัน สถาบันการเงินระดับท้องถิ่น กลุ่มออมทรัพย์ต่างๆ การจัดทำงบประมาณโครงการระดับหมู่บ้านและตำบล รวมทั้งภาษีอากรท้องถิ่น การศึกษากรณีตัวอย่างในชุมชนด้านเศรษฐศาสตร์พื้นฐานและสินค้าชุมชน

HCD107 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน**3(3-0-6)****Theory for Community Development**

ทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างและลักษณะชุมชน ความหมายปรัชญา แนวคิดหลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชน กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การนำทฤษฎีสังคมศาสตร์ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน โดยมุ่งพิจารณาความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมือง

HCD108 หลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน**3(2-2-5)****Principle and Process of Community Development**

ความหมายและความสำคัญของการพัฒนา ขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาชุมชน วิเคราะห์กระบวนการพัฒนาชุมชนรูปแบบต่างๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กระบวนการทฤษฎีการพัฒนา การสร้างรูปแบบกระบวนการพัฒนาชุมชนที่เหมาะสมกับชุมชน หลักและวิธีการดำเนินงานพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชนในประเทศไทย ฝึกการเสนอโครงการพัฒนาชุมชน ผลของการพัฒนาชุมชน ความสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับการพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชนในบางประเทศที่น่าสนใจ

HCD109 การพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม**3(2-2-5)****Individual and Group Competency Development**

หลักการ วิธีการพัฒนาบุคคลและกลุ่ม อุดมการณ์ คุณธรรม จิตสาธารณะสำหรับนักพัฒนา การจัดทำแผนผังความดี แผนชีวิต (แผนอาชีพ แผนสุขภาพ) เพื่อการพึ่งตนเอง เพื่อจัดลำดับความถนัดและความสามารถการวางแผนชีวิตและการหาแนวทางเพื่อการดำเนินการด้วยตนเองไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ มีทักษะและวิธีการให้สมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชน กระบวนการและเทคนิคของ การรวมกลุ่ม การพัฒนากลุ่ม การเสริมสร้างกลุ่ม ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมและการพัฒนากลุ่ม การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง งานกลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD110	การวิเคราะห์และการวางแผนพัฒนาชุมชน Analytical Community Development Planning หลักการวิธีการวิเคราะห์ปัญหาชุมชน การวิเคราะห์จากเอกสารและการวิเคราะห์ภาคสนาม หลักการวางแผนพัฒนา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาทั้งภาครัฐและเอกชน ปัญหาและอุปสรรคของ การวางแผนพัฒนาความสำคัญของแผนพัฒนา แผนแม่บทชุมชน การศึกษากรณีตัวอย่าง ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์สภาพปัญหาและการวางแผนพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
HCD111	การพัฒนาประชาสังคม Civil Society Development แนวคิด ความหมาย หลักการ และความสำคัญของประชาสังคม กระบวนการ วิธีการ สร้าง และ การพัฒนาประชาสังคมให้เข้มแข็ง ประชาคมชุมชน ประชาคมตำบล ประชาคมอำเภอ ประชาคมจังหวัด ประชาคมวิชาชีพ การพัฒนาประชาสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชน การศึกษากรณีตัวอย่างพื้นที่จริงและการฝึกปฏิบัติการกระบวนการประชาสังคมในสถานการณ์จริงของชุมชน	2(2-0-4)
HCD112	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา Local Wisdom and Development ความหมายและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทและประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นแต่ละประเภท แนวความคิด รูปแบบ สาระของภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งนำไปประยุกต์ใช้ได้ในปัจจุบัน กระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญา ภูมิปัญญากับการแก้ปัญหาทางสังคมไทยการถอดรหัสภูมิปัญญาและ การศึกษากรณีตัวอย่างจากพื้นที่จริง และการฝึกปฏิบัติการค้นหาภูมิปัญญาของตนเอง	3(3-0-6)
HCD113	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน Information Technology for Community Development การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการติดต่อสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูล และการรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การสืบค้นฐานข้อมูล รวมทั้งการสร้างโฮมเพจและเว็บไซต์เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน การสร้างฐานและสืบค้นข้อมูล การฝึกปฏิบัติการเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
HCD201	จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน Ethics and Community Development ความหมาย ความสำคัญ และหลักการทางจริยธรรม แนวทางในการสร้างความรู้ และ ศักยภาพใน การคิด ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม การมีจิตสาธารณะ การใช้คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม จิตสาธารณะเป็นตัวกำหนดการแสดงพฤติกรรม และใช้ศาสตร์แห่งวิชาชีพอย่างถูกต้องเหมาะสมกับการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคมและการพัฒนาชุมชน	2(2-0-4)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD202	การจัดการความรู้ในงานพัฒนา Knowledge Management in Development Work ความหมาย การจัดการความรู้เป้าหมายของการจัดการความรู้ หลักการของการจัดการความรู้ แนวคิดวิธีการดำเนินการจัดการความรู้ การสร้างวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการจัดการความรู้ การสร้างทีมจัดการความรู้ขององค์กร การฝึกปฏิบัติการจัดการความรู้ร่วมกับชุมชน	2(1-2-3)
HCD203	เทคนิคการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน Learning Process Promotion Techniques for Community Development วิเคราะห์แนวคิด ความหมายกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เทคนิค วิธีการ เงื่อนไขและปัญหาในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เทคนิคการบริหารการประชุม การวิเคราะห์ความขัดแย้งและศักยภาพของชุมชนเพื่อนำสู่การพัฒนา ศึกษาแนวทาง หลักการและเทคนิคในการให้การศึกษาเพื่อการดำรงชีวิตในชุมชน การฝึกอบรม การสาธิต นิทรรศการ การศึกษาดูงาน การสอนทักษะ การเปลี่ยนแปลงเจตคติและการยอมรับนวัตกรรม การเลือกใช้เทคนิคการให้การศึกษาชุมชน ศึกษาและทดลองปฏิบัติจริง	3(2-2-5)
HCD204	นันทนาการชุมชน Recreation for Community ความหมาย ความสำคัญ ประเภทและหลักการของกิจกรรมนันทนาการ เทคนิคการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์อย่างมีส่วนร่วม การเป็นผู้นำในกิจกรรมนันทนาการและฝึกปฏิบัติการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมกับวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาชุมชน ศิลปะบันเทิงพื้นบ้าน	3(2-2-5)
HCD205	เศรษฐศาสตร์การจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชน Managerial Economy for Community Development แนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์การจัดการ สำหรับนำมาประยุกต์ใช้ศึกษาเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาชนบท เช่น ปัจจัยกำหนดโครงสร้างการผลิต ต้นทุนการผลิต ความเสี่ยง การเปลี่ยนแปลงจากภายนอก การแข่งขันด้านราคาในตลาดแรงงาน และตลาดผลผลิต รวมไปถึงนโยบายรัฐที่มีผลต่อการพัฒนาชนบทศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นและชุมชน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างท้องถิ่น การวิเคราะห์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตในมาตรการแก้ไขความไม่เท่าเทียมกันระหว่างท้องถิ่น โดยศึกษาเป็นรายกรณี	3(3-0-6)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD206	เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง Self-reliance Community Economy แนวคิด ความหมาย และความสำคัญของเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง เศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ องค์กรชุมชนด้านเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ของเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง กับ การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนฝึกปฏิบัติการวางแผนและการจัดการด้านเศรษฐกิจของตนเองให้สามารถพึ่งตนเองได้	2(2-0-4)
HCD207	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน Introduction to Community Enterprises ความหมาย แนวคิดหลักการ องค์ประกอบ ความสำคัญ วิวัฒนาการ กฎหมายและระเบียบ พระราชบัญญัติของวิสาหกิจชุมชน วิเคราะห์ปัจจัยหลักของเศรษฐกิจท้องถิ่น รูปแบบของวิสาหกิจชุมชน แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่รับผิดชอบต่อธุรกิจที่ดำเนินการโดยภาคชุมชน ความเหมือนและต่างระหว่างแนวคิดเรื่องการค้าที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มผู้มีโอกาสน้อยกว่า (fair trade) การตลาดเพื่อสังคม ธุรกิจชุมชน ประเภท รูปแบบ และบทบาทของวิสาหกิจชุมชนในฐานะพลังของการพัฒนาชุมชน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน กลยุทธ์ในการพัฒนาความสามารถของชุมชนในการประกอบวิสาหกิจ	3(3-0-6)
HCD208	กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน Learning Process for Community Enterprise Development ลักษณะและกระบวนการในการสร้างการเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนในท้องถิ่นและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชนในด้านพื้นฐานของธุรกิจประเภทต่างๆ และองค์ประกอบที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ ได้แก่ การจัดการ การบัญชี การเงิน การตลาดการบริหารบุคคล การบริหารสำนักงาน แนวทางการประกอบธุรกิจ ตลอดจนปัญหาที่เกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจตลอดจนจรรยาบรรณของนักพัฒนาวิสาหกิจชุมชนฝึกปฏิบัติการพื้นที่จริงในชุมชน	3(2-2-5)
HCD209	การประกอบการวิสาหกิจชุมชน Operation of Community Enterprises ความหมาย แนวคิด ความสำคัญ กฎหมายและระเบียบ พระราชบัญญัติของวิสาหกิจชุมชน วิเคราะห์ปัจจัยหลักของเศรษฐกิจท้องถิ่น รูปแบบของวิสาหกิจชุมชน แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงการตลาดเพื่อสังคม ธุรกิจชุมชน ประเภท รูปแบบ และบทบาทของวิสาหกิจชุมชนในฐานะพลังของ การพัฒนาชุมชน การพัฒนาความสามารถของชุมชนในการประกอบวิสาหกิจ	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD210	การประกอบธุรกิจชุมชน Community Business Operation ความหมาย ความสำคัญ รูปแบบ และองค์ประกอบที่ใช้ในการประกอบการธุรกิจชุมชน ได้แก่ การจัดการ การบริหารทรัพยากรบุคคล การตลาด การเงิน การบัญชี และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน ศึกษาลักษณะของชุมชน ปัจจัยสิ่งแวดล้อม บริบทชุมชนที่เหมาะสมต่อการประกอบธุรกิจ ปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการดำเนินการของผู้ประกอบการธุรกิจ ตลอดจนจรรยาบรรณของผู้ประกอบการธุรกิจชุมชนที่มีต่อชุมชน	3(3-0-6)
HCD211	การจัดการสหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน Cooperatives Management and Community Development ความหมาย อุตมการณ์ และความคิดทางสหกรณ์ ลักษณะสำคัญของสหกรณ์ หลักสำคัญของสหกรณ์ในการพัฒนาชุมชน ศึกษาการประยุกต์หลักการจัดการในการดำเนินงานสหกรณ์ โครงสร้างและการดำเนินงานของสหกรณ์ บทบาทและหน้าที่ของผู้จัดการ คณะกรรมการในการ วางแผนการอำนวยการ การประสานงาน การควบคุมการจัดการเงิน การตรวจและการประเมินผล ความสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดการคณะกรรมการและสมาชิก (ศึกษานอกสถานที่)	3(3-0-6)
HCD212	การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชน Community Tourism Development การจัดการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวที่ชุมชนเป็นฐานโดยการใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในงานพัฒนา การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนและท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม การจัดการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การบริหารจัดการท่องเที่ยว การตลาด และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนและท้องถิ่นภายในประเทศ การจัดการอบรมและพัฒนามัคคุเทศก์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ จริยธรรม การต้อนรับ การใช้ภาษา พัฒนาบุคลิกภาพ การรับผิดชอบต่อลูกค้า และการให้บริการที่ประทับใจ การศึกษากรณีตัวอย่างและการปฏิบัติการจริงในพื้นที่ชุมชน	3(2-2-5)
HCD213	การท่องเที่ยวโดยชุมชน Community Based Tourism แนวคิด หลักการ องค์ประกอบและรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนการบูรณาการการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การสร้างการมีส่วนร่วมและการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวที่มีชุมชนเป็นฐานโดยการใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในงานพัฒนาการจัดระเบียบสังคมเพื่อให้การท่องเที่ยวเกิดหน้าที่ ประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวกับการพัฒนาวัฒนธรรม การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ นโยบายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในสังคมไทยการศึกษากรณีตัวอย่างและการปฏิบัติการจริงในพื้นที่ชุมชน	3(3-0-6)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD214	การบัญชีวิสาหกิจชุมชนเบื้องต้น Principles of Accounting Community Enterprises หลักการบัญชีวิสาหกิจชุมชนบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร ระบบเงินสดย่อย ตัวเงินรับ ลูกหนี้ เงินลงทุน สินค้าคงเหลือ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เช่น ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ การคิดค่าเสื่อมราคา ทรัพยากรธรรมชาติ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี การบันทึกรายการในสมุดรายการขั้นต้น ประกอบด้วยสมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันเฉพาะ การบันทึกในสมุดแยกประเภท งบทดลอง รายการปรับปรุง การจัดทำงบการเงิน สำหรับกิจการบริการและกิจการซื้อขายสินค้าฝึกปฏิบัติการจริงในพื้นที่ชุมชน	3(2-2-5)
HCD215	สุขภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม Community and Environmental Health ความหมาย ขอบข่าย และความสำคัญของการดูแลสุขภาพตนเอง สุขภาพชุมชน สุขภาพสิ่งแวดล้อม มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในแง่ชีววิทยา องค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีของมนุษย์ ความเชื่อ และความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสุขภาพ ปัญหาสุขภาพในชุมชน แนวทางการแก้ไขปัญหาสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพชุมชนการสุขาภิบาลที่พิกอาศัย โรงเรียน ชุมชน น้ำดื่ม น้ำใช้ การกำจัดและการควบคุมสิ่งปฏิกูล การระงับเหตุรำคาญ เสียง กลิ่น คว้น อากาศ การควบคุมแมลงและสัตว์นำโรค	3(3-0-6)
HCD216	การพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม Socio-cultural Capital Development ความหมายของทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม จำแนกประเภทและ การเปลี่ยนแปลงทุนทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ทุนทางสังคม และทุนทางวัฒนธรรมของชุมชน การใช้ทรัพยากรชุมชน ศึกษา วิเคราะห์บริบทท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา ศึกษาแนวความคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ปรัชญา และศาสนธรรมของศาสนาเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรม ความคิดความเชื่อ ประเพณี และค่านิยมที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศึกษาแนวทาง และฝึกปฏิบัติการในการค้นหาและพัฒนาทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
HCD301	สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistics for Research in Social Science ความหมายและความสำคัญของสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ประเภทของสถิติ วิธีการแนวสถิติ สถิติพรรณนา สถิติวิเคราะห์เบื้องต้นกระบวนการและเทคนิคการใช้สถิติในงานวิจัย ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพการวิเคราะห์และประมวลผลทางสถิติ	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD302	ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Research Methodology in Social Science ความหมาย จุดประสงค์ และความสำคัญของการวิจัยทางสังคมศาสตร์ วิธีการต่างๆ ในการทำวิจัย การดำเนินการวิจัย การใช้สถิติ แหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การเขียนรายงาน การอ่านผลรายงาน การเขียนโครงการวิจัย การนำวิธีการและผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยการทดลองปฏิบัติในพื้นที่ท้องถิ่น	3(2-2-5)
HCD303	การวิจัยเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน Research and Development for Community Enterprise Development วิธีการต่างๆ ในการค้นคว้าหาความรู้แนวคิดและระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่ประยุกต์ใช้กับงานเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนวิธีการรวบรวมข้อมูลทางด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนได้แก่ ข้อมูลทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ประชากร ตลอดจนศึกษาสถิติเบื้องต้น ที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยทางสังคมศาสตร์การฝึกหัดทำวิจัย ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดปัญหา แนวคิดและสมมติฐาน การกำหนดประชากรการรวบรวมข้อมูลในภาคสนามเพื่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนที่เหมาะสมและการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการนำเสนอผลการวิจัยเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนฝึกปฏิบัติการวิจัยเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	3(2-2-5)
HCD304	วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน Participatory Action Research for Community Development ความหมาย ความสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การศึกษาชุมชน วิธีการ เทคนิค เครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วม การวิเคราะห์ชุมชนเพื่อกำหนดประเด็นปัญหา วิจัยร่วมกับชุมชน การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อการพัฒนา การวางแผนการวิจัยการปฏิบัติการและสรุปผล	3(2-2-5)
HCD305	การเปลี่ยนแปลงชุมชน ชนบทและเมือง Rural and Urban Community Changes ความหมายของชุมชนแบบชนบทและเมือง ทางด้านนิเวศวิทยา ประชากร การอาชีพ และเศรษฐกิจ กลุ่มและองค์การทางสังคม ลักษณะค่านิยม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ชนบทเป็นสังคมเมือง อิทธิพลของกระบวนการโลกาภิวัตน์ต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชนชนบทและเมือง ผลกระทบที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง ปัญหา การแก้ไขปัญหาของชุมชนชนบทและเมือง การรับมือกับความเปลี่ยนแปลง	2(2-0-4)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD306	การพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ Comparative Development of ASEAN Community พัฒนาการและหลักการประชาคมอาเซียน เปรียบเทียบการพัฒนาชุมชน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง การพัฒนาประเทศ กฎบัตรอาเซียน ประโยชน์และผลกระทบ	3(3-0-6)
HCD307	ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร Corporate Social Responsibility ความหมาย ความสำคัญ ผลกระทบและประโยชน์ของการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร แนวคิดในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร รูปแบบของการดำเนินกิจกรรมขององค์กร ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการและแนวทางแก้ไขพัฒนา ศึกษากรณีตัวอย่าง	3(3-0-6)
HCD308	กลุ่มคนด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบ Underprivileged Group and Marginal Group แนวคิด ความหมาย และความสำคัญในการพัฒนากลุ่มคนด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบของสังคม ทฤษฎีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำรงชีวิตของกลุ่มคนด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบปัจจุบัน แนวทางในการดำเนินการแก้ไข ป้องกันปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิต	3(3-0-6)
HCD309	การจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์ Management of Community Social Welfare and Social Work ความหมาย ปรัชญา ขอบเขต วิวัฒนาการ วัตถุประสงค์และความสำคัญของการจัดสวัสดิการชุมชน และงานสังคมสงเคราะห์ชุมชน งานสวัสดิการและงานสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทย รูปแบบของการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ปัจจัยความสำเร็จทั้งด้านโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย การเมือง โครงสร้างอำนาจ การศึกษา วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม นโยบายของรัฐด้านการจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์	3(3-0-6)
HCD310	สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ Welfare and Elder Aid ความหมายและความสำคัญของผู้สูงอายุ ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหา การดำรงชีวิต และการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในด้านต่างๆ เช่น การบริการสุขภาพ การจัดสถานบริการ โภชนาการ การประกอบอาชีพสังคมหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุโดยปฏิบัติการพื้นที่จริง ศึกษานโยบายสังคมและนโยบายสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวข้องบทบาทและการจัดการทางวัฒนธรรมและครอบครัวต่อผู้สูงอายุ	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD311	การอนุรักษ์และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน Environment Conservation and Development in Community ความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญ แนวคิด หลักการ วิธีการ การปลูกฝัง การสร้างจิตสำนึกของชุมชนในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนแบบองค์รวมการสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและภูมิทัศน์ ปัญหาความต้องการของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชนและการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชนในด้านสิ่งแวดล้อม	3(3-0-6)
HCD312	เทคนิคการจัดการฝึกอบรมและสัมมนา Seminar and Workshop Management Techniques ความหมาย รูปแบบ และวิธีการจัดอบรมและสัมมนา วิธีการคัดเลือกรูปแบบ และวิธีการอบรมและสัมมนาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตลอดจนวิธีการจัดการการประเมินผลโครงการอบรมสัมมนาฝึกปฏิบัติการฝึกอบรมหรือสัมมนาในชุมชนเพื่อการพัฒนา	3(2-2-5)
HCD313	ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน Leadership in Community Development ความหมายผู้นำ ภาวะความเป็นผู้นำ คุณลักษณะของผู้นำ ประเภทของผู้นำ บทบาทผู้นำ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและผู้นำที่สร้างนวัตกรรมทางสังคม ปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาวะผู้นำ แนวทางและวิธีการประเมินภาวะความเป็นผู้นำ การสรรหาผู้นำ เทคนิคในการอบรมผู้นำในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับงานพัฒนาชุมชน และศึกษาแนวทางในการสร้างความรู้และศักยภาพในการคิด ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม การใช้คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมเป็นตัวกำหนดการแสดงพฤติกรรมอย่างถูกต้องเหมาะสม	2(2-0-4)
HCD314	กระบวนการสร้างเสริมพลังชุมชน Process of Community Empowerment ความหมาย หลักการ การวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ กระบวนการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การนำกระบวนการพัฒนาเข้าไปประยุกต์ในชุมชน การสร้าง ความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลและกลุ่มคนในชุมชน การเสริมสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือที่จะเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนและระหว่างชุมชน เทคนิคการสร้างสัมพันธ์ในชุมชนการสร้างเสริมพลังของชุมชนจากภายใน	2(2-0-4)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD315	กระบวนการสร้างเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน Process of Building Network in Community Development	3(2-2-5)
	ความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญ แนวคิด ทฤษฎี องค์ประกอบ ลักษณะ ประโยชน์ และกระบวนการในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้การขยายเครือข่าย การศึกษากรณีตัวอย่างในพื้นที่ชุมชนและฝึกปฏิบัติการจริงในเครือข่ายชุมชนเพื่อเห็นสภาพจริงการสร้างเครือข่ายและกิจกรรมเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน	
HCD316	สุขภาพจิตชุมชน Community Mental Health	2(2-0-4)
	แนวคิดทางสุขภาพจิต การวางรากฐานและพัฒนาการของสุขภาพจิต ลักษณะของการมีสุขภาพจิตดี ลักษณะความผิดปกติทางภาวะสุขภาพจิต การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม การปรับตัวทางเพศ พัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม บทบาทของบ้าน โรงเรียน ชุมชน ที่มีต่อสุขภาพจิต การป้องกันและส่งเสริมสุขภาพจิต การให้บริการงานสุขภาพจิตผสมผสานกับงานบริการชุมชนการศึกษากรณีตัวอย่างและปฏิบัติการพื้นที่จริง	
HCD317	จิตวิทยาชุมชน Community Psychology	2(2-0-4)
	ความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตวิทยาชุมชน ศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน อิทธิพลต่างๆ ที่มีต่อบุคลิกภาพและการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ทศนคติและทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับท่าทีและความคิดเห็น ผลของท่าทีและความคิดเห็นต่อพฤติกรรมชุมชน ศึกษากระบวนการกลุ่ม การพัฒนาความเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และการแก้ปัญหากลุ่มการฝึกพูดในชุมชน	
HCD318	การจัดการความขัดแย้งชุมชน Community Conflict Management	2(2-0-4)
	ปรัชญา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง การวิเคราะห์ลักษณะความขัดแย้ง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งแบบสันติวิธี มีส่วนร่วมในกระบวนการเทคนิควิธีการจัดการและการศึกษาและวิเคราะห์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ท้องถิ่น และระดับรัฐ	

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD401	การเตรียมสหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน Preparation for Cooperative Education in Communication Development จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการรับรู้ลักษณะอาชีพและโอกาสของการประกอบอาชีพในการพัฒนาชุมชน พัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ แรงจูงใจและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับวิชาชีพ	1(45)
HCD402	การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน Field Experience Preparation in Community Development จัดให้มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้าน การรับรู้ลักษณะและโอกาสของการประกอบอาชีพ การพัฒนาตัวผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ แรงจูงใจ และคุณลักษณะที่เหมาะสมกับวิชาชีพ โดยเน้นการฝึกทักษะขั้นพื้นฐานภาคปฏิบัติในงาน และกิจกรรมสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน	2(90)
HCD403	สหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน Cooperative Education in Communication Development ให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานจริงด้านการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีระบบและกระบวนการเสมือนเป็นเจ้าหน้าที่การพัฒนาชุมชน โดยจัดให้มีการร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น เรียนรู้กระบวนการดำเนินงาน ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานโดยเสนอในรูปแบบภาคนิพนธ์	6(640)
HCD404	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน Field Experience in Community Development จัดให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการพัฒนาชุมชนในองค์กรหรือหน่วยงาน เพื่อให้ได้รับความรู้ ทักษะ เจตคติ และประสบการณ์ในอาชีพพัฒนาชุมชน โดยให้นักศึกษาเข้าไปใช้ชีวิตในชุมชน เพื่อศึกษาชุมชน การดำเนินชีวิต ตลอดจนการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และการเขียนรายงานผลการศึกษาเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกภาคสนามแล้ว	5(450)

3.2 ชื่อ สกุล ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขา วิชาเอก	สถาบัน การศึกษา	ปีที่ จบ	ภาระการสอน (ชม./ สัปดาห์)			
						2559	2560	2561	2562
1	นายสมทรง บรรจงธิดาทันต์	อาจารย์	ปร.ด.(พัฒนบูรณา การศาสตร์) พธ.ม.(ประชากรและ พัฒนา) ศศ.บ.(ประวัติศาสตร์)	มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง	2555 2543 2530	12	12	12	12
2	นางสาวชนินทร์ สวนภักดิ์	อาจารย์	สส.ด.(การบริหาร สังคม) ศศ.ม.(พัฒนาชนบท ศึกษา) ศศ.บ.(ภาษาและ วรรณคดีอังกฤษ)	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2554 2546 2541	12	12	12	12
3	นายสามารถ จันทร์สุรย์	อาจารย์	ปร.ด.(วัฒนธรรมศาสตร์) ศศ.ม.(พัฒนาสังคม) ค.บ.(สังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัย มหาสารคาม มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาลัยครู มหาสารคาม	2555 2524 2518	12	12	12	12
4	นายวุฒิชัย สายบุญจวง	อาจารย์	ศศ.ม.(บริหารการ พัฒนาสังคม) ศศ.บ.(การพัฒนา สังคม) เกียรตินิยมอันดับ1	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร	2555 2550	12	12	12	12
5	นายอิทธิ คำเพราะ	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	MSc (Human Settlements Development Planning) ค.บ.(ภาษาอังกฤษ)	Asian Institute of Technology วิทยาลัยครู มหาสารคาม	2524 2518	12	12	12	12

3.2.2 อาจารย์ประจำ

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขา วิชาเอก	สถาบัน การศึกษา	ภาระการสอน (ชม./ สัปดาห์)			
					2559	2560	2561	2562
1	นายสุเทพ บุญซ้อน	อาจารย์	ศษด.(ประชากรศึกษา) ศศม.(ประชากรศึกษา) กศ.บ.(คณิตศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	6	6	6	6
2	นางสาวกานต์มณี ไวทครุฑ	อาจารย์	บธ.ม.(บริหารธุรกิจ) บธ.บ.(การจัดการ ทั่วไป)	มหาวิทยาลัย รามคำแหง สถาบันราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	3	3	3	3
3	นายมนตรี ชินสมบุรณ์	อาจารย์	วท.ม.(เทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสารประยุกต์) วท.บ.(คอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรม)	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล อีสาน มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี	3	3	3	3
4	นางสุภารัตน์ คำเพราะ	อาจารย์	ปรด.(บริหารการศึกษา) กศ.ม.(การศึกษา นอกระบบ) ค.บ.(สังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมิกราช วิทยาลัยครู เพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี	3	3	3	3
5	นายโกมล จันทร์วงศ์	อาจารย์	ปร.ด.(การศึกษา และการพัฒนาสังคม) กศ.ม.(จิตวิทยา แนะแนว) กศ.บ.(สังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัย บูรพา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน	6	6	6	6
6	นายสุรพงษ์ ธรรมขันธุ์	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	วท.ม.(สัตวบาล) กศ.บ.(ชีววิทยา)	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	3	3	3	3

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขา วิชาเอก	สถาบัน การศึกษา	ภาระการสอน (ชม./ สัปดาห์)			
					2559	2560	2561	2562
7	นายจิระศักดิ์ สังเมฆ	อาจารย์	พธ.ม.(ปรัชญา) พธ.บ.(ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	3	3	3	3
8	นางหทัยรัตน์ อ่วมน้อย	อาจารย์	วท.ม.(จิตวิทยา ชุมชน) วท.บ.(จิตวิทยา)	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	3	3	3	3
9	นายมนตรี เพชรนาจักร	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พธ.ด.(ปรัชญา) อ.ม.(ศาสนา เปรียบเทียบ) พธ.บ.(ศาสนา) เกียรตินิยม	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาจุฬาลงกรณ์ วิทยาลัย	3	3	3	3
10	นายประกาศิต ประกอบผล	อาจารย์	อ.ม.(จริยศาสตร์ ศึกษา) พธ.บ.(สังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล	3	3	3	3
11	นายธีรพงษ์ น้อยบุญญะ	อาจารย์	ศศ.ม.(รัฐศาสตร์ การปกครอง) ศศ.บ.(รัฐศาสตร์ การปกครอง)	มหาวิทยาลัย รามคำแหง มหาวิทยาลัย รามคำแหง	3	3	3	3

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขา วิชาเอก	สถาบัน การศึกษา	ภาระการสอน (ชม./ สัปดาห์)			
					2559	2560	2561	2562
1	นายวิชัย นะสุวรรณโน	อาจารย์	ศศ.ม.(พัฒนาสังคม) ศศ.บ.(พัฒนาชุมชน)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี	3	3	3	3

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขา วิชาเอก	สถาบัน การศึกษา	ภาระการสอน (ชม./ สัปดาห์)			
					2559	2560	2561	2562
2	นายปฏิภาณ จุมผา	อาจารย์	พบ.ม.(พัฒนาสังคม) ศศ.บ.(มัธยมศึกษา)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช	3	3	3	3
3	นางสาวคนธ์ สุดสวัสดิ์	รอง ศาสตราจารย์	Ph.D.(Higher Education) ศศ.ม.(พัฒนาชุมชน) กศ.บ. (ประวัติศาสตร์)	Iowa State University, Iowa, U.S.A.,, มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการ ปทุมวัน	3	3	3	3

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (สหกิจศึกษาหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ)

จากความต้องการที่บัณฑิตควรมีประสบการณ์ในวิชาชีพก่อนเข้าสู่การทำงานจริง ดังนั้นหลักสูตรได้กำหนดให้มีกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชนเป็นวิชาบังคับและให้มีแผนการเรียนสำหรับนักศึกษาที่ต้องการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา นักศึกษาต้องลงเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน เว้นแต่กรณีที่นักศึกษามีปัญหาไม่สามารถไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้ก็จะเป็นให้เรียนรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนแทน

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ความคาดหวังในผลการเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา มีดังนี้

4.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมที่วิญญูชนพึงมี อาทิ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความเมตตา ความซื่อสัตย์สุจริต การเสียสละ การมีจิตสำนึกต่อสังคม และตระหนักในคุณค่าของการอนุรักษ์และการเผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงามของไทย

2) แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพสาขาการพัฒนาชุมชน

3) สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์/ปัญหาทั่วไปและทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมและสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่เหมาะสม

4.1.2 ด้านความรู้

1) มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทำให้เข้าใจตนเอง สังคม ธรรมชาติแวดล้อมและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ อาทิ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และภาษา

2) มีความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ตามเกณฑ์สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

3) มีความสามารถในการติดตามงานวิจัยและองค์ความรู้ใหม่

4.1.3 ด้านทักษะทางปัญญา

1) สามารถค้นหา รวบรวม และประเมินข้อมูล แนวคิด และหลักฐาน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา

2) สามารถประยุกต์ความรู้และประสบการณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา และสังเคราะห์แนวทาง หรือวิธีการเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาทั้งเรื่องทั่วไปและด้านวิชาการ/สาขาวิชาการ พัฒนาชุมชนได้อย่างสร้างสรรค์

4.1.4 ด้านทักษะทางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วย ญาติ และผู้ร่วมงาน โดยตระหนักในคุณค่าและความรู้สึกของความเป็นมนุษย์

2) สามารถทำงานกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาและมีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่ม

3) สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน

4) มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

4.1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา

2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

3) สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการฟัง การพูด การเขียน รวมทั้งสามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันไป

4.2 ช่วงเวลา

4.2.1 การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชนและการเตรียมสหกิจศึกษาของแผนการเรียนในภาคเรียนที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 1 หน่วยกิต 45 ชั่วโมง และ 2 หน่วยกิต 90 ชั่วโมง

4.2.2 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชนและการฝึกสหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ของแผนการเรียนในภาคเรียนที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 5 หน่วยกิต 450 ชั่วโมง และ 6 หน่วยกิต 640 ชั่วโมง

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

รายวิชา	ชั้นปีที่	ภาคการศึกษา	จำนวนหน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง
การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาวิชา การพัฒนาชุมชน	4	1	2	90
การเตรียมสหกิจศึกษาสาขาวิชา	4	1	1	45
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	4	2	5	450
สหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	4	2	6	640

จัดเต็มเวลาใน 1 ภาคการศึกษา

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

ข้อกำหนดในการทำโครงการ ต้องเป็นหัวข้อทางด้านการพัฒนาชุมชนหรือเกี่ยวข้องโดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 1-2 คน และมีรายงานที่ต้องนำเสนอตามรูปแบบและระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดอย่างเคร่งครัด หรือเป็นโครงการที่มุ่งเน้นการสร้างผลงานวิจัย เพื่อพัฒนางานด้านการพัฒนาชุมชน

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

โครงการด้านการพัฒนาชุมชน สามารถอธิบายทฤษฎีที่นำมาใช้ในการทำโครงการ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำโครงการ มีขอบเขตโครงการที่สามารถทำเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

5.2.1 ด้านคุณธรรม

สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์/ปัญหาทั่วไปและทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่เหมาะสม

5.2.2 ด้านความรู้

- 1) มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทำให้เข้าใจตนเอง สังคม ธรรมชาติแวดล้อมและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ อาทิ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา
- 2) มีความรู้ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 3) มีความสามารถในการติดตามงานวิจัยและองค์ความรู้ใหม่

5.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถค้นหา รวบรวม และประเมินข้อมูล แนวคิด และหลักฐาน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา
- 2) สามารถประยุกต์ความรู้และประสบการณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา และสังเคราะห์แนวทางหรือวิธีการเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาทั้งเรื่องทั่วไปและด้านวิชาการ/วิชาชีพ การแพทย์แผนไทยได้อย่างสร้างสรรค์

5.2.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) สามารถทำงานกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาและมีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่ม
- 2) สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน
- 3) ความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

5.2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา
- 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ
- 3) สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการฟัง การพูด การเขียน รวมทั้งสามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันไป

5.3 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 1 หรือ ภาคการศึกษาที่ 2 ของชั้นปีที่ 4

5.4 จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

มีการกำหนดชั่วโมงการให้คำปรึกษา จัดทำบันทึกการให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ และมีตัวอย่างงานโครงการให้ศึกษา

5.6 กระบวนการประเมินผล

ประเมินผลจากความก้าวหน้าในการทำโครงการที่บันทึกในสมุดให้คำปรึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษา และประเมินผลจากรายงานฉบับสมบูรณ์เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ จัดสอบการนำเสนอที่มีอาจารย์สอบไม่ต่ำกว่า 3 คน ซึ่งมีการสอบเค้าโครงงานวิจัยและสอบเมื่อทำการวิจัยเสร็จสิ้น

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1. มีความรู้พื้นฐานในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถประยุกต์ได้อย่างเหมาะสมในการประกอบวิชาชีพและศึกษาต่อในระดับสูง	รายวิชาบังคับของหลักสูตรต้องปูพื้นฐานของศาสตร์และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีปฏิบัติการ แบบฝึกหัด โครงการ และกรณีศึกษาให้นักศึกษาเข้าใจการประยุกต์องค์ความรู้กับปัญหาจริง
2. มีความรู้ทันสมัย ใฝ่รู้ และมีความสามารถพัฒนาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาสังคม	รายวิชาเลือกที่เปิดสอนต้องต่อยอดความรู้พื้นฐานในภาคบังคับ และปรับตามวิวัฒนาการของศาสตร์ มีโจทย์ปัญหาที่ท้าทายให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในการพัฒนาศักยภาพ
3. คิดเป็น ทำเป็น และเลือกวิธีการแก้ปัญหาและพัฒนาได้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม	ทุกรายวิชาต้องมีโจทย์ปัญหา แบบฝึกหัด หรือโครงการ ให้นักศึกษาได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ ฝึกแก้ปัญหา และบริหารจัดการแผนการทอ้งจำ
4. มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการบริหารจัดการและทำงานเป็นหมู่คณะ	โจทย์ปัญหาและโครงการของรายวิชาต่างๆ ควรจัดแบบคณะทำงานร่วมกัน แทนที่จะเป็นแบบงานเดี่ยว เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกฝนการทำงานเป็นหมู่คณะ
5. รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นอย่างหลากหลายวิธีได้เป็นอย่างดี	ต้องมีการมอบหมายงานให้นักศึกษาได้สืบค้นข้อมูล รวบรวมความรู้ที่นอกเหนือจากที่ได้นำเสนอในชั้นเรียน และเผยแพร่ความรู้ที่ได้ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน รวมทั้งกับผู้อื่น หรือให้กับผู้สนใจภายนอก
6. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีสำหรับการสื่อสารได้ดี	มีระบบเพื่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหมู่นักศึกษาหรือบุคคลภายนอกที่ส่งเสริมให้เกิดการแสวงหาความรู้ที่ทันสมัย การเผยแพร่ การถามตอบ การแสวงหาและการแลกเปลี่ยนความรู้

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 คุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 การเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- 2) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม
- 3) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม

4) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม และสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัยโดยเน้นการเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลาตลอดจนการแต่งกายที่เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

2) นักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบโดยในการทำงานกลุ่มนั้น ต้องฝึกให้รู้หน้าที่ของการเป็นผู้นำกลุ่มและการเป็นสมาชิกกลุ่ม

3) ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดจิตสำนึกความซื่อสัตย์ โดยต้องไม่กระทำการทุจริตในการสอบหรือลอกการบ้านของผู้อื่น เป็นต้น

4) อาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการสอนทุกรายวิชา รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การยกย่องนักศึกษาที่ทำดี ทำประโยชน์ด้านการพัฒนาชุมชนแก่ส่วนรวม เสียสละ

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) ประเมินจากตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียนการส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย และการร่วมกิจกรรม

2) ประเมินจากความร่วมมือและพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรการพัฒนาชุมชน

3) สังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักศึกษาในขณะเรียน สอบ และการทำรายงาน

4) ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ความรู้

2.2.1 การเรียนรู้ด้านความรู้

1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการด้านการพัฒนาชุมชนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

2) สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจและอธิบายความต้องการทางการพัฒนาชุมชน รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา

3) เข้าใจและสนใจพัฒนาความรู้ ความชำนาญทางการพัฒนาชุมชนและเล็งเห็นการเปลี่ยนแปลง และเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน

4) มีประสบการณ์ในการพัฒนาและ/หรือการประยุกต์ทฤษฎีทางการพัฒนาชุมชนมาใช้งานได้จริงรวมถึงสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้จากการศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

5) สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนกับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

1) ใช้การเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบโดยเน้นหลักการทางทฤษฎี และประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง โดยทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทั้งนี้ให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชาตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชาด้านการพัฒนาชุมชน

2) จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการศึกษาดูงานหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง ตลอดจนการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) การทดสอบย่อย
- 2) การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- 3) ประเมินจากรายงานที่นักศึกษาจัดทำ
- 4) ประเมินจากการนำเสนอรายงานปากเปล่าในชั้นเรียน
- 5) ประเมินจากรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.3 ทักษะทางปัญญา

2.3.1 การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) คิดอย่างมีวิจารณญาณ และเป็นระบบอย่างสร้างสรรค์
- 2) สามารถรวบรวมศึกษา สืบค้น ศึกษา วิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาด้านการพัฒนาชุมชนได้
- 3) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) กรณีศึกษาทางการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) การอภิปรายกลุ่ม
- 3) ให้นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติจริง
- 4) ให้นักศึกษาคิดริเริ่มสร้างสรรค์การทำกิจกรรมขึ้นใหม่ๆ ด้านการพัฒนาชุมชน

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินตามสภาพจริงจากผลงานและการปฏิบัติของนักศึกษาเช่น ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียนและการทดสอบโดยใช้แบบสังเกต แบบทดสอบหรือสัมภาษณ์

2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศกับกลุ่มคนหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน
- 3) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นด้านการพัฒนาชุมชนที่เหมาะสม
- 4) มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม
- 5) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม
- 6) มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ใช้การสอนที่มีการกำหนดกิจกรรมให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่นข้ามหลักสูตร หรือต้องค้นคว้าหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลอื่น หรือผู้มีประสบการณ์

โดยมีความคาดหวังในผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความสามารถในการรับผิดชอบดังนี้

- 1) สามารถทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- 2) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- 3) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่ไปปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี
- 4) มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและกับบุคคลทั่วไป
- 5) มีภาวะผู้นำและสามารถเป็นผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาในการนำเสนอรายงานทั้งรายบุคคล และกลุ่มในชั้นเรียน
- 2) สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่างๆ และความครบถ้วนชัดเจนตรงประเด็นของข้อมูล

2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) มีทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในงานพัฒนาชุมชน
- 2) สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหาโดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือการแสดงสถิติประยุกต์ต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์
- 3) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานพัฒนาชุมชน

- 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ให้นักศึกษาได้วิเคราะห์สถานการณ์จำลองและสถานการณ์เสมือนจริง
- 2) นำเสนอการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เรียนรู้เทคนิคการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศในหลากหลายสถานการณ์

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) ประเมินจากเทคนิคการนำเสนอโดยใช้ทฤษฎี การเลือกใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศหรือคณิตศาสตร์และสถิติที่เกี่ยวข้อง
- 2) ประเมินจากความสามารถในการอธิบาย ถึงข้อจำกัด เหตุผลในการเลือกใช้เครื่องมือต่างๆ การอภิปรายกรณีศึกษาต่างๆ ที่มีการนำเสนอต่อชั้นเรียน

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้					3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ สังคม						5. ทักษะการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลข การ สื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	4	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	4	5	6	1	2	3
1. HCD101 หลักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	○		●			●		○				●	○		●			○			●
2. HCD102 ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	●	○			○	●					●		○			○	●	○	●		○
3. HCD103 องค์การชุมชนและการพัฒนา		●	○		○	●					○	●	○					●		○	●
4. HCD104 การจัดการองค์กรท้องถิ่น			●				●		○		●						●				●
5. HCD105 ชุมชนศึกษา	○	●				●	○				●	○				●	○	●	●		○
6. HCD106 เศรษฐศาสตร์พื้นฐานในชุมชนเบื้องต้น	●						●								●			●		○	
7. HCD107 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน			●		●	○		●		○	●				●				●		
8. HCD108 หลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน	○			●	○	●			●			●		●		○					●
9. HCD109 การพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม		●	○			●	○				○	●	○			○	●			○	●
10. HCD110 การวิเคราะห์และการวางแผนพัฒนาชุมชน	○			●		●	○	●			○	●			●	○	●			●	○
11. HCD111 การพัฒนาประชาสังคม		●				●			○			●	○			●				○	●
12. HCD112 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา			●			●					●	○			●						●
13. HCD113 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน	●				●						●					●			●	●	●

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้					3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและ ความรับผิดชอบ						5. ทักษะการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลข การ สื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	4	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	4	5	6	1	2	3
14. HCD201 จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน	●	●	○			●				●				●							●
15. HCD202 การจัดการความรู้ในงานพัฒนา		●			○	●			○		●				●		○				●
16. HCD203 เทคนิคการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน		●			○	●			○		●				●		○				●
17. HCD204 นันทนาการชุมชน				●		●	○				○	●	○			○	●			○	●
18. HCD205 เศรษฐศาสตร์การจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชน	●								●			●		○		●				●	
19. HCD206 เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง	●								●			●			○	●				●	
20. HCD207 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน			●		●				○	●		○					●			●	○
21. HCD208 กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน			●		●					●		○					●	○		●	○
22. HCD209 การประกอบการวิสาหกิจชุมชน			●		●					●		○					●			●	○
23. HCD210 การประกอบธุรกิจชุมชน		○	●		●					●		○					●			●	○
24. HCD211 การจัดการสหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน	●								●			●				●	○			●	
25. HCD212 การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชน	●		○		●					●							●			○	●
26. HCD213 การท่องเที่ยวโดยชุมชน	○		●		●					○		●					●			●	○
27. HCD214 การบัญชีวิสาหกิจชุมชนเบื้องต้น			●		●					●		○					●	○		●	○
28. HCD215 สุขภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม		○	●		●		●			○		●					●	○			●
29. HCD216 การพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม			●			●					●	○			●						●

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้					3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและ ความรับผิดชอบ						5. ทักษะการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลข การ สื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	4	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	4	5	6	1	2	3
30. HCD301 สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์	○	●				●	○	●			●				●			○	●	●	
31. HCD302 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น	●			○		●	○				●	○			●				●	●	○
32. HCD303 การวิจัยเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	●					●			●	●	○		●		○						●
33. HCD304 การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน	●					●			●	●	○		●		○						●
34. HCD305 การเปลี่ยนแปลงชุมชนชนบทและเมือง	○		●			●		○				●	○		●			○			●
35. HCD306 การพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ			●			●			○		●		●		●				●		
36. HCD307 ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม			●			○			●		○	●		○		●					●
37. HCD308 กลุ่มคนด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบ			●					●	○			●		○	●						●
38. HCD309 การจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์			●				●				●	●		○	●						●
39. HCD310 สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ	○		●				●					●		●	○						●
40. HCD311 การอนุรักษ์และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน		○	●		●		●			○		●					●	○			●
41. HCD312 เทคนิคการจัดการฝึกอบรมและสัมมนา		●	○		○	●	○					●	○			○		●		○	●
42. HCD313 ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน		●		○		●			○			●		●			○		●		
43. HCD314 กระบวนการสร้างเสริมพลังชุมชน		●				○	●				●				●		○				●
44. HCD315 กระบวนการสร้างเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน		●				●			○		●				●		○				●
45. HCD316 สุขภาพจิตชุมชน		○	●		●		●			○		●					●	○			●

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (ผลการเรียน)

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (ภาคผนวก ก)

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ไม่สำเร็จการศึกษา

กำหนดให้ระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบ การประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัด ปทุมธานี

การทวนสอบในระดับรายวิชาให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน

การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในมหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานีดำเนินการทวนสอบมาตรฐาน ผลการเรียนรู้และรายงานผล

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ควรเน้นการทำวิจัย สัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต ที่ทำอย่างต่อเนื่องและนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมา ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของ หลักสูตรและหน่วยงานโดยองค์กรระดับสากล โดยการวิจัยอาจจะทำดำเนินการดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.2.1 การประเมินได้งานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษา ในด้าน ของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบ การงานอาชีพ

2.2.2 การตรวจสอบจากผู้ประกอบการ โดยการขอเข้าสัมภาษณ์ หรือ การแบบส่ง แบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าทำงานในสถาน ประกอบการนั้นๆ ในคาบระยะเวลาต่างๆ เช่น ปีที่ 1 หรือ ปีที่ 5

2.2.3 การประเมินตำแหน่ง และหรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต

2.2.4 การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถาม หรือสอบถามเมื่อมีโอกาสใน ระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และสมบัติด้านอื่นๆ ของบัณฑิตจะจบการศึกษาและ เข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้นๆ

2.2.5 การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จาก สาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่นๆ ที่กำหนดในหลักสูตร ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของ บัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย

2.2.6 ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มาประเมินหลักสูตร หรือ เป็นอาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียน และสมบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (ภาคผนวก ก)

หมวดที่ 6 การพัฒนาอาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1.1 จัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ เรื่อง บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ คุณค่าความเป็นอาจารย์ รายละเอียดของหลักสูตร การจัดทำรายละเอียดต่างๆ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 (TQF) ตลอดจนให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของคณะและมหาวิทยาลัย

1.2 จัดนิเทศอาจารย์ใหม่ในระดับสาขาวิชา

1.3 ให้อาจารย์ใหม่สังเกตการณ์การสอนของอาจารย์ผู้มีประสบการณ์

1.4 จัดระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) แก่อาจารย์ใหม่

1.5 จัดเตรียมคู่มืออาจารย์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้อาจารย์ใหม่

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

2.1.1 ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอน และการวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชาที่ไม่ใช่วิจัยในแนวคอมพิวเตอร์ ศึกษาเป็นอันดับแรก การสนับสนุนด้านการศึกษาคือ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพ ในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

2.1.2 การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

2.2.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ และคุณธรรม

2.2.2 มีการกระตุ้นอาจารย์ทำผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

2.2.3 ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ

2.2.4 จัดสรรงบประมาณสำหรับการทำวิจัย

2.2.5 จัดให้อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่างๆ ของคณะฯ

2.2.6 จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่างๆ ของคณะฯ

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มีระบบการบริหารหลักสูตรตามโครงสร้างคณะ โดยรองคณบดีฝ่ายวิชาการ ประธานหลักสูตรทำหน้าที่จัดกระบวนการเรียนการสอนและบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตร มีดังนี้

1.1 มีการบริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 (TQF)

1.2 มีการบริหารหลักสูตรตามโครงสร้างคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือ คณบดีรองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะกรรมการประจำหลักสูตร ทำหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานเลขานุการคณะทำหน้าที่ประสานงานอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนการบริหารทรัพยากรการจัดการ

1.3 มีคณะกรรมการประจำหลักสูตร ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนงานและแผนปฏิบัติการดังต่อไปนี้

1.3.1 ร่วมกันกำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนามหาวิทยาลัย โดยยึดมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพในระดับอุดมศึกษา

1.3.2 กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าศึกษา คุณลักษณะบัณฑิตและพัฒนาให้นักศึกษาให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่ต้องการ

1.3.3 ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพแปลงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพแปลงหลักสูตรสู่กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.3.4 เสนออาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาทำการประเมินประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

1.3.5 ส่งเสริม สนับสนุนอาจารย์ในหลักสูตรให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.3.6 รับผิดชอบในการกำหนดแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เหมาะสมจัดอาจารย์จัดอาจารย์นิเทศ เตรียมความพร้อมของนักศึกษา และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1.3.7 จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณ ในการสร้างปรับปรุงห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์และอื่นๆ อันจะเอื้อต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

1.4 การบริหารจัดการเรียนการสอน

1.4.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดการเรียนการสอน

1) แต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณสมบัติตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา

2) หลักสูตรมอบหมายผู้สอนเตรียมความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอนสื่อการสอน เอกสารประกอบการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ รวมทั้งการติดตามผลการเรียนการสอนและการจัดทำรายงาน และการจัดทำ มคอ.3 ก่อนเปิดภาคการเรียน

1.4.2 การติดตามการจัดการเรียนการสอน

1) สาขาวิชาจัดทำระบบสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรค และขีดความสามารถของผู้สอน

2) สาขาวิชานับสนุนให้ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นความใฝ่รู้ของผู้เรียน และใช้สื่อประสมอย่างหลากหลาย

1.4.3 เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนสาขาวิชา/มหาวิทยาลัยจัดทำระบบการประเมินผลผู้สอน โดยผู้เรียนผู้สอนประเมินการสอนของตนเองและผู้สอนประเมินผลรายวิชา

1.4.4 เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาสาขาวิชาติดตามผลการประเมินคุณภาพการสอนการทวนสอบ ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

1.4.5 เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละปีสาขาวิชาจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน หลักสูตรประจำปี (มคอ.7) ซึ่งประกอบด้วยผลการประเมินคุณภาพการสอนรายงานรายวิชาผลการ ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาเสนอต่อคณบดี

1.4.6 คณะกรรมการประจำหลักสูตรจัดประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรวิเคราะห์ผลการ ดำเนินงานหลักสูตรประจำปีและใช้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงกลยุทธ์การสอนทักษะของอาจารย์ผู้สอนใน การใช้กลยุทธ์การสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของหลักสูตรและจัดทำ รายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรเสนอคณบดี

1.5 การติดตามประเมินผลหลักสูตร

1.5.1 จัดทำมาตรฐานขั้นต่ำของการบริหารหลักสูตรของสาขาวิชาให้บังเกิดประสิทธิผล

1.5.2 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตก่อนสำเร็จการศึกษา

1.5.3 มีระบบการประเมินอาจารย์ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

1.5.4 มีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนทุก ภาคการศึกษา

1.5.5 เมื่อครบรอบ 4 ปีสาขาวิชาเสนอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลการดำเนินงาน หลักสูตรโดยประเมินจากการเยี่ยมชมร่างรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรและจัดประเมินคุณภาพ หลักสูตรโดยนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต

1.5.6 แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรที่มีจำนวนและคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของ สกอ.เพื่อให้มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างน้อยทุก 5 ปีโดยนำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิบัณฑิตใหม่ ผู้ใช้บัณฑิตการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลกระทบต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มาประกอบการพิจารณา

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

2.1 การบริหารงบประมาณ

คณะฯ จัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน สื่อทัศนูปกรณ์ และ วัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุน การเรียนการสอนในชั้นเรียน และสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของ นักศึกษา

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

คณะฯ มีความพร้อมด้านหนังสือตำราและการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลโดยมีสำนักหอสมุดกลาง ที่มีหนังสือด้านการบริหารจัดการและด้านอื่นๆ รวมถึงฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้นส่วนระดับคณะก็มี หนังสือตำราเฉพาะทางนอกจากนี้คณะฯ มีอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง

2.2.1 สถานที่และอุปกรณ์การสอน

การสอน การปฏิบัติการและการทำวิจัย ใช้สถานที่ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานีรายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน การปฏิบัติการ และการทำวิจัย มีดังนี้

ลำดับ	รายการ	จำนวน
1	ห้องพักอาจารย์	1 ห้อง
2	ห้องบรรยายและห้องปฏิบัติการวิชาการพัฒนาชุมชน	2 ห้อง
3	คอมพิวเตอร์	7 เครื่อง
4	เครื่อง LCD	2 เครื่อง
5	เครื่อง DVD	2 เครื่อง
6	โทรทัศน์	2 เครื่อง
7	ไมโครโฟน/เครื่องขยายเสียง ติดตั้งในห้องเรียน	2 ชุด
8	ห้องคอมพิวเตอร์	2 ห้อง
9	อาคารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	1 หลัง
10	เครื่องปริ้นเตอร์	3 เครื่อง
11	อุปกรณ์การฝึกทักษะประสบการณ์นักศึกษา อาทิ เครื่องแปรรูปอาหาร	5 ชุด
12	ตู้เก็บเอกสาร/เครื่องฝึกทักษะประสบการณ์นักศึกษา	8 ตู้

2.2.2 สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมีแหล่งความรู้ที่สนับสนุนวิชาการทางสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนและสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีหนังสือทางด้านสังคมวิทยา ปรัชญา พัฒนาชุมชน มานุษยวิทยา จิตวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั่วไปมากกว่า 140,000 เล่ม และมีวารสารวิชาการต่างๆ กว่า 1,800 รายการ มีตำราที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศไม่น้อยกว่า 2,000 เล่ม และวารสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาการพัฒนาชุมชน เพื่อให้นักศึกษาได้สืบค้นอีกไม่น้อยกว่า 80 รายการ

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

ประสานงานกับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริการให้อาจารย์และนักศึกษาได้ค้นคว้า และใช้ประกอบการเรียนการสอน ในการประสานการจัดซื้อหนังสือนั้น อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาจะมีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อ

หนังสือ ตลอดจนสื่ออื่นๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้อาจารย์พิเศษที่เชิญมาสอนบางรายวิชาและบางหัวข้อ ก็มีส่วนในการเสนอแนะรายชื่อนี้หนังสือ สำหรับให้หอสมุดกลางจัดซื้อหนังสือ

ในส่วนของคุณะฯ จะมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 ห้อง เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษา สามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูล รวมทั้งการฝึกปฏิบัติการการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ และคุณะฯ จะต้องจัดสื่อการสอนอื่นเพื่อใช้ประกอบการสอนของอาจารย์ เช่น เครื่องมัลติมีเดียโปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่องเสียงแบบพกพาติดตัว

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร โดยมีการประเมินความพอเพียงของอาจารย์และ นักศึกษา และสรุปผลการประเมินความพึงพอใจเพื่อปรับปรุงและพัฒนาทรัพยากรให้มีความ เหมาะสมและเพียงพอต่อไป

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่ จะต้องมีความรู้ในการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้สอนจะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียน การสอนประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้ สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้บันทึกเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

สำหรับอาจารย์พิเศษถือว่ามีความสำคัญมากเพราะจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจาก การปฏิบัติมาให้แก่นักศึกษา ดังนั้น สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน จะมีการเชิญอาจารย์พิเศษหรือวิทยากร มาบรรยายให้นักศึกษาได้รับฟังประสบการณ์ และอาจารย์พิเศษนั้นไม่ว่าจะสอนทั้งรายวิชาหรือบาง ชั่วโมงจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงหรือมีความรู้ในการศึกษาอย่างต่ำปริญญาโทและให้เป็นไปตาม ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เรื่อง เกณฑ์การ พิจารณาและการแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิปริญญาตรีที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบและมีความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

บุคลากรต้องเข้าใจโครงสร้างและธรรมชาติของหลักสูตรและจะต้องสามารถบริการให้ อาจารย์สามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างสะดวกซึ่งจำเป็นต้องให้มีการฝึกอบรมเฉพาะทางเช่น การ เตรียมห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ในวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติ

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่นๆ แก่นักศึกษา

คณะฯ มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นักศึกษาทุกคนโดยนักศึกษาที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้โดยอาจารย์ของคณะทุกคนจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นักศึกษาและทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา (Office Hours) เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าปรึกษาได้นอกจากนี้ ต้องมีที่ปรึกษากิจการเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำกิจกรรมแก่นักศึกษา

5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบในการสอบตลอดจนคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้

6. ความต้องการของตลาดแรงงานสังคมและหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ความต้องการกำลังคนด้านงานพัฒนาชุมชน ทั้งในระดับภาครัฐและองค์กรเอกชน ยังมีความต้องการบุคลากรและผู้ปฏิบัติการชุมชนจำนวนมาก เนื่องจากเป็นวิชาสาขาที่สามารถตอบสนองการพัฒนาสังคมและการพัฒนาประเทศในทุกระดับ สำหรับความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนได้ทำการสำรวจโดยส่งแบบสำรวจไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานราชการในพื้นที่บริการศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาการอำเภอ อบจ. เทศบาล อบต. หน่วยงานเอกชน โรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อนำผลการประเมินและข้อมูลความคิดเห็นจากหน่วยงานต่างๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนต่อไป

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ 1-5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X
2. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	X	X	X	X	X
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5และ มคอ.6 ภายใน 30วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดในมคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		X	X	X	X
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
9. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50ต่อปี	X	X	X	X	X
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนน 5.0				X	X
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ย ไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					X

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

ช่วงก่อนการสอนให้มีการประเมินกลยุทธ์การสอนโดยทีมผู้สอนหรือระดับหลักสูตรและ/หรือ การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน ส่วนช่วงหลังการสอนให้มีการวิเคราะห์ ผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษาและการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักศึกษา

ด้านกระบวนการนำผลการประเมินไปปรับปรุงทำโดยรวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะเพื่อ ปรับปรุง และกำหนดประธานกรรมการประจำหลักสูตรและทีมผู้สอนนำไปปรับปรุงและรายงานผล ต่อไป

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

ให้นักศึกษาได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกๆด้าน ทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน และการใช้สื่อในทุกรายวิชา

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวมโดยสำรวจข้อมูลจาก

2.1 นักศึกษาปีสุดท้าย/ บัณฑิตใหม่

2.2 ผู้ใช้บัณฑิต

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รวมทั้งสำรวจสัมฤทธิ์ผลของบัณฑิต

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

การประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานในแต่ละปี

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

4.1 รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูล จากการประเมินจากนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิและจาก มคอ. 7

4.2 วิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร /ประธานหลักสูตร

4.3 เสนอการปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์ (ถ้ามี)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี

พ.ศ. 2557

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญาและปริญาตรี
พ.ศ. 2557**

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญาและปริญาตรี พ.ศ. 2551 เพื่อให้การจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษาระดับอนุปริญาและปริญาตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 (2) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และโดยมติ สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 12/2557 เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญาและปริญาตรี พ.ศ. 2557”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับกับนักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1/2558 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่า

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“คณะ” หมายความว่า คณะหรือหน่วยงานที่มีหลักสูตรระดับอนุปริญาหรือปริญาตรีที่นักศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีของคณะ

“คณะกรรมการวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“คณะกรรมการวิชาการคณะ” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาการคณะที่นักศึกษาสังกัด

“คณะกรรมการประจำหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารและพัฒนาหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตร

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ให้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทะเบียนของนักศึกษา

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายความว่า อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาของนักศึกษาแต่ละหมู่เรียน

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า อาจารย์ที่สังกัดในมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“นักศึกษาสะสมหน่วยกิต” หมายความว่า นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและศึกษาเป็นรายวิชาเพื่อสะสมหน่วยกิต ในหลักสูตรระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“ภาคการศึกษาปกติ” หมายความว่า ภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 ที่มีการจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

“ภาคฤดูร้อน” หมายความว่า ภาคการศึกษาหลังภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษาปัจจุบัน และก่อนภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษาถัดไป

“รายวิชา” หมายความว่า วิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี โดยเป็นไปตามหลักสูตรของคณะนั้น

“หน่วยกิต” หมายความว่า มาตรฐานที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาที่นักศึกษาได้รับแต่ละรายวิชา

“การเทียบโอนผลเรียน” หมายความว่า การนำหน่วยกิตและค่าระดับคะแนนของรายวิชาที่เคยศึกษาในหลักสูตรมหาวิทยาลัยมาใช้โดยไม่ต้องศึกษารายวิชานั้นอีก

“การยกเว้นการเรียนรายวิชา” หมายความว่า การนำหน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตรมหาวิทยาลัยและให้หมายความรวมถึงการนำเนื้อหาวิชาของรายวิชา กลุ่มวิชาจากหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่ได้ศึกษาแล้ว และการเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษนอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยการฝึกอาชีพหรือจากประสบการณ์การทำงานมาใช้ โดยไม่ต้องศึกษา

รายวิชาหรือชุดวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจะไม่นำมาคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

“แฟ้มสะสมงาน (Portfolio)” หมายความว่า เอกสารหลักฐานที่แสดงว่ามีความรู้ตามรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ขอยกเว้นการเรียนรายวิชา

ข้อ 4 บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ 5 ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด

หมวด 1

ระบบการบริหารงานวิชาการ

ข้อ 6 มหาวิทยาลัยจัดการบริหารงานวิชาการโดยให้มีหน่วยงาน บุคคล และคณะบุคคล ดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

- 6.1 สภาวิชาการ
- 6.2 คณะกรรมการวิชาการ
- 6.3 คณะกรรมการวิชาการคณะ
- 6.4 คณะกรรมการประจำหลักสูตร
- 6.5 อาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ 7 การแต่งตั้งสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547

ข้อ 8 อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547

ข้อ 9 ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการ ประกอบด้วย

- 9.1 อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน
- 9.2 คณบดีทุกคณะและหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นกรรมการ
- 9.3 นายทะเบียน เป็นกรรมการ
- 9.4 ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เป็นกรรมการและเลขานุการ

9.5 รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน จำนวน 1 คน เป็น กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 10 ให้คณะกรรมการวิชาการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

10.1 พิจารณาก่อนการออกร่างประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาก่อนนำเสนอสภาวิชาการ

10.2 พิจารณาก่อนการบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ผู้ประสานงานรายวิชา

10.3 กำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และนโยบายของมหาวิทยาลัย

10.4 พิจารณาก่อนการวางแผนการรับนักศึกษา

10.5 พิจารณาก่อนการผู้สำเร็จการศึกษาและเสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติจะสำเร็จ การศึกษาระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรีต่อสภาวิชาการ

10.6 พิจารณาแผนพัฒนาหลักสูตรและกลั่นกรองโครงการพัฒนาหลักสูตร

10.7 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่อธิการบดีมอบหมาย

ข้อ 11 ให้คณะเป็นหน่วยงานผลิตบัณฑิตติดตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งบริหารงาน วิชาการโดยคณบดีและคณะกรรมการวิชาการคณะ ซึ่งคณะกรรมการวิชาการคณะประกอบด้วย

11.1 คณบดี เป็นประธาน

11.2 ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตรทุกหลักสูตร เป็นกรรมการ

11.3 รองคณบดีที่ดูแลงานวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

11.4 หัวหน้าสำนักงานคณบดี เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 12 ให้คณะกรรมการวิชาการคณะมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

12.1 พิจารณาก่อนการหลักสูตรการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล การศึกษา

12.2 พิจารณาก่อนการโครงการพัฒนาสาขาวิชา เอกสาร ตำรา และสื่อประกอบการเรียนการสอน

12.3 พิจารณาและกลั่นกรองรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) รายละเอียดของ ประสพการณ์ภาคสนาม (มคอ. 4) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ. 5) รายงานผลการดำเนินการ ของประสพการณ์ภาคสนาม (มคอ. 6) ทุกรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ. 7) ทุกสาขาวิชา

12.4 พิจารณาก่อนการอัตรากำลังผู้สอน

12.5 พิจารณาก่อนการขอแต่งตั้งอาจารย์พิเศษอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และ อาจารย์ผู้ประสานงานรายวิชา

12.6 พิจารณาก่อนการเสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา

12.7 พิจารณากลับกรองการเสนอแผนการดำเนินการพัฒนานักศึกษาทุกชั้นปีตาม
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

12.8 พิจารณากลับกรองการประเมินผลการผลิตบัณฑิตประจำปีตามนโยบายของ
มหาวิทยาลัย

12.9 พิจารณากลับกรองการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

12.10 ปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

ข้อ 13 ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตร จากอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชานั้นๆ

ข้อ 14 คณะกรรมการประจำหลักสูตรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

14.1 พัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ระดับอุดมศึกษาหรือประกาศอื่นใดของกระทรวงศึกษาธิการหรือสภาวิชาชีพ

14.2 จัดทำโครงการพัฒนาสาขาวิชา เอกสาร ตำรา สื่อ ประกอบการเรียนการ
สอน และจัดทำแนวการสอน รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม
(มคอ. 4) ทุกรายวิชา

14.3 พิจารณาและกลับกรองรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ. 5) รายงาน
ผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ. 6) ทุกรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของ
หลักสูตร(มคอ. 7)ทุกสาขาวิชา

14.4 จัดทำอัตรากำลังผู้สอนเสนอต่อคณบดีและมหาวิทยาลัย

14.5 เสนอขอแต่งตั้งอาจารย์พิเศษอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ผู้ประสานงาน
รายวิชา

14.6 เสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาต่อคณบดีและมหาวิทยาลัย

14.7 เสนอแผนการดำเนินการพัฒนานักศึกษาทุกชั้นปีตามวัตถุประสงค์ของ
หลักสูตร

14.8 ดำเนินการประเมินผลการผลิตบัณฑิตประจำปีตามนโยบายของ
มหาวิทยาลัย

14.9 ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร

14.10 ดำเนินงานตามประกาศมาตรฐานภาระงานของคณะกรรมการประจำ
หลักสูตร

14.11 ปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

ข้อ 15 ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีหน้าที่ให้
คำปรึกษาดูแล สนับสนุนทางด้านวิชาการ วิธีการเรียน แผนการเรียน และให้มีส่วนในการประเมินผล
ความก้าวหน้าในการศึกษาของนักศึกษา และภารกิจอื่นที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

หมวด 2 ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ 16 การจัดการศึกษาระดับอนุปริญาและปริญาตรี ใช้ระบบทวิภาคโดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ คือ ภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 โดยแต่ละภาคการศึกษามีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนต่อจากภาคการศึกษาที่ 2 โดยให้มีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

ข้อ 17 การกำหนดหน่วยกิตแต่ละรายวิชา ให้กำหนดโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

17.1 รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

17.2 รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

17.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

17.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ 18 การจัดการศึกษา มีดังนี้

18.1 การศึกษาแบบเต็มเวลา (Full Time Education) เป็นการจัดการศึกษาที่มีการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต และภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต

18.2 การศึกษาแบบไม่เต็มเวลา (Part-time Education) เป็นการจัดการศึกษาที่มีการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติและภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต

18.3 การศึกษาแบบเฉพาะบางช่วงเวลา (Particular Time Period Education) เป็นการจัดการศึกษาในบางช่วงเวลาของปีการศึกษา หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตร หรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.4 การศึกษาแบบทางไกล (Distance Education) เป็นการจัดการศึกษาโดยใช้การสอนทางไกลผ่านระบบการสื่อสารหรือเครือข่ายสารสนเทศต่างๆ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตร หรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.5 การศึกษาแบบชุดวิชา (Module Education) เป็นการจัดการศึกษาเป็นชุดรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชา ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.6 การศึกษาแบบเรียนครั้งละรายวิชา (Block Course Education) เป็นการจัดการศึกษาที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนครั้งละรายวิชาตลอดหลักสูตรตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.7 การศึกษาแบบนานาชาติ (International Education) เป็นการจัดการศึกษาโดยใช้ภาษาต่างประเทศทั้งหมดซึ่งอาจจะเป็นความร่วมมือของสถานศึกษา หรือหน่วยงานในประเทศ หรือต่างประเทศ และมีการจัดการให้มีมาตรฐานเช่นเดียวกับหลักสูตรสากล

18.8 การศึกษาแบบสะสมหน่วยกิต (Pre-degree Education) เป็นการศึกษาแบบรายวิชาเพื่อสะสมหน่วยกิตในระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรี ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.9 การศึกษาหลักสูตรควบระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา (Dual Bachelor's Degree Program) เป็นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนศึกษาในระดับปริญญาตรีพร้อมกัน 2 หลักสูตร โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาจากทั้ง 2 หลักสูตร ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.10 การศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรีปริญญาที่ 2 (The Second Bachelor's Degree Program) เป็นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วมาศึกษาในระดับปริญญาตรีเพื่อรับปริญญาที่ 2 ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.11 การศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้า (Bachelor's Honors Program) เป็นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านสติปัญญา ความรู้ความสามารถ ได้ศึกษาตามศักยภาพ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.12 การศึกษารูปแบบอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยเห็นว่าเหมาะสม ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 3

หลักสูตรการศึกษาและระยะเวลาการศึกษา

ข้อ 19 หลักสูตรการศึกษาจัดไว้ 2 ระดับ ดังนี้

19.1 หลักสูตรระดับอนุปริญญา 3 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต

19.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรีซึ่งจัดไว้ 3 ประเภท ดังนี้

19.2.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต

19.2.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

19.2.3 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

ข้อ 20 ระยะเวลาการศึกษาของการลงทะเบียนเรียน ให้เป็นไปตามที่กำหนด ดังนี้

20.1 ระยะเวลาการศึกษาของการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาให้ใช้เวลาการศึกษา ดังนี้

20.1.1 หลักสูตรระดับอนุปริญญา ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

20.1.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 8 ปีการศึกษา

20.1.3 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (5 ปี) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 10 ปีการศึกษา

20.1.4 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 4 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 4 ปีการศึกษา

20.2 ระยะเวลาการศึกษาของการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลาให้ใช้เวลาการศึกษา ดังนี้

20.2.1 หลักสูตรระดับอนุปริญญา ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 9 ปีการศึกษา

20.2.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 14 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 12 ปีการศึกษา

20.2.3 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (5 ปี) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 17 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 15 ปีการศึกษา

20.2.4 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

20.3 ระยะเวลาการศึกษาของการลงทะเบียนเรียนแบบอื่นๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 4

การรับนักศึกษาและคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

ข้อ 21 การรับสมัคร การคัดเลือก การรับเข้าศึกษา และการรายงานตัวเข้าเป็นนักศึกษา ให้เป็นไปตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และวิธีการ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 22 คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

22.1 หลักสูตรระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี 4 ปี และปริญญาตรี 5 ปี ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

22.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

22.3 ไม่เคยเป็นผู้มีความประพฤติเสียหายร้ายแรง

22.4 ไม่เป็นคนวิกลจริตและไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือโรคอื่นซึ่งสังคมรังเกียจ

22.5 มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่จะเข้าศึกษาหรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 23 คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาสะสมหน่วยกิต

23.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

23.2 ไม่เคยเป็นผู้มีความประพฤติเสียหายร้ายแรง

23.3 ไม่เป็นคนวิกลจริตและไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือโรคอื่นซึ่งสังคมรังเกียจ

23.4 มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 5

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและการลงทะเบียนเรียน

ข้อ 24 การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

24.1 ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นนักศึกษาต้องมารายงานตัว ส่งหลักฐาน และชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดจึงจะมีสภาพเป็นนักศึกษา

24.2 ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นนักศึกษาไม่มารายงานตัว ส่งหลักฐาน และชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ์การเป็นนักศึกษา เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย

ข้อ 25 ประเภทนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

25.1 นักศึกษาเต็มเวลาหมายถึง นักศึกษาที่มีการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิตและไม่เกิน 22 หน่วยกิตและภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต

25.2 นักศึกษาไม่เต็มเวลาหมายถึง นักศึกษาที่มีการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติและภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต

ข้อ 26 การลงทะเบียนเรียน

26.1 นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนและชำระเงินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละภาคการศึกษาหากพ้นกำหนดจะถือว่าพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเว้นแต่จะมีการชำระเงินเพื่อรักษาสถานักศึกษา

26.2 กำหนดการลงทะเบียนเรียน วิธีการลงทะเบียนเรียน และการชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

26.3 การลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลาในแต่ละภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในกรณีการลงทะเบียนเรียนแบบไม่เต็มเวลาให้ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาปกติและภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต สำหรับภาคการศึกษาที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจ

ศึกษา หรือภาคการศึกษาที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา หรือนักศึกษาที่ขอยกเว้นการลงทะเบียน รายวิชา สามารถลงทะเบียนเรียนน้อยกว่า 9 หน่วยกิตได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือกรณีจะขอสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษานั้น นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลาลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 25 หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนแบบไม่เต็มเวลาลงทะเบียนได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิต และไม่เกิน 12 หน่วยกิตในภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ให้คณบดีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ โดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร ก่อนการลงทะเบียน

การเปิดสอนรายวิชาใดในภาคฤดูร้อน ให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด หรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยมีเวลาการจัดการศึกษาให้จัดเวลาการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ แต่ไม่เกิน 12 สัปดาห์ในกรณีมีความจำเป็นอาจจัดเวลาการเรียนการสอน 6 สัปดาห์ โดยต้องมี จำนวนชั่วโมงเรียนต่อหน่วยกิตในแต่ละรายวิชาเท่ากันกับการเรียนการสอนในภาคการศึกษาปกติ

นักศึกษาที่เรียนแบบเต็มเวลาอาจลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนได้ใน รายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนดข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

26.3.1 วิชาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาที่หลักสูตรให้เปิดสอนในภาคฤดูร้อน และจะต้องมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 10 คน

26.3.2 วิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะจะเปิดสอน ให้แก่นักศึกษาที่เคยเรียนวิชานั้นมาก่อนและมีผลการประเมินไม่ผ่านเท่านั้น

26.3.3 วิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี ให้เปิดสอนได้ตามความจำเป็นโดยความ เห็นชอบของมหาวิทยาลัย

26.3.4 วิชาที่ต้องศึกษาเป็นภาคการศึกษาสุดท้าย เพื่อให้ครบตามโครงสร้าง หลักสูตร

26.3.5 วิชาอื่นๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

26.4 นักศึกษาที่ไม่ลงทะเบียนเรียนตามวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด จะถูก ปรับค่าลงทะเบียนเรียนล่าช้าเป็นรายวันตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด

26.5 เมื่อพ้นระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มหาวิทยาลัยจะไม่อนุญาตให้ นักศึกษาลงทะเบียนเรียน เว้นแต่จะมีเหตุผลอันควรและต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี หรือรอง อธิการบดีที่ได้รับมอบหมายก่อนหมดกำหนดการลงทะเบียนเรียน

26.6 นักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรหนึ่ง สามารถขอลงทะเบียน เรียนในหลักสูตรอื่นได้อีกหนึ่งหลักสูตร และขอรับปริญญาได้ทั้งสองหลักสูตรทั้งนี้ต้องเป็นไปตาม ประกาศของมหาวิทยาลัย

26.7 นักศึกษามีสิทธิ์ขอเทียบโอนผลการเรียนหรือยกเว้นการเรียนรายวิชาตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

26.8 นักศึกษาที่เรียนครบหน่วยกิตตามหลักสูตรระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในเกณฑ์ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว จะลงทะเบียนเรียนอีกไม่ได้ เว้นแต่ศึกษา

อยู่ในระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนด หรือเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเพื่อขออนุมัติ 2
ปริญญา

26.9 ในกรณีที่มีเหตุอันควร มหาวิทยาลัยอาจดสอนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง หรือ
จำกัดจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง

26.10 นักศึกษาต้องตรวจสอบสถานสภาพการเป็นนักศึกษา ก่อน ถ้าไม่มีสิทธิใน
การลงทะเบียนเรียน แต่ได้ลงทะเบียนเรียนและชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาไปแล้ว จะไม่มีสิทธิขอ
ค่าธรรมเนียมการศึกษานั้นๆ คืน

26.11 ผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ไม่มีสิทธิลงทะเบียนเรียน หากผู้พ้นสภาพการ
เป็นนักศึกษาลงทะเบียนเรียน ให้ถือว่า การลงทะเบียนเรียนนั้นไม่สมบูรณ์

26.12 นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนต่างมหาวิทยาลัยได้ โดยความเห็นชอบ
ของมหาวิทยาลัย

ข้อ 27 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่มีวิชาบังคับก่อน (Pre-requisite)

นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่เป็นวิชาบังคับและได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า
D หรือ P ก่อนลงทะเบียนรายวิชาต่อเนื่อง มิฉะนั้นให้ถือว่า การลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่อเนื่องเป็น
โมฆะเว้นแต่บางหลักสูตรที่มีลักษณะเฉพาะหรือภายใต้การควบคุมขององค์กรวิชาชีพให้เป็นไปตาม
มาตรฐานของหลักสูตรนั้นอาจมีผลการเรียนเป็น F ได้ ยกเว้นการลงทะเบียนในภาคการศึกษาสุดท้าย
เพื่อให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร

ข้อ 28 การลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทน

28.1 รายวิชาใดที่นักศึกษาสอบได้ D⁺ หรือ D นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนซ้ำได้
ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดีของคณะที่รายวิชาสังกัดโดยจำนวนหน่วยกิตและค่าคะแนนของรายวิชา
ที่เรียนซ้ำนี้ต้องนำไปคิดรวมในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกครั้งเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

28.2 นักศึกษาที่ได้ F หรือ NP ในรายวิชาบังคับ จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา
นั้นซ้ำอีก จนกว่าจะได้รับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า D หรือ P

28.3 นักศึกษาที่ได้รับ F หรือ NP ในรายวิชาเลือกหมวดวิชาเฉพาะ สามารถลงทะเบียน
เรียนรายวิชาอื่นๆ ในกลุ่มเดียวกันแทนได้ เพื่อให้ครบตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

28.4 นักศึกษาที่ได้รับ F หรือ NP ในรายวิชาเลือกเสรี สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชา
อื่นๆ แทนได้ ทั้งนี้หากเรียนครบตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว จะไม่เลือกรายวิชาเรียนแทนก็ได้

ข้อ 29 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

29.1 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต หมายถึง การลงทะเบียน
เรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตรวมเข้ากับจำนวนหน่วยกิตในภาคการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตตาม
หลักสูตร

29.2 นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ก็ต่อเมื่อได้รับความ
เห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น

29.3 มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่นักศึกษาเข้าเรียนบางรายวิชาเป็นพิเศษได้ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติและพื้นฐานการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร และจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่างๆ ของมหาวิทยาลัยทั้งนี้ต้องเสียค่าธรรมเนียมการศึกษาเช่นเดียวกับนักศึกษาที่เรียนแบบไม่เต็มเวลา

ข้อ 30 การขอเปิดหมู่เรียนพิเศษ

มหาวิทยาลัยเปิดหมู่เรียนพิเศษที่เปิดสอนนอกเหนือแผนการเรียน ให้เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

30.1 เป็นภาคการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา แต่รายวิชาที่จะเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรไม่เปิดสอนหรือเปิดสอนแต่นักศึกษาไม่สามารถลงทะเบียนเรียนได้

30.2 รายวิชาดังกล่าวจะไม่มีเปิดสอนอีกเลย ตลอดแผนการเรียน

30.3 รายวิชาที่ขอเปิดจะต้องมีเวลาเรียนและเวลาสอบไม่ซ้ำซ้อนกับรายวิชาอื่นๆ ในตารางเรียนปกติ

30.4 นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอเปิดหมู่พิเศษภายในสัปดาห์แรกของการเปิดภาคการศึกษา

ข้อ 31 การขอเพิ่ม ขอลถอน และขอยกเลิกรายวิชา

31.1 การขอเพิ่ม ขอลถอน และขอยกเลิกรายวิชาต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา

31.2 การขอเพิ่มหรือขอลถอนรายวิชาต้องกระทำภายใน 3 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน หากมีความจำเป็นอาจขอเพิ่มหรือขอลถอนรายวิชาได้ภายใน 6 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อ 26.3 แต่จำนวนหน่วยกิตที่คงเหลือจะต้องไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

31.3 การขอยกเลิกรายวิชา ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนการสอบปลายภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์

ข้อ 32 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนักศึกษา

32.1 นักศึกษาที่ลาพักการเรียนหรือถูกมหาวิทยาลัยสั่งให้พักการเรียน จะต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนักศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัยมิฉะนั้นจะพ้นสภาพนักศึกษา

32.2 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนักศึกษาให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 3 สัปดาห์แรก นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติหรือภายในสัปดาห์แรกจากวันเปิดภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 33 การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา รายวิชา ให้เป็นไปตามหมวด 7 การวัดและการประเมินผล

หมวด 6

การเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา

ข้อ 34 การเรียน

นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น จึงจะมีสิทธิ์สอบปลายภาค ในกรณีที่นักศึกษามีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ให้ยื่นคำร้องขอมีสิทธิ์สอบพร้อมหลักฐานแสดงเหตุจำเป็นของการขาดเรียนต่ออาจารย์ผู้สอน โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาและให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการวิชาการคณะของรายวิชานั้นๆ ก่อนการสอบปลายภาคการศึกษา 1 สัปดาห์ สำหรับนักศึกษาที่มีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ให้ได้รับผลการเรียนเป็น F หรือ NP

ข้อ 35 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา

35.1 นักศึกษาต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร ถ้าผู้ใดปฏิบัติไม่ครบถ้วน ให้ถือว่าการศึกษายังไม่สมบูรณ์

35.2 ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา นักศึกษาจะต้องประพฤติตนตามระเบียบและปฏิบัติตามข้อกำหนดทุกประการ หากฝ่าฝืน อาจารย์นิเทศหรือพี่เลี้ยงในหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาอาจพิจารณาส่งตัวกลับและดำเนินการให้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาใหม่

หมวด 7

การวัดและการประเมินผล

ข้อ 36 ให้มีการประเมินผลการศึกษาในรายวิชาต่างๆ ตามหลักสูตรเป็น 2 ระบบ ดังนี้

36.1 ระบบมีค่าระดับคะแนน แบ่งเป็น 8 ระดับ

ระดับคะแนน	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	พอใช้ (Fair)	2.0
D+	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0
F	ตก (Fail)	0

ระบบนี้ใช้สำหรับการประเมินผลการศึกษาในรายวิชาที่บังคับเรียนตามหลักสูตร ระดับคะแนนที่ถือว่าได้รับการประเมินผ่านต้องไม่ต่ำกว่า “D” ถ้านักศึกษาได้ระดับคะแนนในรายวิชาใดต่ำกว่า “D” ต้องลงทะเบียนเรียนใหม่จนกว่าจะสอบได้ กรณีวิชาเลือกถ้าได้ระดับคะแนน F สามารถเปลี่ยนไปเลือกเรียนรายวิชาอื่นได้ ส่วนการประเมินผลการศึกษาในรายวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา และรายวิชาสหกิจศึกษา ถ้าได้ระดับคะแนนต่ำกว่า “C” ถือว่าสอบตก นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนใหม่

36.2 ระบบไม่มีค่าระดับคะแนน กำหนดสัญลักษณ์การประเมินผล ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
PD (Pass with Distinction)	ผลการประเมินผ่านดีเยี่ยม
P (Pass)	ผลการประเมินผ่าน
NP (No Pass)	ผลการประเมินไม่ผ่าน
W (Withdraw)	การยกเลิกการเรียนโดยได้รับอนุมัติ
T (Transfer of Credits)	การยกเว้นการเรียนรายวิชา
I (Incomplete)	ผลการประเมินยังไม่สมบูรณ์
Au (Audit)	การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเป็นพิเศษ โดยไม่นับหน่วยกิต

ระบบนี้ใช้สำหรับการประเมินผลรายวิชาที่หลักสูตรบังคับให้เรียนเพิ่มตามข้อกำหนดเฉพาะ และรายวิชาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดให้เรียนเพิ่มหรือใช้สำหรับการลงทะเบียนเรียนรายวิชา โดยไม่นับหน่วยกิต

กรณีรายวิชาที่หลักสูตรบังคับให้เรียนเพิ่มตามข้อกำหนดเฉพาะและรายวิชาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดให้เรียนเพิ่มถ้าได้ผลการประเมินไม่ผ่าน (NP) นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนใหม่จนกว่าจะผ่าน

ข้อ 37 ข้อกำหนดเพิ่มเติมตามสัญลักษณ์ต่างๆ มีดังนี้

37.1 Au (Audit) ใช้สำหรับการประเมินผ่านในรายวิชาที่มีการลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

37.2 W (Withdraw) ใช้สำหรับการบันทึกรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ยกเลิกวิชานั้น โดยต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนกำหนดสอบปลายภาคไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและใช้ในกรณีที่นักศึกษาลาพักการศึกษาหรือถูกสั่งให้พักการศึกษาหลังจากลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้นแล้ว

37.3 T (Transfer of Credits) ใช้สำหรับบันทึกการยกเว้นการเรียนรายวิชา

37.4 I (Incomplete) ใช้สำหรับการบันทึกการประเมินผลในรายวิชาที่ผลการเรียนไม่สมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดการศึกษา นักศึกษาที่ได้ “I” จะต้องดำเนินการขอรับการประเมินผลเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนให้เสร็จสิ้นในภาคการศึกษาถัดไป การเปลี่ยนระดับคะแนน “I” ให้ดำเนินการดังนี้

37.4.1 กรณีนักศึกษายังทำงานไม่สมบูรณ์ ไม่ติดต่อผู้สอนหรือไม่สามารถส่งงานได้ตามเวลาที่กำหนด ให้ผู้สอนประเมินผลการศึกษาจากคะแนนที่มีอยู่ให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาถัดไป หากอาจารย์ผู้สอนไม่ส่งผลการศึกษาตามกำหนด มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนผลการศึกษาเป็น “F” เว้นแต่กรณีที่มิใช่ความบกพร่องของนักศึกษา อธิการบดีอาจให้ขยายเวลาต่อไปได้

37.4.2 กรณีนักศึกษาขาดสอบปลายภาค และได้รับอนุญาตให้สอบ แต่ไม่มาสอบภายในเวลาที่กำหนด หรือสำหรับนักศึกษาที่ไม่ได้รับอนุญาตให้สอบ ให้อาจารย์ผู้สอนประเมินผลการศึกษาจากคะแนนที่มีอยู่ให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาถัดไป หากอาจารย์ไม่ส่งผลการศึกษาตามกำหนดมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนผลการศึกษาเป็น “F”

ข้อ 38 รายวิชาที่ได้รับการยกเว้นการเรียน ให้ได้รับผลการประเมินเป็น “T” และมหาวิทยาลัยจะไม่นำมาคิดค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ 39 นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะลงทะเบียนเรียนรายวิชาซ้ำกับรายวิชาที่ศึกษามาแล้วในระดับอนุปริญญาไม่ได้ หากลงทะเบียนซ้ำให้เว้นการนับหน่วยกิตเพื่อพิจารณาวิชาเรียนครบตามโครงสร้างของหลักสูตรที่กำลังศึกษาอยู่ ยกเว้นได้รับอนุมัติจากคณบดีที่รายวิชานั้นสังกัดอยู่

ข้อ 40 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษาตามโครงสร้างของหลักสูตรให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการประเมินผลการเรียนว่าผ่านเท่านั้น

ข้อ 41 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเฉพาะรายภาคการศึกษาให้คำนวณจากผลการศึกษาของนักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้งและหารด้วยจำนวนหน่วยกิตของภาคการศึกษานั้น การคำนวณดังกล่าวให้ตั้งหารถึงทศนิยม 2 ตำแหน่งโดยไม่ปัดเศษ

ข้อ 42 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณจากผลการศึกษาของนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมดเป็นตัวตั้งและหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด การคำนวณดังกล่าวให้ตั้งหารถึงทศนิยม 2 ตำแหน่งโดยไม่ปัดเศษ

ข้อ 43 รายวิชาที่ได้ผลการศึกษาเป็น F ให้นำมาคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยหรือค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ 44 ผลการศึกษาระบบไม่มีค่าระดับคะแนน ไม่ต้องนับรวมหน่วยกิตเป็นตัวหารแต่ให้นับหน่วยกิตเพื่อพิจารณาวิชาเรียนครบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

ข้อ 45 ในภาคการศึกษาใดที่นักศึกษาได้ 1 ให้คำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษานั้นโดยนับเฉพาะรายวิชาที่ไม่ได้ 1 เท่านั้น

ข้อ 46 เมื่อนักศึกษาเรียนครบตามโครงสร้างหลักสูตรแล้ว และได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.80 ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 2.00 นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาเดิมที่ได้รับผลการศึกษาเป็น D⁺ หรือ D หรือเลือกเรียนรายวิชาใหม่เพิ่มเติม เพื่อทำค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้ถึง 2.00

กรณีเป็นการลงทะเบียนเรียนรายวิชาเดิมให้ฝ่ายทะเบียนนำค่าระดับคะแนนทุกรายวิชามาคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม และต้องอยู่ในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

ข้อ 47 ในกรณีที่มีความจำเป็นอันไม่อาจก้ำวล่วงเสียได้ ที่อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถประเมินผลการศึกษาได้ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการศึกษาในรายวิชานั้น

หมวด 8

การย้ายคณะ การเปลี่ยนหลักสูตร และการรับโอนนักศึกษา

ข้อ 48 การย้ายคณะหรือการเปลี่ยนหลักสูตร

48.1 นักศึกษาที่จะขอย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรจะต้องศึกษาในคณะหรือหลักสูตรเดิมไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษาและมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 2.50 ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียนหรือถูกสั่งให้พักการเรียนและไม่เคยได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรมาก่อน

48.2 ในการยื่นคำร้องขอย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตร นักศึกษาต้องแสดงเหตุผลประกอบ และผ่านการพิจารณา หรือดำเนินการตามที่หลักสูตร หรือมหาวิทยาลัยกำหนด

48.3 การย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้นๆ

48.4 รายวิชาต่างๆ ที่นักศึกษาย้ายคณะ เรียนมา ให้เป็นไปตามหมวดที่9 การเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา

48.5 ระยะเวลาเรียน ให้นับตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนในคณะหรือหลักสูตรเดิม

48.6 การพิจารณาอนุมัติการขอย้ายให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

48.7 นักศึกษาที่ย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรจะต้องศึกษาในคณะหรือหลักสูตรที่ย้ายไปไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษาจึงจะขอสำเร็จการศึกษาได้ ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียนหรือถูกสั่งให้พักการเรียน

48.8 นักศึกษาที่ย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรจะต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 49 การรับโอนนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น

49.1 มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับโอนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีวิทยฐานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัยและกำลังศึกษาในหลักสูตรที่มีระดับและมาตรฐานเทียบเคียงได้กับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมาเป็นนักศึกษาได้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำหลักสูตรและคณบดี และขออนุมัติจากมหาวิทยาลัย

49.2 คุณสมบัติของนักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณารับโอน

49.2.1 มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 22

49.2.2 ไม่เป็นผู้ที่พ้นสภาพนักศึกษาจากสถาบันเดิมด้วยมีกรณีความผิดทางวินัย

49.2.3 ได้ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา ปกติ ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักหรือถูกสั่งให้พักการเรียน และต้องได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป

49.2.4 นักศึกษาที่ประสงค์จะโอนมาศึกษาในมหาวิทยาลัย จะต้องส่งใบสมัครถึงมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ ก่อนเปิดภาคการศึกษาที่ประสงค์จะเข้าศึกษานั้นพร้อมกับแนบเอกสารตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

49.2.5 นักศึกษาที่โอนมาต้องมีเวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 1 ปี การศึกษา โดยการเทียบโอนผลการเรียนและการขอยกเว้นการเรียนรายวิชาให้เป็นไปตามหมวด 9 การเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา

หมวด 9

การเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา

ข้อ 50 ผู้มีสิทธิได้รับการเทียบโอนผลการเรียน ต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

50.1 กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งของมหาวิทยาลัยแล้วโอนย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตร

50.2 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยและเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีที่ 2

50.3 ผ่านการศึกษาในรายวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรมหาวิทยาลัย

50.4 เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 51 การพิจารณาเทียบโอนผลการเรียน

51.1 ต้องเป็นรายวิชาที่ศึกษาจากมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่โอนย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรโดยนักศึกษาเป็นผู้เลือก

51.2 ต้องเป็นรายวิชาที่มีคำอธิบายรายวิชาเดียวกันหรือสัมพันธ์และเทียบเคียงกันได้

51.3 ต้องไม่ใช่รายวิชาดังต่อไปนี้ สัมมนา ปัญหาพิเศษ เตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เตรียมสหกิจศึกษา และสหกิจศึกษา

ข้อ 52 ผู้มีสิทธิได้รับการยกเว้นการเรียนรายวิชา ต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

52.1 สำเร็จการศึกษาหรือเคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

52.2 ผ่านการศึกษาหรืออบรมในรายวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรมหาวิทยาลัย

52.3 ขอย้ายสถานศึกษามาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

52.4 ศึกษาจากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือประสบการณ์ทำงานและต้องมีความรู้พื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี

52.5 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาและเข้าศึกษาปริญญาตรีใบที่ 2 สามารถยกเว้นการเรียนรายวิชาหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป จำนวน 30 หน่วยกิต และต้องเรียนเพิ่มรายวิชาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 53 การพิจารณายกเว้นการเรียนรายวิชา

53.1 การเรียนจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา

53.1.1 เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายรับรอง

53.1.2 เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสาม ในสี่ของรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ขอยกเว้นการเรียนรายวิชา

53.1.3 เป็นรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ได้ระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า C หรือได้ค่าระดับคะแนน 2.00 หรือเทียบเท่าในรายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นค่าระดับ และได้ผลการประเมินผ่านในรายวิชาที่ไม่ประเมินผลเป็นค่าระดับไม่ต่ำกว่า P ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรนั้น กำหนด

53.1.4 จำนวนหน่วยกิตที่ได้รับการยกเว้นการเรียนรายวิชาแล้วต้องไม่เกิน สามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่กำลังศึกษา

53.1.5 รายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ได้รับการยกเว้นการเรียนรายวิชา ให้บันทึกในใบ รายงานผลการเรียนของนักศึกษา โดยใช้อักษร T

53.1.6 ต้องไม่ใช่รายวิชาดังต่อไปนี้ สัมมนา ปัญหาพิเศษ เตรียมฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เตรียมสหกิจศึกษา และสหกิจศึกษา

53.1.7 ในกรณีที่มหาวิทยาลัยเปิดหลักสูตรใหม่ เทียบโอนนักศึกษาเข้าศึกษาได้ ไม่เกินชั้นปีและภาคการศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้นักศึกษาเรียนอยู่ ตามหลักสูตรที่ได้รับความ เห็นชอบแล้ว

53.1.8 กรณีที่ไม่เป็นไปตามข้อ 53.1.1 – 53.1.7 ให้อยู่ในดุลยพินิจของ คณะกรรมการประจำหลักสูตร

53.2 การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย หรือประสบการณ์ทำงานเข้าสู่ การศึกษาในระบบ

53.2.1 การเทียบความรู้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์ทำงาน จะเทียบเป็นรายวิชาหรือกลุ่มวิชาตามหลักสูตรและระดับการศึกษาที่เปิดสอน ใน มหาวิทยาลัย

53.2.2 การประเมินการเทียบความรู้และการให้หน่วยกิตสำหรับการศึกษานอก ระบบการศึกษาตามอัธยาศัย หรือประสบการณ์ทำงาน เข้าสู่การศึกษาในระบบให้คณะกรรมการประเมิน การยกเว้นการเรียนรายวิชาใช้วิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ เป็นหลักเกณฑ์ในการ ประเมิน

(1) การทดสอบมาตรฐาน (Credits from Standardized Tests)

(2) การทดสอบที่คณะ หรือหลักสูตรจัดสอบเอง (Credits from Examination)

(3) การประเมินหรืออบรมที่จัดโดยหน่วยงานต่างๆ (Credits from Training)

(4) การเสนอแฟ้มสะสมงาน (Credits from Portfolio)

ผลการประเมินจะต้องเทียบได้ไม่ต่ำกว่าคะแนน C หรือ ค่าระดับคะแนน 2.00 หรือเทียบเท่าสำหรับรายวิชาหรือกลุ่มวิชา จึงจะให้จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาหรือกลุ่มวิชานั้น แต่จะไม่ให้ระดับคะแนน และไม่มีการนำมาคิดค่าระดับคะแนน หรือค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

53.2.3 ให้มีการบันทึกผลการเรียนตามวิธีการประเมินดังนี้

(1) หน่วยกิตที่ได้จากการทดสอบมาตรฐาน ให้บันทึกเป็น “CS” (Credits from Standardized Tests)

(2) หน่วยกิตที่ได้จากการทดสอบที่คณะหรือหลักสูตรจัดสอบเอง ให้บันทึกเป็น “CE” (Credits from Examination)

(3) หน่วยกิตที่ได้จากการประเมินหรืออบรมที่จัดโดยหน่วยงานต่างๆ ให้บันทึกเป็น “CT” (Credits from Training)

(4) หน่วยกิตที่ได้จากการเสนอแฟ้มสะสมงาน ให้บันทึกเป็น “CP” (Credits from Portfolio)

53.2.4 นักศึกษาที่ขอยกเว้นการเรียนรายวิชาจะต้องมีเวลาเรียนในมหาวิทยาลัยอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา จึงจะมีสิทธิสำเร็จการศึกษา

53.2.5 ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา ประกอบด้วย

(1) คณบดีคณะที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่จะขอยกเว้นการเรียนรายวิชาเป็นประธาน

(2) อาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญในหลักสูตรที่จะขอยกเว้นการเรียนรายวิชาจำนวนอย่างน้อยหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนโดยคำแนะนำของคณบดีตาม (1) เป็นกรรมการ

(3) ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตรของรายวิชาที่จะขอยกเว้นการเรียนรายวิชาเป็นกรรมการและเลขานุการ

เมื่อคณะกรรมการประเมินการยกเว้นการเรียนรายวิชาดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการประเมินการยกเว้นการเรียนรายวิชาไปยังสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนเพื่อเสนอให้มหาวิทยาลัยอนุมัติต่อไป

ข้อ 54 กำหนดเวลาการเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา

นักศึกษาที่ประสงค์จะเทียบโอนผลการเรียนและยกเว้นการเรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาจะต้องยื่นคำร้องต่อมหาวิทยาลัยภายใน 6 สัปดาห์ นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากอธิการบดี แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 2 ภาคการศึกษาโดยมีสิทธิขอเทียบโอนผลการเรียนและยกเว้นการเรียนรายวิชาได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ 55 การนับจำนวนภาคการศึกษาของผู้ที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชาให้ถือเกณฑ์ดังนี้

55.1 นักศึกษาเรียนแบบเต็มเวลาให้นับจำนวนหน่วยกิต ได้ไม่เกิน 22 หน่วยกิต เป็น 1 ภาคการศึกษา

55.2 นักศึกษาเรียนแบบไม่เต็มเวลาให้นับจำนวนหน่วยกิตได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต เป็น 1 ภาคการศึกษา

ข้อ 56 การเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด 10

การลาพักการเรียน การลาออก และการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ 57 การลาพักการเรียน

57.1 นักศึกษาอาจยื่นคำขอลาพักการเรียนได้ในกรณีต่อไปนี้

57.1.1 ถูกเกณฑ์หรือเรียกระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

57.1.2 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใดที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

57.1.3 เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินกว่าร้อยละ 20 ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

57.1.4 เมื่อนักศึกษามีความจำเป็นส่วนตัวอาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ ถ้อยคำเขียนเรียนมาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

57.1.5 เหตุผลอื่นตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร

57.2 นักศึกษาที่ต้องลาพักการเรียนให้ยื่นคำร้องภายในสัปดาห์ที่ 3 ของภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียน โดยการอนุมัติให้ลาพักการเรียนให้เป็นอำนาจของคณบดี

นักศึกษามีสิทธิขอลาพักการเรียนโดยขออนุมัติต่อคณบดีไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา ถ้านักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องลาพักการเรียนมากกว่า 1 ภาคการศึกษา หรือเมื่อครบกำหนดพักการเรียนแล้วยังมีความจำเป็นที่จะต้องพักการเรียนต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอพักการเรียนใหม่และต้องได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย

57.3 ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียนให้นับระยะเวลาที่ลาพักการเรียนเข้าร่วมในระยะเวลาการศึกษาด้วย

57.4 นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน เมื่อจะกลับเข้าเรียนจะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าเรียนก่อนวันเปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณบดีแล้วจึงจะกลับเข้าเรียนได้

ข้อ 58 นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากความเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ให้ยื่นหนังสือลาออก และต้องได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยก่อน การลาออกจึงจะสมบูรณ์

ข้อ 59 การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

59.1 สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

59.2 ได้รับอนุมัติให้ลาออก

59.3 ไม่รักษาสภาพนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา

59.4 ได้ระดับคะแนนรายวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา หรือรายวิชาสหกิจศึกษา ต่ำกว่า C เป็นครั้งที่ 2 ยกเว้นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ประสงค์จะรับวุฒิปริญญาในสาขาเดียวกัน

59.5 ผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.60 เมื่อสิ้นปีการศึกษาปกติที่ 1 หรือมีผลการประเมินได้รับค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.80 เมื่อสิ้นปีการศึกษาปกติที่ 2 นับตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน และในทุกๆ ปีการศึกษาปกติถัดไป ยกเว้นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ประสงค์จะรับวุฒิปริญญาในสาขาเดียวกัน

สำหรับนักศึกษาเรียนแบบไม่เต็มเวลาให้นำภาคฤดูร้อนมารวมเป็นภาคการศึกษาด้วย

ในกรณีที่ภาคการศึกษานั้นมีผลการเรียน “I” ไม่ต้องนำมาคิด ให้คิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเฉพาะรายวิชาที่มีค่าระดับคะแนน

59.6 ใช้เวลาการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด

59.7 ขาดคุณสมบัติตามข้อ 22 อย่างใดอย่างหนึ่ง

59.8 ตาย

ข้อ 60 นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาอันเนื่องมาจากการไม่รักษาสภาพนักศึกษาสามารถยื่นคำร้องพร้อมแสดงเหตุผลอันสมควร ขอคืนสภาพการเป็นนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัย และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วต้องชำระเงิน ค่าธรรมเนียมขอการคืนสภาพการเป็นนักศึกษา และค่าธรรมเนียมการรักษาสภาพการเป็นนักศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 11

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ 61 นักศึกษาที่ถือว่าสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อดังนี้

61.1 มีความประพฤติดี

61.2 สอบได้รายวิชาต่างๆ ครบตามโครงสร้างของหลักสูตรตามเกณฑ์การประเมินผล

61.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

61.4 สอบผ่านการประเมินความรู้และทักษะตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

61.5 ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

61.6 มีเวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

ข้อ 62 การขออนุมัติสำเร็จการศึกษา

62.1 ในภาคการศึกษาใดที่นักศึกษาคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาให้ยื่นคำร้องขอสำเร็จการศึกษาต่อสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน โดยมหาวิทยาลัยจะพิจารณานักศึกษาที่ยื่นความจำนงขอสำเร็จการศึกษาที่มีคุณสมบัติตามข้อ 61 และต้องไม่ค้างชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ไม่ติดค้างวัสดุสารสนเทศ หรืออยู่ระหว่างถูกลงโทษทางวินัย เพื่อขออนุมัติอนุปริญาหรือปริญาตรี

62.2 คณะกรรมการวิชาการตรวจสอบคุณสมบัติของนักศึกษาว่าครบถ้วนตามข้อบังคับการจัดการศึกษาระดับอนุปริญาและปริญาตรี และให้ถือว่าวันที่คณะกรรมการวิชาการตรวจสอบคุณสมบัติว่าครบถ้วนเป็นวันสำเร็จการศึกษา

ในกรณีที่ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญาตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และจำเป็นต้องยุติการศึกษา สามารถยื่นขอสำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญาของแต่ละหลักสูตรตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต วิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต วิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิตและคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00 หรือ

กรณีศึกษาในหลักสูตรระดับปริญาตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี สอบได้รายวิชาต่างๆ ครบตามโครงสร้างของหลักสูตรและมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 1.75 สามารถยื่นขอสำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญาของแต่ละหลักสูตรตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 63 นักศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับปริญาตรีและจะได้รับเกียรตินิยม ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

63.1 หลักสูตรระดับปริญาตรี 4 ปี หรือปริญาตรี 5 ปี เมื่อเรียนครบหลักสูตรแล้วได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.60 จะได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.25 แต่ไม่ถึง 3.60 จะได้รับเกียรตินิยมอันดับสอง

หลักสูตรระดับปริญาตรี (ต่อเนื่อง) สอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมจากระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่าไม่น้อยกว่า 3.60 และเรียนครบหลักสูตรได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมจากการศึกษาในระดับปริญาตรี (ต่อเนื่อง) ไม่น้อยกว่า 3.60 จะได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และได้รับระดับค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมจากระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่าไม่น้อยกว่า 3.25 ขึ้นไป และเรียนครบหลักสูตรได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมจากการศึกษาในระดับปริญาตรี (ต่อเนื่อง) ไม่น้อยกว่า 3.25 แต่ไม่ถึง 3.60 จะได้รับเกียรตินิยมอันดับสอง

63.2 สอบได้ในรายวิชาใดๆ ไม่ต่ำกว่า C ตามระบบค่าระดับคะแนนหรือไม่ได้ “NP” ตามระบบไม่มีค่าระดับคะแนน

63.3 มีระยะเวลาเรียนดังนี้

63.3.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี สำหรับนักศึกษาเรียนแบบเต็มเวลา ใช้เวลาในการศึกษาไม่เกิน 8 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน และสำหรับนักศึกษาเรียนแบบไม่เต็มเวลา ใช้เวลาไม่เกิน 12 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน ทั้งนี้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

63.3.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี 5 ปี สำหรับนักศึกษาเรียนแบบเต็มเวลา ใช้เวลาในการศึกษาไม่เกิน 10 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน และสำหรับนักศึกษาเรียนแบบไม่เต็มเวลา ใช้เวลาไม่เกิน 15 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน ทั้งนี้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

63.3.3 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำหรับนักศึกษาเรียนแบบเต็มเวลา ใช้เวลาในการศึกษาไม่เกิน 4 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน และสำหรับนักศึกษาเรียนแบบไม่เต็มเวลา ใช้เวลาไม่เกิน 8 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน ทั้งนี้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

63.4 ต้องไม่เคยขอยกเว้นการเรียนรายวิชา ยกเว้นกรณีการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัย

63.5 นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยมจะต้องเป็นผู้มีความประพฤติดี และไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย

ข้อ 64 การให้รางวัลเหรียญทองซึ่งมีรูปร่างลักษณะและขนาดตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

64.1 ได้เกียรตินิยมอันดับหนึ่งและมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.75

64.2 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุดในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในปีเดียวกันในแต่ละคณะ

หมวด 12

การควบคุมคุณภาพ

ข้อ 65 ให้มหาวิทยาลัยประเมินการสอนของอาจารย์ผู้สอนอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง และให้นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

ข้อ 66 ให้คณะและหลักสูตรมีการวิจัยเพื่อติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ภายใน 5 ปี ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 24 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

(นายจรูญ ถาวรจักร์)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ภาคผนวก ข
หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ปรับปรุง พ.ศ. 2557

1. ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย : วิชาศึกษาทั่วไป

ภาษาอังกฤษ : General Education

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

งานวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

3. ความเป็นมาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ.2557

กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 39 ง วันที่ 25 พฤษภาคม 2548 โดยในข้อ 8.1 ให้ความหมายวิชาศึกษาทั่วไปไว้ว่า “วิชาศึกษาทั่วไป หมายถึงวิชาที่มุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี” สำหรับวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เดิมมีการใช้หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรกลางของสถาบันราชภัฏ ในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการพัฒนาวิชาศึกษาทั่วไปใช้ในมหาวิทยาลัย และในปี พ.ศ. 2556 ได้พัฒนาวิชาศึกษาทั่วไปขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เข้าสู่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษา TQFโดยให้สอดคล้องกับกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548

วิชาศึกษาทั่วไปที่ได้รับการพัฒนาขึ้นในปี พ.ศ.2556 นั้น มีลักษณะบูรณาการศาสตร์เนื้อหาวิชาต่างๆ (Integrated) อันได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ รวม 5 รายวิชา รายวิชาละ 6 หน่วยกิต รวม 30 หน่วยกิต ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 ที่ระบุไว้ว่า มหาวิทยาลัยอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชา หรือลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้ โดยให้ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยมีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

การจัดการเรียนรู้แต่ละรายวิชาได้จัดการเรียนรู้เป็นชุดวิชา (Module) รวม 5 ชุดวิชา โดยจัดการเรียนการสอนแบบเน้นกิจกรรม (Active Learning) ให้นักศึกษาได้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Skills) ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง เรียนรู้จากเหตุการณ์ สถานการณ์จริง นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีจิตอาสา ให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากกระบวนการวิจัย (Research-based) และทำโครงการต่างๆ (Project-based) ให้นักศึกษานำมาอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

(Discussions) โดยให้อาจารย์สอนเป็นทีม (Team Teaching) ลดการสอนแบบบรรยาย นอกจากนี้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากเอกสารประกอบการสอน เว็บไซต์ บทเรียนออนไลน์ และการฝึกทักษะภาษาอังกฤษด้วยบทเรียนออนไลน์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะและความรู้ ของนักศึกษาให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพต่อไปในบริบทของสังคมไทยและสังคมโลกได้ โดยมีความตระหนักและสำนึกในความเป็นไทย สำหรับอาจารย์ผู้สอนมหาวิทยาลัยได้พิจารณาคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนและจัดอบรมอาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้

จากความเป็นมาดังกล่าวนี้เองมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปขึ้นโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาดังต่อไปนี้

1. ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประธานกรรมการคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิวิชาศึกษาทั่วไป
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติภูมิ มีประดิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม ประธานกรรมการพัฒนาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป สถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลาง ประธานเครือข่ายอุดมศึกษาเขตภาคกลาง เพื่อพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัตน์ รังสิวิจิตรประภา ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาทั่วไป จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เลขาธิการเครือข่ายการศึกษาทั่วไปแห่งประเทศไทย
4. รองศาสตราจารย์สมใจ ศิริโชค ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ดร.จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา รองผู้อำนวยการ สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. นางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

การพัฒนาหลักสูตรได้มีการวิพากษ์หลักสูตรสามครั้งและนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยสองครั้งในครั้งแรกนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2557 สภามหาวิทยาลัยมีมติเห็นชอบให้นำ (ร่าง) หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปไปปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการเสนอแนะและให้นำมาเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยอีกครั้ง และคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปและนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ 2/2557 วันพฤหัสบดีที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2557 และสภามหาวิทยาลัยมีมติเห็นชอบและอนุมัติหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2557

4. ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4.1 ปรัชญา

เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ รู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม มีความรักและความปรารถนาดี พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

4.2 วัตถุประสงค์

วิชาศึกษาทั่วไปมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

4.2.1 มีความรู้พื้นฐานการดำรงชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม ได้แก่ การรู้จักตนเอง รู้จักท้องถิ่น รู้จักประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก รู้เท่าทันเทคโนโลยี

4.2.2 มีความสามารถคิดวิเคราะห์ อย่างมีวิจารณญาณ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคม และธรรมชาติ

4.2.3 มีทักษะในการดำรงชีวิต การใช้ภาษา การติดต่อสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การนำเสนอ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต

4.2.4 ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต น้อมนำแนวทางการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีจิตอาสา มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพัฒนาสังคม

5. กำหนดการเปิดสอน

เปิดสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ.2557 ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557 เป็นต้นไป

6. อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนมีทั้งอาจารย์ประจำจากหมวดวิชาศึกษาทั่วไป คณาจารย์คณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี และอาจารย์พิเศษที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และเข้ารับการอบรมวิธีการจัดการเรียนการสอน แบบ Active Learning และกิจกรรมเป็นฐาน (Project Based Learning : PBL) ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้นักศึกษาสำเร็จไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนรายวิชาเดียวกันจะต้องร่วมกันจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) เพื่อให้การสอนเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

7. นักศึกษา

นักศึกษาทุกคนที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยจะต้องเรียนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้ครบตามโครงสร้าง ซึ่งถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรของสาขาวิชานั้น

8. หลักสูตรและคำอธิบายรายวิชา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 39 ง วันที่ 25 พฤษภาคม 2548 โดยในข้อ 8.1สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิทยาศาสตร์ กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

8.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

8.2 โครงสร้างหลักสูตรแบ่งเป็น 5 ชุดการเรียนรู้ บัณฑิตเรียนทั้ง 5 ชุดการเรียนรู้ ดังนี้

8.2.1 กลุ่มวิชาภาษา

GE101 ภาษา การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ 6(3-6-9)
Language, Communication and Information Technology

8.2.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

GE102 อัตลักษณ์บัณฑิตวไลยอลงกรณ์ 6(3-6-9)
VRU Identities

GE104 ความเป็นสากลเพื่อการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน
และประชาคมโลก 6(3-6-9)
Internationalization for Living in the ASEAN and
Global Communities

8.2.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี

GE103 นวัตกรรมและการคิดทางวิทยาศาสตร์ 6(3-6-9)
Innovation and Scientific Thinking

GE105 สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต 6(3-6-9)
Health for Quality of Life

8.3 คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ชื่อและคำอธิบายรายวิชา น(ท-ป-ศ)

GE101 ภาษา การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ 6(3-6-9)
Language, Communication and Information Technology
ส่งเสริม และพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาไทย และ
ภาษาอังกฤษ ในทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จัก
ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการค้นคว้าและนำเสนองานในรูปแบบต่างๆ มีทักษะการสื่อสาร
การสื่อสารในสังคมพหุวัฒนธรรม ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างรู้เท่าทัน ตระหนักถึง
ความเสี่ยงในสังคมออนไลน์ ตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรมในการใช้ภาษาและเทคโนโลยี ตลอดจนมี
ทักษะการรู้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต

GE102 อัตลักษณ์บัณฑิตวไลยอลงกรณ์ 6(3-6-9)
VRU Identities

ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีความภาคภูมิใจในความเป็น “วไลยอลงกรณ์” สร้าง
เสริมเอกลักษณ์การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อัตลักษณ์การมีจิตอาสา เพื่อให้
เกิดบุคลิกภาพที่ดี เข้าใจตนเอง รู้จักประเมินตนเอง พัฒนาตนเอง รู้จักกาลเทศะ เคารพกฎระเบียบ มี
ความรับผิดชอบต่อตนเอง มหาวิทยาลัยและสังคม มีทักษะชีวิต ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ความ
ตระหนักและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความเป็นผู้นำ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาพัฒนาสังคม และมี
จริยธรรมในการดำเนินชีวิต

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
GE103	นวัตกรรม และการคิดทางวิทยาศาสตร์ Innovation and Scientific Thinking	6(3-6-9)
	ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม และเทคโนโลยีด้านต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันและใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อให้เกิดแนวคิดในการเลือกใช้ที่เหมาะสม รู้เท่าทัน พัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแบบองค์รวม และคิดสร้างสรรค์ มีเหตุผล มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์เพื่อการวิเคราะห์คำนวณ ศึกษาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ การประเมินทางเลือก เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เหมาะสมประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถดำรงชีวิตในวัฒนธรรมทางวิทยาศาสตร์	
GE104	ความเป็นสากลเพื่อการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก Internationalization for Living in the ASEAN and Global Communities	6(3-6-9)
	ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายด้านวัฒนธรรม ศาสนา เชื้อชาติ เศรษฐกิจของสังคม ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก รู้และเข้าใจในอิทธิพลของโลกที่มีต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย โดยเฉพาะบทบาทของสังคมตะวันตก ที่มีผลกระทบต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย เพื่อให้เข้าใจและยอมรับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อเตรียมความพร้อมด้านทัศนคติ การปรับตัว และมีทักษะการดำเนินชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม	
GE105	สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต Health for Quality of Life	6(3-6-9)
	ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมการสร้างสุขภาพกาย จิต และสังคม มีทักษะชีวิต มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภคร การใช้จ่าย การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศ และวัย ป้องกันอุบัติเหตุ และเตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน การปฐมพยาบาลเบื้องต้น วิธีคลายเครียดด้วยนันทนาการ และสุนทรียภาพ	

9. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

9.1 คุณธรรม จริยธรรม

9.1.1 การเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) ใช้คุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต
- 2) แสดงออกถึงพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ

3) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจาและใจ ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับขององค์กร และสังคม

9.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) จัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
- 2) การสอดแทรกในเนื้อหาวิชาเรียน
- 3) การสร้างข้อตกลงในห้องเรียน เช่น การเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลา การแต่งกายที่เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย
- 4) ผู้สอนแสดงแบบอย่างที่ดี
- 5) จัดทำโครงการเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ใน และนอกสถาบันการศึกษา โดยให้นักศึกษามีโอกาสคิด ตัดสินใจดำเนินการด้วยตนเอง
- 6) สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม สอดแทรกในโครงการที่นักศึกษาทำ โดยอาจารย์เป็นผู้ชี้ให้นักศึกษาสามารถคิดตาม
- 7) บรรยายพิเศษโดยผู้มีประสบการณ์ หรือผู้นำในแต่ละศาสนา

9.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ก่อนและหลังเรียน
- 2) สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกตามปกติของนักศึกษา
- 3) ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 4) สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน และการจัดกิจกรรม
- 5) ประเมินผลจากโครงการที่ทำ และการรายงานผลโครงการรวมทั้งการอภิปราย
- 6) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

9.2 ความรู้

9.2.1 การเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) ใฝ่เรียนรู้ ปฏิบัติได้จริง
- 2) มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) มีทักษะในการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต มีการจัดระบบความรู้ เพื่อการแก้ปัญหา
- 4) มีความรู้พื้นฐานเพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เข้าใจหลักในการดำรงชีวิต

9.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) บรรยายในชั้นเรียน และถามตอบในกรณีการเรียนภาคทฤษฎี
- 2) อภิปรายเป็นกลุ่มโดยให้ผู้สอนตั้งคำถามตามเนื้อหา โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 3) ศึกษาเอกสารที่เช่น ศึกษาดูงาน เข้าร่วมโครงการกับหน่วยงานอื่น การทำโครงการร่วมกับชุมชน การศึกษาพื้นที่จริงก่อนทำโครงการ
- 4) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ โดยมีอาจารย์เป็นผู้แนะนำแนวทาง

9.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ก่อนและหลังการเรียน
- 2) สังเกตพฤติกรรมแสดงออกตามปกติของนักศึกษา
- 3) ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

- 4) ประเมินจากการรวบรวมข้อมูลประกอบโครงการ
- 5) การนำเสนอผลงานของนักศึกษา
- 6) ผลการทดสอบของนักศึกษา

9.3 ทักษะทางปัญญา

9.3.1 การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแบบองค์รวม และคิดสร้างสรรค์
- 2) สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคม และธรรมชาติ
- 3) มีทักษะการวิเคราะห์และประเมินตนเองเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- 4) มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา พัฒนาสังคม เป็นที่ยอมรับในการเป็นกัลยาณมิตร

9.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) บรรยายในชั้นเรียนและถามตอบ กรณีเนื้อหาภาคทฤษฎี โดยเน้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์จริง
- 2) ศึกษาโดยใช้กรณีศึกษา
- 3) จัดทำโครงการ โดยมีอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะ และควบคุมดูแล
- 4) อภิปรายเป็นกลุ่มเกี่ยวกับโครงการที่ได้ทำเช่น วิธีแก้ปัญหา และผลกระทบ สิ่งที่ได้จากการจัดกิจกรรม การเชื่อมโยงกิจกรรมไปใช้ในชีวิตจริง

9.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังการเรียนรู้
- 2) ประเมินผลจากการเขียนรายงานประกอบโครงการ และการนำเสนอโครงการ
- 3) ประเมินจากผลงานโครงการที่ได้รับมอบหมาย
- 4) ประเมินจากการอภิปราย และผลที่ได้จากการอภิปรายในแต่ละครั้ง

9.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

9.4.1 การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

- 1) มีส่วนช่วยเื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์
- 2) มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม บนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม
- 3) มีทักษะในการดำเนินชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรมปรับตัวได้ดี พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง
- 4) รักษาชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

9.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

- 1) มอบหมายงานเป็นกลุ่มย่อยหรือโครงการ และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 2) ศึกษาโดยใช้กรณีศึกษาอภิปรายร่วมกัน

9.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ

- 1) ให้ผู้เรียนประเมินซึ่งกันและกัน และประเมินตนเอง
- 2) สังเกตพฤติกรรมในการเรียนและการปฏิบัติงานโครงการ
- 3) ประเมินจากผลของงานที่ได้รับมอบหมาย

9.5 ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

9.5.1 การเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ

- 1) มีทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศ ทั้งด้วยวาจา และการเขียน
- 2) มีทักษะการใช้เทคโนโลยี และสื่อสารสนเทศอย่างรู้เท่าทัน
- 3) สามารถประยุกต์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ สถิติ และเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับ ชีวิตประจำวันรวมถึงการเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารเพื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม
- 4) มีจริยธรรมในการใช้ภาษา และเทคโนโลยี

9.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) บรรยายในชั้นเรียนและถามตอบในกรณีการเรียนภาคทฤษฎี
- 2) บูรณาการ การใช้ภาษา และเทคโนโลยีสารสนเทศในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง
- 3) ศึกษาโดยใช้กรณีศึกษา
- 4) จัดทำโครงการโดยมีอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะและควบคุมดูแล
- 5) อภิปรายเป็นกลุ่มเกี่ยวกับโครงการที่ได้ทำ เช่น วิธีแก้ปัญหา ผลกระทบ สิ่งที่ได้จาก การจัดกิจกรรม การเชื่อมโยงไปใช้ในชีวิตจริง

9.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) ประเมินผลจากการการใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยี สารสนเทศในการดำเนินโครงการ
- 2) ประเมินผลจากผลการดำเนินโครงการต่างๆ
- 3) ผลงานการทำรายงาน และการนำเสนองาน

10. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

แผนที่การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม		ความรู้	ทักษะ ทางปัญญา		ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ		ทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	
	1	2	1	1	2	1	2	1	2
1. GE101 ภาษา การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	●		●	●		●	●	●	
2. GE102 อัตลักษณ์บัณฑิตวไลยอลงกรณ์	●	●	●	●	●	●	●		●
3. GE103 นวัตกรรม และการคิดทางวิทยาศาสตร์	●		●	●		●	●	●	
4. GE104 ความเป็นสากลเพื่อการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก	●		●	●		●	●	●	
5. GE105 สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต	●		●	●		●	●	●	

11. ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์มีมติอนุมัติ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ.2557 ในการประชุมครั้งที่ 3/2557 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2557 หลังจากนั้นมหาวิทยาลัยได้เตรียมความพร้อมและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาศึกษาทั่วไป โดยมีขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานดังนี้

11.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ

มหาวิทยาลัยได้ทำการแต่งตั้งคณะกรรมการและมอบหมายให้งานศึกษาทั่วไป ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการแนวคิด กระบวนการและวิธีการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และกำหนดกรอบแนวคิดเชิงมนทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

11.2 กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน

กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนให้หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ.2557 มุ่งพัฒนานักศึกษาให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21th Century Skills) โดยทั้ง 5 รายวิชาใช้หลักการสอนดังต่อไปนี้

11.2.1 Active Learning มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรม มีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ อภิปรายในชั้นเรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ และเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

11.2.2 Project Based Learning มุ่งให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำโครงการ เพื่อให้เกิดแนวคิดและทักษะในสิ่งที่เรียน เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

11.2.3 Research Based Learning มุ่งเน้นกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักตั้งสมมติฐาน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการค้นคว้าและรู้จักการบูรณาการความรู้ที่ได้ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

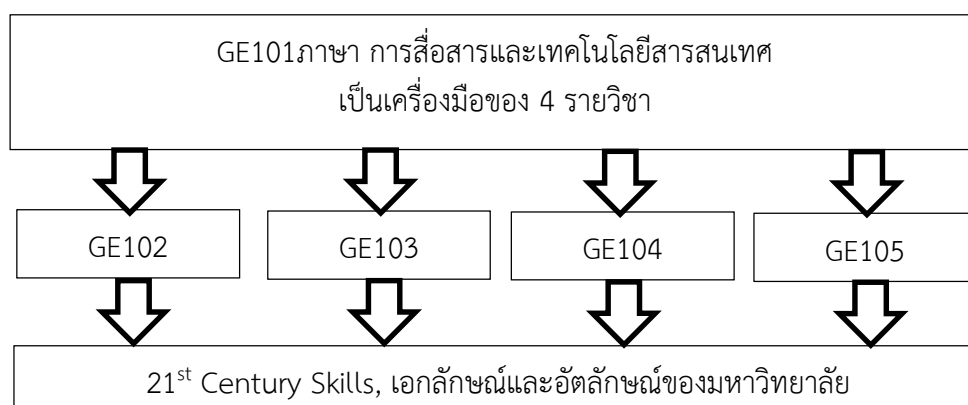
11.2.3 Critical Thinking มุ่งเน้นให้เกิดการคิดแบบมีวิจารณญาณ คิดอย่างเป็นระบบ จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาและการปฏิบัติตามโครงการของนักศึกษาโดยผู้สอนมีหน้าที่จัดสถานการณ์การเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิด

11.2.4 Discussion มุ่งเน้นให้นักศึกษาอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รู้จักการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมถึงการกล้าแสดงความคิดเห็นบนหลักวิชาการมีหลักฐานและทฤษฎีอ้างอิง อาจารย์ทำหน้าที่เป็น พี่เลี้ยงและที่ปรึกษา เพื่อให้งานอยู่ในขอบเขตที่กำหนด

11.2.5 Team Teaching มีผู้สอน Section ละ 3 คน จากต่างสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน แต่ละคนจะรับผิดชอบเนื้อหาและกิจกรรมที่เน้นการบูรณาการ นำมาจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในการวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล แก้ปัญหาและรายงานผล

12. ความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2557 เป็นรายวิชาที่เน้นการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างประสบการณ์เรียนรู้ในสถานการณ์จริงให้กับนักศึกษา สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชาต่างๆ กับผลลัพธ์ที่ต้องการของหลักสูตรได้ดังภาพ

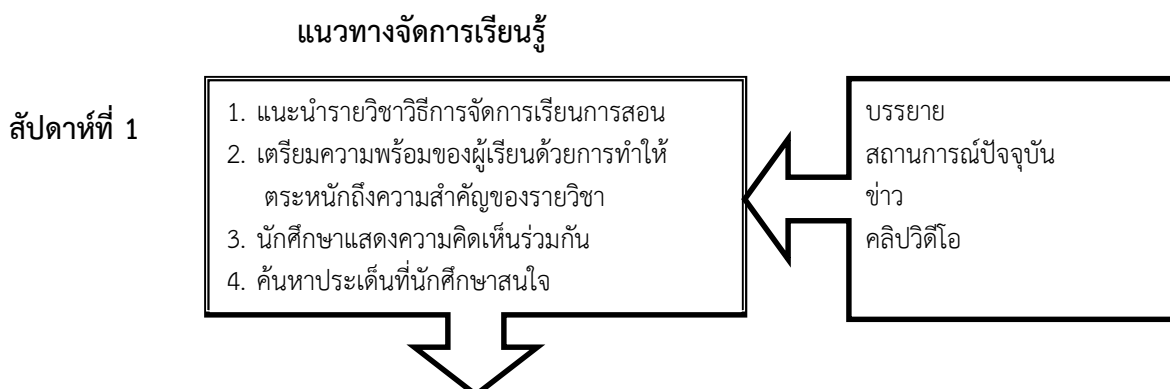

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชาต่างๆ และผลลัพธ์ที่ต้องการ

จากภาพจะเห็นได้ว่ารายวิชา GE101 ภาษา การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งประกอบไปด้วยวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น นอกจากจะต้องเรียนรู้เนื้อหาในรายวิชาแล้ว ยังทำหน้าที่เป็นเครื่องมือ ในการเรียนรู้ และค้นคว้าข้อมูลให้แก่รายวิชาอื่นอีก 4 รายวิชา จึงต้องสอดแทรกในรายวิชาอื่น เพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์คือ มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ความประพฤติตามเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

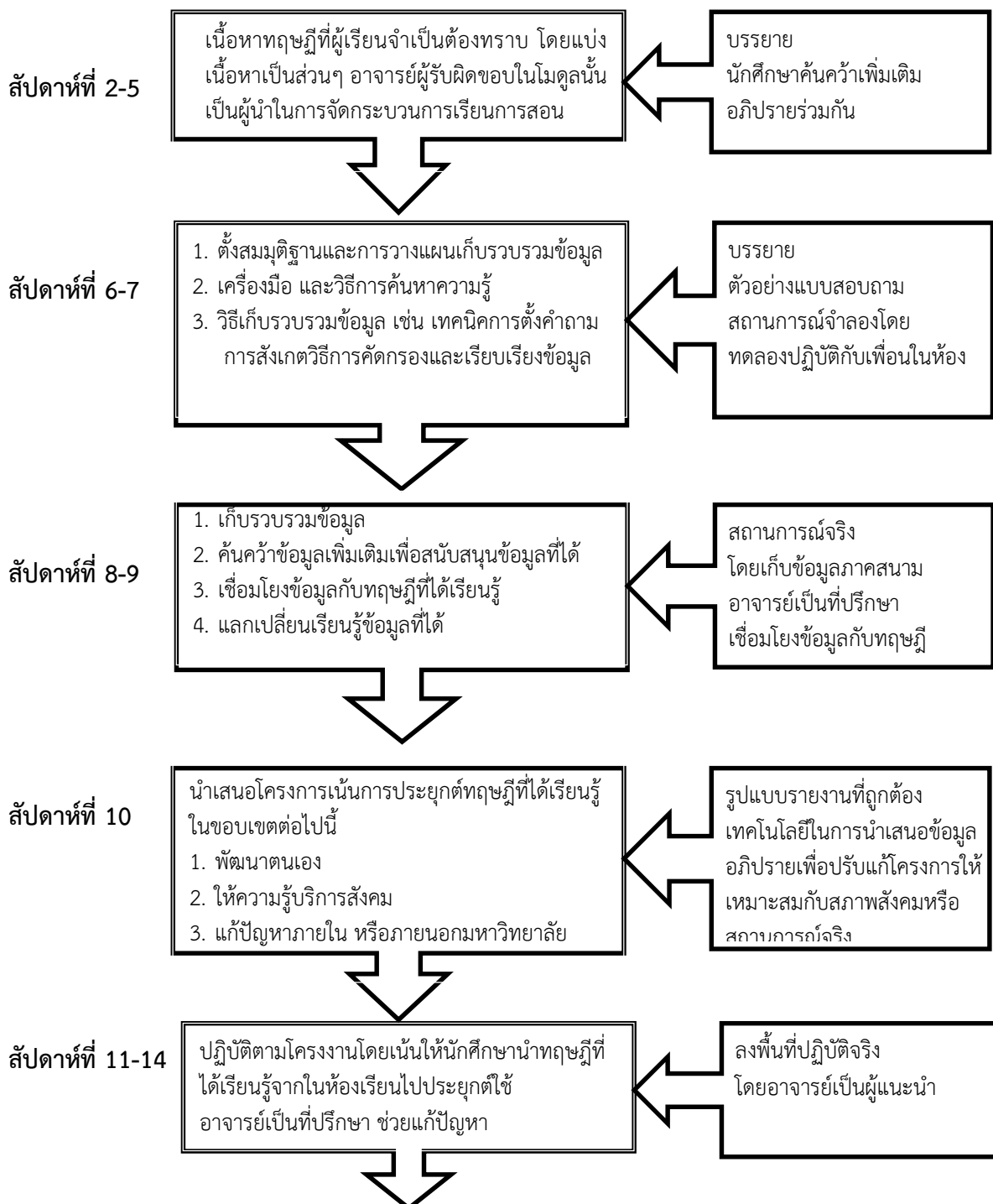
13. แนวทางการเรียนรู้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไปทั้ง 5 รายวิชา มีแนวทางการเรียนรู้ดังภาพ

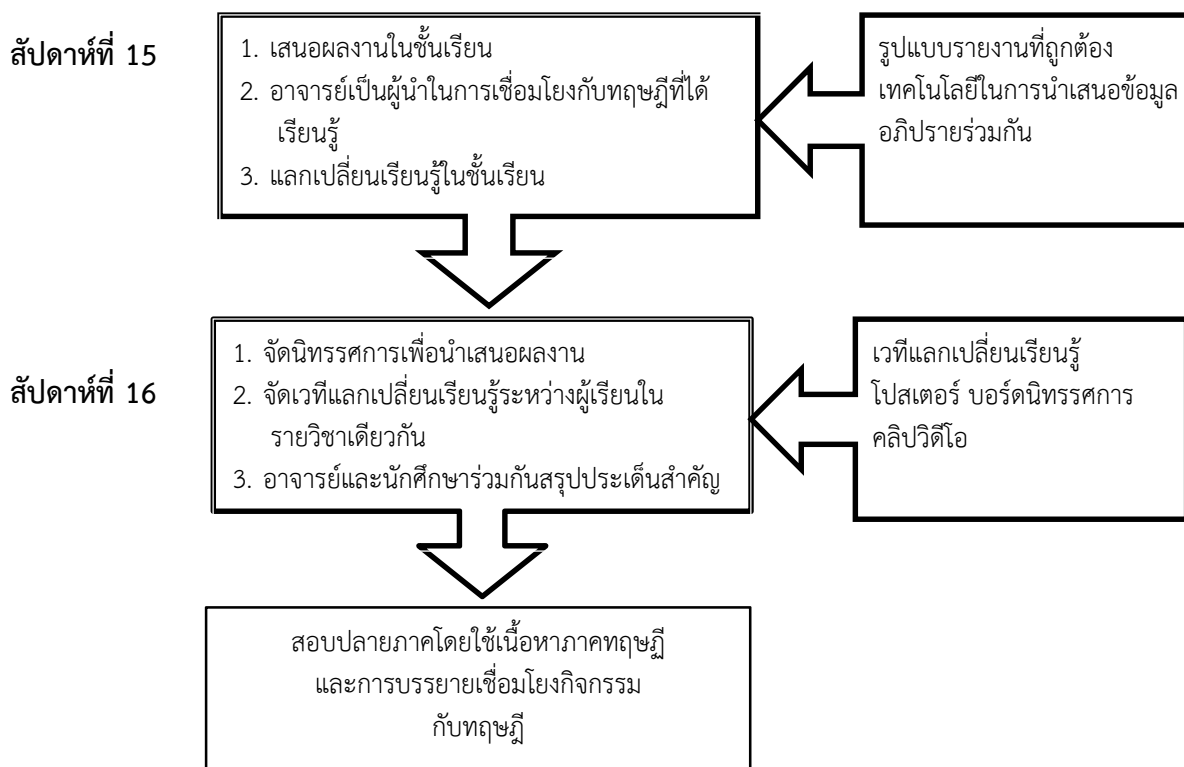

สัปดาห์ที่ 1

แนวทางจัดการเรียนรู้

แนวทางจัดการเรียนรู้

ภาพที่ 2 แนวทางจัดการเรียนรู้ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

จากภาพการจัดการเรียนรู้หมวดวิชาศึกษาทั่วไปเริ่มต้นจากการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของรายวิชา โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นหาประเด็นที่สนใจ โดยอาจารย์มีหน้าที่จัดกระบวนการเรียนการสอนให้นักศึกษารับทราบถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและการนำไปใช้ จากนั้นนักศึกษาจะตั้งสมมุติฐาน วางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาสนับสนุนสมมุติฐาน เมื่อได้ข้อมูลที่เพียงพอแล้วจะรวบรวมข้อมูลที่ได้ในรูปของโครงการนำเสนอในห้องเรียนเพื่ออนุมัติร่วมกัน โดยโครงการจะต้องมีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ หลังจากนำเสนอโครงการแล้ว นักศึกษาจะปฏิบัติตามโครงการ เก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม โดยเพื่อนในห้องสามารถแสดงความคิดเห็น และซักถามได้ภายในกรอบเวลาที่กำหนด

14. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

14.1 การประเมินประสิทธิผลของการสอน

14.1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

1) ช่วงก่อนสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไปจัดให้มีการอบรมวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบกิจกรรมเป็นฐาน (Project Based Learning) สำหรับอาจารย์ทุกท่านที่มีความประสงค์จะสอนรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป หากไม่ผ่านการอบรมนี้将无法สอนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปได้

2) สำหรับอาจารย์ที่มีประสบการณ์สอน มีการประชุมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การประเมินการสอน ระหว่างอาจารย์ เพื่อรับทราบปัญหาและแนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาซึ่งกันและกัน

3) คณะจัดให้มีการประเมินการสอนโดยนักศึกษาทุกรายวิชา โดยการประเมินนี้ครอบคลุมถึงกลยุทธ์การสอน

4) จัดทำ มคอ.5 เพื่อประเมินการเรียนการสอน และวิเคราะห์ปัญหา เพื่อนำไปปรับปรุงในภาคการศึกษาต่อไป

14.1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1) จัดให้มีการประเมินการสอนโดยนักศึกษาทุกรายวิชา

2) การสังเกตการสอนของผู้ประสานงานรายวิชา และคณะกรรมการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

3) ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรโดยประเมินจากพฤติกรรมของนักศึกษา

14.2 การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

ให้นักศึกษาที่กำลังศึกษามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพ เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชา กิจกรรม ผู้สอน เป็นการประเมินหลักสูตรในทัศนะของนักศึกษา

14.3 การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 1 คน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย

14.4 การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

14.4.1 ผู้ประสานงานรายวิชาและคณะกรรมการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จัดประชุมเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางแก้ไข อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง

14.4.2 วิเคราะห์ปัญหาและร่วมกันหาทางแก้ไข ปรับปรุงหน่วยย่อยเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน เช่น มคอ.3 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ฯลฯ

14.4.3 ปรับปรุงหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานของ สกอ. ทุก 5 ปี

ภาคผนวก ค
คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ที่ 101/2559
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ ๑๐๑ / ๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

เพื่อให้การปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บังเกิดผลดี และสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ดังนี้

๑. อาจารย์ ดร.สมทรง บรรจงจิตินันต์	ประธานกรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธง บุญเรือง	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. นายสมชาติ ภาละสุวรรณ	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. นายวิชัย นະสุวรรณโน	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. อาจารย์ ดร.ชนินทร์ สานักดี	กรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
๖. อาจารย์ ดร.สามารถ จันทร์สุรย์	กรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิทธิ คำเพราะ	กรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
๘. ว่าที่ร้อยตรี อาจารย์วุฒิชัย สายบุญจง	กรรมการและเลขานุการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

หน้าที่

๑. ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) พ.ศ. ๒๕๕๒
๒. ศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินการหลักสูตร
๓. ศึกษาข้อมูล จัดทำ กำหนดคุณลักษณะเด่นหรือลักษณะพิเศษ และพัฒนาหลักสูตร
๔. วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อให้บัณฑิตบรรลุการเรียนรู้ตามที่กำหนด และนำผลมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร
๕. จัดทำเอกสารหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ คชสิทธิ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ภาคผนวก ง
รายงานการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

รายงานการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ครั้งที่ 1/2559

วันที่ 25 เดือน มกราคม พ.ศ. 2559

ณ ห้องประชุม 8101 อาคารกิจการนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กรรมการผู้มาประชุม

1. อ.ดร.สมทรง บรรจงจิตินันต์	ประธานกรรมการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
2. ผศ.ดร.ธง บุญเรือง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
3. นายสมชาติ ภาละสุวรรณ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
4. นายวิชัย นະสุวรรณโน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
5. อ.ดร.ชนินทร์ สอนภักดี	กรรมการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
6. อ.ดร.สามารถ จันทร์สุรย์	กรรมการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิทธิ คำเพราะ	กรรมการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
8. อ.ว่าที่ร้อยตรีวุฒิชัย สายบุญจง	กรรมการและเลขานุการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

กรรมการที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุม (ถ้ามี)

1. อ.ดร.ชนินทร์ สอนภักดี	-

ผู้เข้าร่วมประชุม (ถ้ามี)

1. นางสาวฉวีวรรณ เฉยโถมปลั่ง	นักศึกษาภาคปกติ
2. นางสาวนุรฮายาตี มะมิง	นักศึกษาภาคปกติ
3. นางสาวลักขณา ศิริกาล	ศิษย์เก่า

เริ่มประชุม เวลา 9.00 น.

รายงานการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ครั้งที่ 2/2559
วันที่ 25 เดือน มกราคม พ.ศ. 2559
ณ ห้องประชุมอาคารกิจการนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กรรมการผู้มาประชุม

1. อ.ดร.สมทรง บรรจงจิตินันต์	ประธานกรรมการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
2. ผศ.ดร.ธง บุญเรือง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
3. นายสมชาติ ภาละสุวรรณ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
4. นายวิชัย นະสุวรรณโน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
5. อ.ดร.ชนินทร์ สอนภักดี	กรรมการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
6. อ.ดร.สามารถ จันท์สุรย์	กรรมการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อติธิ คำเพราะ	กรรมการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
8. อ.ว่าที่ร้อยตรีวุฒิชัย สายบุญจง	กรรมการและเลขานุการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

กรรมการที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุม (ถ้ามี)

-

ผู้เข้าร่วมประชุม (ถ้ามี)

-

เริ่มประชุม เวลา 10.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- 1.1 ประกาศมหาวิทยาลัย ที่ ลงวันที่ 101/2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
- 1.2 ประธานแจ้งเรื่องราบชื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามสาขาที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการวิพากษ์หลักสูตร

ที่ประชุม :รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว

ประธานที่ประชุม เสนอรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เมื่อวันที่ 1/2559 รายละเอียดดังเอกสารแนบท้ายระเบียบวาระการประชุมให้ที่ประชุมเพื่อพิจารณารับทราบ และรับรองรายงานการประชุม

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ไม่มี

มติที่ประชุม : มติรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ได้จัดทำร่างมคอ.2 เพื่อเตรียมให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2559 เสร็จสิ้นแล้ว

มติที่ประชุม : มติที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเสนอเพื่อทราบ

ขั้นตอนการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเข้าสภาวิชาการมหาวิทยาลัย ก่อนเดือนมีนาคม พ.ศ. 2559 เพื่อมหาวิทยาลัย จะได้ดำเนินการต่อไป

มติที่ประชุม : มติที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

ไม่มี

มติที่ประชุม : มติที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

ไม่มี

มติที่ประชุม : มติที่ประชุมรับทราบ

ปิดประชุม เวลา 12.00 น

(ลงชื่อ) อาจารย์วุฒิชัย สายบุญจวง ผู้บันทึกรายงานการประชุม
กรรมการและเลขานุการ

(ลงชื่อ) อาจารย์ ดร.สมทรง บรรจงจิตินันต์ ผู้ตรวจรายงานการประชุม
ประธานกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

ภาคผนวก จ
รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ครั้งที่ 1/2559

วันที่ 25 เดือน มกราคม พ.ศ. 2559

ณ ห้องประชุม 8101 อาคารกิจการนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผู้เข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร

1. ผศ.ดร. ธง บุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2. นายสมชาติ ภาระสุวรรณ	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
3. นายวิชัย นະสุวรรณ	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(ภาคตะวันตก)
4. นายสรายุทธ กองกะมุด	องค์การบริหารส่วนตำบลชีน้ำร้าย
5. นายคำจันทร์ เย็นไธสงค์	เกษตรกรและนักพัฒนาเอกชน
6. นางสาวลักขณา ศิริกุล	มูลนิธิกระจกเงา
7. อ.ดร.สมทรง บรรจงจิตินันต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
8. ผศ.อิทธิ คำเพราะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
9. อ.ดร.สามารถ จันทรสุรีย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
10. อ.ว่าที่ร้อยตรีวุฒิชัย สายบุญจวง	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวฉวีวรรณ เฉยโหมปลั่ง	นักศึกษาภาคปกติ
2. นางสาวนุรฮายาตี มะมิง	นักศึกษาภาคปกติ
3. นางสาวลักขณา ศิริกาล	ศิษย์เก่า

เริ่มการวิพากษ์หลักสูตรเวลา 13.00 น.

ข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร

1. ข้อเสนอแนะของ ผศ.ดร. ธง บุญเรือง มีดังนี้

- 1.1 ในหมวดวิชาเอกเลือก ควรเพิ่มรายวิชา วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนาชุมชน
- 1.2 ในวิชาบังคับ ควรเพิ่มรายวิชา คอมพิวเตอร์พื้นฐานเบื้องต้นและการสอบประมวลความรู้

1.3 รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาคเรียนที่ 1 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ควรเพิ่มเป็นวิชาภูมิศาสตร์สารสนเทศ ทั้งนี้เพราะชุมชน/ท้องถิ่นในปัจจุบันมีความต้องการจากนักศึกษาที่จะ

สามารถทำแผนที่ชุมชนและมีข้อมูลประกอบ ดังนั้นรายวิชาจึงมีความน่าสนใจ เมื่อเรียนแล้วสามารถนำไปใช้ในการทำงานและตอบความต้องการของชุมชนได้แท้จริง

ประเด็นวิชาสหกิจศึกษา

1. ตัวอย่างของ หลักสูตรการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในรายวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เมื่อนักศึกษาฝึกเสร็จ มีการจัดสัมมนาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งเป็นการนำข้อมูลการศึกษาชุมชน ข้อมูลจากการ SWOT Analysis มานำเสนอและกำหนดหัวข้อวิจัย

2. รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เมื่อนักศึกษาฝึกเสร็จครบกำหนด จะมีการจัดทำโครงการพัฒนาร่วมกับชุมชน เป็นโครงการพัฒนาชุมชนร่วมกับชาวบ้าน ซึ่งโครงการที่ทำนั้นมาจากการทำประชาคมชาวบ้าน โดยมีนักศึกษาเป็นวิทยากรกระบวนการ

ดังนั้นเมื่อนักศึกษาได้เรียนใน 2 รายวิชานี้ นักศึกษาจะได้นำทฤษฎีที่เรียนมาไปใช้ในการทำงานจริง เช่น วิชาชุมชนศึกษา การวิเคราะห์ปัญหาชุมชนและแนวทางการพัฒนา และกระบวนการวางแผนพัฒนาชุมชน เป็นต้น

ประเด็นการรับนักศึกษา

การรับนักศึกษาควรรับพิจารณาทุกๆ รอบที่มีการรับสมัคร และให้โอกาสทุกๆ คนที่เข้ามาสมัคร ไม่ควรมีการสอบวัดแวว แต่หากมีความจำเป็น เช่น จำนวนผู้สมัครมีมาก ก็ควรพิจารณาใช้วิธีการสอบวัดแววเข้ามาเป็นเครื่องมือในการคัดเลือกนักศึกษา สิ่งสำคัญการเน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและการน้อมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดูแลนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสีนํ้าราย มีดังนี้

2.1 กลุ่มวิชาสวัสดิการสังคมควรบูรณาการเป็นรายวิชาเดียวกัน คือ เป็นรายวิชาสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ เนื่องจากการจัดสวัสดิการทางสังคมอาจไม่เพียงพอ จำเป็นต้องใช้การสังคมสงเคราะห์มาช่วยเสริมเรื่องสวัสดิการ ประกอบกับรายวิชามีความสอดคล้องกับพันธกิจหรือลักษณะงานของหน่วยงาน เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ

2.2 วิชาการจัดการองค์กรท้องถิ่นควรคงไว้ และกำหนดไว้ในหมวดวิชาบังคับ ทั้งนี้เพราะนักศึกษาต้องมีความเข้าใจพื้นฐาน เกี่ยวกับบริบทของชุมชน โครงสร้างของชุมชนอย่างท่องแท้ และนักศึกษาจะได้เรียนรู้ทฤษฎีอย่างเข้มข้น เพื่อเป็นแนวทางหรือมีหลักการในการทำงานในพื้นที่ และได้มีความรู้พื้นฐาน ว่า หลักการกระจายอำนาจของประเทศไทยนั้น มีรูปแบบ และบทบาทของแต่ละองค์กรว่าทำหน้าที่และมีความสำคัญอย่างไร

2.3 วิชาทฤษฎีการพัฒนาชุมชนกับวิชาหลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน ควรบูรณาการเป็นวิชาเดียวกัน เนื่องจากเนื้อหาวิชามีความต่อเนื่องกันและการทำงานในพื้นที่จริง ต้องอาศัยความรู้ที่เชื่อมโยงกัน ไม่ควรแยกออกเป็นส่วนๆ

ประเด็นวิชาสหกิจศึกษา

วิชาสหกิจศึกษามีความน่าสนใจ เพราะนักศึกษาจะได้งานทำต่อ แต่หลักสูตรควรส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ โดยการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา และที่สำคัญ คือ สามารถเลี้ยงตนเองได้โดยการมีอาชีพเป็นของตนเอง

ประเด็นการรับนักศึกษา

ควรพิจารณารับทุกคนที่สนใจจริงๆ ที่จะเข้ามาศึกษาต่อ เพราะสามารถพิจารณาได้ว่าคนที่มาสมัคร ต้องเป็นคนที่มีจิตอาสา แต่สิ่งสำคัญมากกว่า ว่าจะรับแบบไหน รับเท่าได้นั้น ควรให้ความสำคัญ กับระบบการดูแลนักศึกษาให้สามารถเรียนจบได้ตามกรอบเวลาและเป็นคนที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

3. ข้อเสนอแนะของนายคำจันทร์ เย็นโธสงค์ มีดังนี้

ควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น วิชาสุขภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม เป็นวิชาบังคับเรียน ทั้งนี้เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาชุมชน เป็นสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน ใกล้ตัวชาวบ้านมากที่สุด เพราะฉะนั้นแล้วนักศึกษาควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญา และรู้หลักการในการนำเอาภูมิปัญญาไปใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เพราะฉะนั้นจึงควรนำเอารายวิชาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิชาบังคับเรียน เพื่อที่จะสามารถพัฒนาหรือสร้างนักศึกษาให้เป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลง สามารถวางแผนหรือจัดรูปแบบชุมชนได้

ประเด็นการรับนักศึกษา

ควรมีการสอบคัดเลือก เพราะต้องคัดเลือกเด็กที่มีศักยภาพ เพราะเมื่อจบไป ต้องสามารถดูแลชาวบ้านหรือเป็นหัวขบวนในการวางแผน การพัฒนา ประสานและทำงานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นได้

4. ข้อเสนอแนะของนายวิชัย นະสุวรรณ มีดังนี้

4.1 รายวิชาสหกิจศึกษา สามารถทำได้ ทั้งนี้เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาด้านการประกอบอาชีพ การได้ประสบการณ์จากการทำงานกับหน่วยที่ทำงานเกี่ยวกับศาสตร์ที่จบไป เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ที่หน่วยงานไม่ต้องการคนเก่ง แต่ต้องการบัณฑิตที่รักงานที่ตนเองทำ มีความเชื่อมั่นในงานชุมชนท้องถิ่น เข้าใจภาพรวมของสังคม/สถานการณ์ต่างในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเศรษฐกิจฐานรากที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

4.2 รายวิชาทฤษฎีการพัฒนาชุมชน ควรมีการปรับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ๆ เพิ่มเติม เช่น แนวคิดที่ว่าด้วยชุมชนจัดการตนเอง แนวคิดสุขภาวะชุมชน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน เช่น พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน แนวคิดการว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)

4.3 รายวิชาเกี่ยวกับ ASEAN มีความน่าสนใจ ทั้งนี้นักศึกษาต้องศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ มุมมองในการพัฒนาของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อจะได้รู้

4.4 รายวิชา กลุ่มคนด้อยโอกาสและคนชายขอบ รายวิชาการจัดการความขัดแย้งในชุมชน และรายวิชาสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์ นักศึกษาควรได้ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ การคุ้มครองสิทธิ เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการทำงานในสายอาชีพ

4.5 ควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับผู้นำ คือ วิชาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะทั้งนี้เนื่องจากในชุมชนไม่มีบุคคลที่มีคุณลักษณะที่จะสามารถพัฒนาตนเองเป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง ประกอบกับการทำงานพัฒนาในปัจจุบัน เป็นเรื่องการบริหารงานพัฒนาชุมชน ดังนั้น

นักศึกษาที่จบไป ควรมีความรู้หรือหลักการ ในการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถบริหาร ประสานงานหรือ สามารถจัดขบวนชุมชนได้ (ใช้ทฤษฎีบูรณาการกับการประสานงานนั่นเอง)

4.6 นักศึกษาที่จบการศึกษาออกไปต้องสามารถเป็นนักจัดการ สามารถทำงาน หนุนเสริม กระตุ้นชาวบ้านได้ ที่สำคัญ คือ สามารถเป็นวิทยากรกระบวนการ นำชาวบ้านได้ เพราะฉะนั้นวิชาเกี่ยวกับ การจัดการ ภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

4.7 ประเด็นจำนวนหน่วยกิต ที่หลักสูตรกำหนดไว้ 130 หน่วยกิต มีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มเนื้อหาในแต่ละรายวิชาให้มีความเข้มข้นมากขึ้น

4.8 การรวมรายวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกัน มีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มรายวิชา เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการสิ่งแวดล้อมและควรพิจารณาเพิ่ม รายวิชาเกี่ยวกับนโยบาย อาเซียน ระบบเศรษฐกิจและวัฒนธรรมท้องถิ่น

5. ข้อเสนอแนะของนางสาวลักขณา ศิริกุล มีดังนี้

5.1 รายวิชากลุ่มคนชายขอบและคนด้อยโอกาส มีความสำคัญและน่าสนใจ ทั้งนี้ เพราะเมื่อนักศึกษาจบออกไปและได้ทำงานเกี่ยวกับกลุ่มคนเหล่านี้ เช่น มูลนิธิกระจกเงา นักพัฒนา เอกชน เป็นต้น จำเป็นที่จะต้องมีความรู้พื้นฐาน มีความเข้าใจเป็นเบื้องต้นก่อนว่า ความหมาย ลักษณะ ตลอดจนสิทธิของกลุ่มบุคคลเหล่านี้คืออะไร และมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอะไรบ้าง

5.2 รายวิชาการพัฒนาชุมชนเปรียบเทียบ ASEAN มีความน่าสนใจ เพราะนักศึกษา จะได้รู้แนวทางการพัฒนาของแต่ละประเทศ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานของตนเองได้

ประเด็นวิชาสหกิจศึกษา สามารถเปิดได้ ถือได้ว่าเป็นผลดีกับนักศึกษาที่จะจบไป เพราะจะได้มีงานรองรับ และที่สำคัญคือได้งานตรงกับสายวิชาชีพที่เรียนมา เพราะธรรมชาติของ ศาสตร์จำเป็นที่จะต้องร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานที่มีลักษณะการทำงานที่ตรงกับหน่วยงานหรือ องค์กร บัณฑิตที่จบไปก็จะสามารถนำองค์ความรู้ที่เรียนมาใช้ในการทำงานของตนเองได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะดีกว่ากับการต้องไปทำงานในหน่วยงานหรือองค์กรที่มีลักษณะงานไม่ตรงกับที่เรียนมา เช่น ในโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นต้น

ปิดการวิพากษ์หลักสูตรเวลา 15.00 น.

(ลงชื่อ).....ผู้จัดรายงานการวิพากษ์หลักสูตร
(อ.ว่าที่ร้อยตรีวุฒิชัย สายบุญจง)
กรรมการและเลขานุการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจรายงานการวิพากษ์หลักสูตร
(อ.ดร.สมทรง บรรจงจิตินันต์)
ประธานกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ภาคผนวก ฉ
ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ผลทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ชื่อ นายสมทรง บรรจงจิตินันต์

1.1 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

1.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	สถาบันการศึกษา	ปีจบ
ปริญญาเอก	ปร.ด.(พัฒนบูรณาการศาสตร์)	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	2555
ปริญญาโท	พธ.ม.(ประชากรและการพัฒนา)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2543
ปริญญาตรี	ศศ.บ.(ประวัติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2530

1.3 ผลงานทางวิชาการ

1.3.1 หนังสือ ตำรา เอกสารประกอบการสอน

ไม่มี

1.3.2 งานวิจัย

สมทรง บรรจงจิตินันต์. (2558). รายงานการวิจัยเรื่องการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน
ผู้ใช้บริการของ อบต.ทองเอน อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.

1.3.3 บทความทางวิชาการ

สมทรง บรรจงจิตินันต์. (2558). ศิลปะการจัดดอกไม้ญี่ปุ่น “อิคะมานะ . วารสารภูมิปัญญา
ท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.

1.4 ประสบการณ์ในการสอน

11 ปี

1.5 ภาระงานสอน

1.5.1 วิชาหลักสังคมวิทยา

1.5.2 วิชามานุษยวิทยา

1.5.3 วิชากลุ่มและองค์กรเพื่อการพัฒนาชุมชน

1.5.4 วิชาการบริหารองค์กรชุมชน

1.5.5 วิชาการพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม

1.5.6 วิชาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง

1.5.7 วิชาการเกษตรยั่งยืน

1.5.8 วิชาวิสาหกิจชุมชน

1.5.9 วิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

1.5.10 วิชาการจัดการท้องถิ่น

2. ชื่อ นางสาวชนินทร สวณักดี

2.1 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

2.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
ปริญญาเอก	สส.ด.(การบริหารสังคม)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2554
ปริญญาโท	ศศ.ม.(พัฒนาชนบทศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2546
ปริญญาตรี	ศศ.บ.(ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2541

2.3 ผลงานทางวิชาการ

2.3.1 หนังสือ ตำรา เอกสารประกอบการสอน

ไม่มี

2.3.3 งานวิจัย

ไม่มี

3.3.3 บทความทางวิชาการ

ไม่มี

2.4 ประสบการณ์ในการสอน

10 ปี

2.5 ภาระงานสอน

2.5.1 วิชาทฤษฎีการพัฒนาชุมชน

2.5.2 วิชาหลักมานุษยวิทยา

2.5.3 วิชาการพัฒนาประชาสังคม

2.5.4 วิชากระบวนการพัฒนาชุมชน

3. ชื่อ นายสามารถ จันท์สุรย์

3.1 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

3.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
ปริญญาเอก	ปร.ด.(วัฒนธรรมศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	2555
ปริญญาโท	ศศ.ม.(การพัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2524
ปริญญาตรี	ค.บ.(สังคมศึกษา)	วิทยาลัยครูมหาสารคาม	2518

3.3 ผลงานทางวิชาการ

3.3.1 หนังสือ ตำรา เอกสารประกอบการสอน

ไม่มี

3.3.2 งานวิจัย

สามารถ จันท์สุรย์. (2554).การศึกษางบประมาณด้านวัฒนธรรมของภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ.

2554.กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม.

สามารถ จันท์สุรย์. (2558).รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลชีน้ำร้าย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี.

ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.

3.3.3 บทความวิชาการ

ไม่มี

3.4 ประสบการณ์ในการสอน

30 ปี

3.5 ภาระงานสอน

3.5.1 วิชาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

3.5.2 วิชาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

3.5.3 วิชาผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และการแปรรูปเนื้อสัตว์ที่เหมาะสมกับชุมชน

3.5.4 วิชาเทคนิคการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน

3.5.5 วิชาการจัดการองค์การท่องเที่ยว

3.5.6 วิชาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง

3.5.7 วิชาเทคนิคกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน

3.5.8 วิชาเกษตรในชุมชนชนบทไทย

3.5.9 วิชาภาวะความเป็นผู้นำ

4. ชื่อ นายวุฒิชัย สายบุญจง

4.1 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

4.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
ปริญญาโท	ศศ.ม.(บริหารการพัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2555
ปริญญาตรี	ศศ.บ.(การพัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2550

4.3 ผลงานทางวิชาการ

4.3.1 หนังสือ ตำรา เอกสารประกอบการสอน

ไม่มี

4.3.2 งานวิจัย

รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์บุรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.

4.3.3 บทความทางวิชาการ

ไม่มี

4.4 ประสบการณ์ในการสอน

1 ปี

4.5 ภาระงานสอน

4.5.1 วิชาการวางแผนพัฒนาชุมชน

4.5.2 วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน

4.5.3 วิชาประชากรศาสตร์และประชากรศึกษา

4.5.4 วิชาการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการพัฒนา

4.5.5 วิชาชุมชนศึกษา

4.5.6 วิชาการประกอบการวิสาหกิจชุมชน

4.5.7 วิชาเทคโนโลยีเกษตรเพื่อท้องถิ่น

5. ชื่อ นายอิทธิ คำเพราะ

5.1 ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

5.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
ปริญญาโท	M.Sc.(Human Settlements Development Planning)	Asian Institute of Technology	2524
ปริญญาตรี	ค.บ.(ภาษาอังกฤษ)	วิทยาลัยครูมหาสารคาม	2518

5.3 ผลงานทางวิชาการ

5.3.1 หนังสือ ตำรา เอกสารประกอบการสอน

ไม่มี

5.3.2 งานวิจัย

ไม่มี

5.3.3 บทความทางวิชาการ

ไม่มี

5.4 ประสบการณ์ในการสอน

40 ปี

5.5 ภาระงานสอน

5.5.1 วิชาหลักสังคมวิทยา

5.5.2 วิชาชุมชนศึกษา

5.5.3 วิชาประชากรศาสตร์และประชากรศึกษา

5.5.4 วิชาการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการวางแผนพัฒนา

5.5.5 วิชานันทนาการชุมชน

5.5.6 วิชาการเสริมสร้างความสามารถในการปฏิบัติการพัฒนาภาคสนาม

5.5.7 วิชาทฤษฎีการพัฒนาชุมชน

5.5.8 วิชาภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน

ภาคผนวก ข
รายงานสรุปคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ
และ
ความต้องการและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อใน
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

**สรุปผลการวิเคราะห์ การสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี**

วิธีการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล หลักสูตรการพัฒนาชุมชน ใช้วิธีการส่งแบบสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ให้กับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบริษัทเอกชน โดยการจัดส่งทางไปรษณีย์(ลงทะเบียนแบบตอบกลับ) ในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี และสระแก้ว จากจำนวนแบบสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรการพัฒนาชุมชนที่ส่งไปทั้งหมด 150 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 66.67

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดค่าเฉลี่ย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย โดยการเทียบเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	ระดับความต้องการมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	ระดับความต้องการมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	ระดับความต้องการปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อยที่สุด

สรุปผลการวิเคราะห์ การสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

1. การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร/หน่วยงาน

ผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร/หน่วยงานของผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ เป็น องค์กรบริหารส่วนตำบล/องค์กรบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 38 แห่ง คิดเป็นร้อยละ38.00 รองลงมา เป็นบริษัท/หน่วยงานเอกชน จำนวน 35 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.00 หน่วยงานราชการ จำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 17.00 และเป็นเทศบาล จำนวน 10 แห่ง ร้อยละ 10.00

2. การสำรวจคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

2.1. ด้านคุณธรรมของบัณฑิต

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิต มีความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลา (ค่าเฉลี่ย 4.77) รองลงมา คือ มีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานในพื้นที่ชุมชน โดยใช้พลังความรู้ ภูมิปัญญาและหลักการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 4.71) เป็นผู้ที่ไม่เสียสละและอุทิศตนเพื่อสังคม เอื้ออำนวยต่อการสร้างพลังชุมชน

(ค่าเฉลี่ย 4.62) และเป็นผู้ที่มีความจริงใจ ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นโดยเท่าเทียมกัน ตระหนักต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลและชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.55)

สรุปในภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตมีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.67)

2.2 ด้านความรู้ของบัณฑิต

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ของบัณฑิต พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิต เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านสังคมศาสตร์ ในด้านแนวคิด ทฤษฎี และหลักการในการปฏิบัติ เป็นผู้สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและแนวทางการพัฒนา (ค่าเฉลี่ย 4.52) รองลงมา คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชนทั้งแนวคิด ทฤษฎี และหลักการในการปฏิบัติ เป็นผู้สามารถวิเคราะห์สภาวะที่เป็นจริงและแนวทางในการพัฒนาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการทรัพยากร วัฒนธรรม พุทธศาสนา สังคม เศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย 4.47) เป็นผู้ที่มีสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชน เกี่ยวกับนโยบาย การวางแผนการพัฒนา การบริหารจัดการทั้งในระดับท้องถิ่น และภูมิภาค สุขภาวะชุมชน การเกษตรชุมชนทางเลือก เศรษฐกิจพอเพียง และสิ่งแวดล้อม การประยุกต์ใช้ความรู้ที่เหมาะสมกับความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 4.35) เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านมนุษยศาสตร์ ในแนวคิด ทฤษฎี ละหลักการในการปฏิบัติ เป็นผู้สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน และแนวทางการพัฒนา (ค่าเฉลี่ย 4.27)

สรุปในภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิต เป็นผู้ที่มีความรู้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.39)

2.3 ด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิต มีทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา เพื่อทบทวนและปรับปรุงตนเอง (ค่าเฉลี่ย 4.57) รองลงมา คือ มีทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.46) และมีทักษะในการประเมินปัญหาของชุมชนอย่างมีส่วนร่วม มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และความหลากหลาย เห็นถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างมนุษย์กับภาวะแวดล้อมทางสังคม เป็นนักปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน ที่คิดอย่างใคร่ครวญ และไตร่ตรอง (ค่าเฉลี่ย 4.42)

สรุปในภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตมีทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.48)

2.4 ด้านทักษะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบของบัณฑิต

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิต มีทักษะการทำงานเป็นทีมและภาคีความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.61) รองลงมา มีทักษะการสื่อสาร การประสานงาน และการรับฟังความคิดเห็นของชุมชน สามารถเชื่อมโยงความร่วมมือภาคีเครือข่ายการพัฒนาที่มีความแตกต่างหลากหลายทาง สังคมและวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.59) มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

การสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน การเสริมสร้างพลังของบุคคล กลุ่ม และเครือข่ายชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.58) มีทักษะภาวะผู้นำ กล้าคิด กล้าทำ ความสามารถในการจัดเวทีเสวนาร่วมกับชุมชน และสามารถเป็นวิทยากรกระบวนการ (ค่าเฉลี่ย 4.57) มีทักษะในการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาความรู้และความก้าวหน้า (ค่าเฉลี่ย 4.56) มีทักษะในการปฏิบัติการจริงของชุมชน โดย มีความตระหนักและเคารพในความแตกต่างหลากหลายของกลุ่มภาคีการพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.54)

สรุปในภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตมีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบของบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.58)

2.5 ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรและเครือข่ายชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.46) รองลงมา คือ มีความสามารถในการใช้ข้อมูล ข้อมูลสารสนเทศความรู้ด้านต่างๆ ด้านการพัฒนาชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชน การจัดการและพัฒนาองค์กรชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.44) และมีทักษะในการคำนวณเบื้องต้น ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลหรือปัญหา โดยอาศัยหลักการทางสถิติและหลักการเชิงคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.41)

สรุปในภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้บัณฑิตมีทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44)

3. สรุปผลการสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต (แยกตามด้าน)

คุณลักษณะบัณฑิต	ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิต	4.67	มากที่สุด
2. ด้านความรู้ของบัณฑิต	4.39	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต	4.48	มาก
4. ด้านทักษะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อของบัณฑิต	4.58	มากที่สุด
5. ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต	4.44	มาก
สรุป	4.51	มากที่สุด

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (แยกตามด้าน) ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตมีคุณธรรม จริยธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.67) รองลงมาต้องการให้บัณฑิตมีทักษะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อ (ค่าเฉลี่ย 4.58) มีทักษะทางปัญญา (ค่าเฉลี่ย 4.48) มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต (ค่าเฉลี่ย 4.44) และมีความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.39)

สรุปในภาพรวม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง 5 ด้าน ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51)

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ต้องการให้บัณฑิตมีความคิดริเริ่ม มีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

4.2 ต้องการให้บัณฑิตมีความซื่อสัตย์สุจริต เอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส และเป็นผู้ที่มีจิตอาสา

4.3 การเป็นนักพัฒนาชุมชนมืออาชีพ ต้องรู้จักสร้างพลังชุมชน และใช้พลังชุมชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนา

**สรุปผลการวิเคราะห์ การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี**

1. วิธีการเก็บข้อมูล

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สาขาการพัฒนาชุมชนใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลโดยคณาจารย์ในหลักสูตรการพัฒนา ชุมชนลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการติดต่อประสานงาน ผ่านผู้บริหารสถานศึกษาเป้าหมาย เพื่อขอความ อนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และสาขาการพัฒนาชุมชนได้มีการแนะนำหลักสูตรให้กับกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบเกี่ยวกับข้อมูลของหลักสูตร โดยทำการสำรวจโรงเรียนในเขตพื้นที่ให้บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวง	จำนวน	50	ชุด
2. โรงเรียนบางไทรวิทยา	จำนวน	50	ชุด
3. โรงเรียนสายปัญญา	จำนวน	50	ชุด
4. โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์”	จำนวน	50	ชุด

จากจำนวนแบบสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการพัฒนาชุมชนทั้งหมด 200 ชุด โดยแบ่งเก็บโรงเรียนละ 50 ชุด สามารถเก็บได้จำนวน 200 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับ

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรการพัฒนาชุมชน ใช้วิธีการส่งแบบสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ให้กับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบริษัทเอกชน โดยการจัดส่งทางไปรษณีย์(ลงทะเบียนแบบตอบกลับ) ในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี และสระแก้ว จากจำนวนแบบสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนที่ส่งไปทั้งหมด 150 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 66.67

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดค่าเฉลี่ย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย โดยการเทียบเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง	ระดับความต้องการมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง	ระดับความต้องการมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง	ระดับความต้องการปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60

หมายถึง

ระดับความต้องการน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80

หมายถึง

ระดับความต้องการน้อย

**สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	94	47.00
หญิง	106	53.00
รวม	200	100.00

เพศ ของผู้ตอบแบบ สอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 ที่เหลือเป็นเพศหญิง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00

1.2 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 18 ปี	156	78.00
18 ปี	42	21.00
19 ปี	2	1.00
มากกว่า 19 ปี	0	0.00
รวม	200	100.00

อายุ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี จำนวน 156 คน ร้อยละ 78.00 รองลงมาอายุ 18 ปี จำนวน 42 คน ร้อยละ 21.00 อายุ 19 ปี จำนวน 1 คน ร้อยละ 1.00 ตามลำดับ

1.3 ระดับชั้นการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 4	9	4.50
มัธยมศึกษาปีที่ 5	130	65.00
มัธยมศึกษาปีที่ 6	61	30.50
รวม	200	100.00

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับชั้นการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 130 คน ร้อยละ 65.00 รองลงมา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 61 คน ร้อยละ 30.50 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 คน ร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

1.4 แผนการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

แผนการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
วิทย์-คณิต	49	24.50
ศิลป์-ภาษา	65	32.5
ศิลป์-คำนวณ	9	4.50
อื่นๆ	77	38.50
รวม	200	100.00

แผนการเรียนรู้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีแผนการเรียนรู้ อื่นๆ (อังกฤษ-ไทย-สังคม) จำนวน 77 คน ร้อยละ 38.50 รองลงมา สายศิลป์-ภาษา จำนวน 65 คน ร้อยละ 32.5 แผนการเรียนรู้สายวิทย์-คณิต จำนวน 49 คน ร้อยละ 24.50 ตามลำดับ

1.5 เกรดเฉลี่ย

เกรด	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2.0	8	4.00
2.00-2.50	36	18.00
2.51-3.00	98	49.00
3.01-4.00	58	29.00
รวม	200	100.00

เกรดเฉลี่ย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีเกรดเฉลี่ย ระหว่าง 2.51-3.00 จำนวน 98 คน ร้อยละ 49.00 รองลงมา ระหว่าง 3.01-4.00 จำนวน 58 คน ร้อยละ 29.00 ระหว่าง 2.00-2.50 จำนวน 36 คน ร้อยละ 18.00

1.6 อาชีพผู้ปกครอง

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	17	8.50
พนักงานบริษัทเอกชน	43	21.50
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10	8.50
เกษตรกร	17	8.50
ธุรกิจส่วนตัว	74	37.00
อื่นๆ	39	19.50
รวม	200	100.00

อาชีพผู้ปกครอง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีผู้ปกครองประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 74 คน ร้อยละ 37.00 รองลงมา ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 43 คน ร้อยละ 21.50 ประกอบอาชีพ ข้าราชการและเกษตรกร อย่างละ 17 คน ร้อยละ 8.50

1.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 บาท	17	8.50
5,000-10,000 บาท	42	21.00
10,001-15,000 บาท	99	49.50
มากกว่า 15,000 บาท	42	21.00
รวม	200	100.00

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองผู้ตอบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 99 คน ร้อยละ 49.50 รองลงมา มีรายได้ 5,000-10,000 บาท และ มากกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 21.00 อย่างละเท่ากัน รายได้น้อยกว่า 5,000 บาท จำนวน 17 คน ร้อยละ 8.50

1.8 ความสนใจที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

ความสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
1. สนใจศึกษาต่อ	174	87.00
2. ไม่สนใจ	26	13.00
รวม	200	100.00

ความสนใจที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน พบว่า ผู้ตอบสอบถามส่วนใหญ่ สนใจที่จะศึกษาต่อ ในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน จำนวน 174 คน ร้อยละ 87.00 ไม่สนใจศึกษา จำนวน 26 คน ร้อยละ 13.00

1.9 ชื่อสาขาวิชาที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาชุมชน

ชื่อสาขา	จำนวน	ร้อยละ
1. การพัฒนาชุมชน	96	48.00
2. การบริหารสังคม	25	12.50
3. การจัดการสังคมและชุมชน	33	16.50
4. การบริหารงานพัฒนา	12	6.00
5. นโยบายสังคมและการพัฒนา	6	3.00
6. ชนบทศึกษา	7	3.50
7. การจัดการเมืองและชนบท	9	4.50
8. การพัฒนาชุมชนและสังคมเชิงสร้างสรรค์	12	6.00
9. พัฒนาสังคม	-	-
รวม	200	100.00

ชื่อสาขาวิชาที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่า ชื่อสาขาที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ การพัฒนาชุมชน จำนวน 96 คน ร้อยละ 48.00 รองลงมา คือ การจัดการสังคมและชุมชน จำนวน 33 คน ร้อยละ 16.50 และการบริหารสังคม จำนวน 12 คน ร้อยละ 16.50 ตามลำดับ

1.10 ระยะเวลาการศึกษาที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
1. 2 ปี (ต่อเนื่องสำหรับ ปวส.)	17	8.50
2. 4 ปี (ผู้สำเร็จการศึกษา ม.6)	157	78.50
3. เทียบโอนจากสถาบันอื่น	26	13.00
รวม	200	100.00

ระยะเวลาการศึกษาที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบส่วนใหญ่เห็นว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน คือ ใช้ระยะเวลา 4 ปี (สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ม.6) จำนวน 157 คน ร้อยละ 78.50 รองลงมา คือ การเทียบโอนจากสถาบันอื่น จำนวน 26 คน ร้อยละ 13.00 ระยะเวลา 2 ปี (ต่อเนื่องสำหรับ ปวส.) จำนวน 17 คน ร้อยละ 8.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
1.บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ			
1.1 ตนเอง	4.39	0.63	1
1.2 บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง	4.20	0.67	2
1.3 ครู/อาจารย์	4.09	33.15	3
1.4 เพื่อน/รุ่นพี่	3.65	1.17	4
2. ปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ			
2.1 ด้านมหาวิทยาลัยและหลักสูตร			
2.1.1 ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	4.02	0.79	3
2.1.2 การประชาสัมพันธ์ของหลักสูตร	4.08	0.73	2
2.1.3 คุณวุฒิของอาจารย์ประจำหลักสูตร	3.99	0.81	4
2.1.4 ค่าใช้จ่ายเหมาะสม เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ	4.22	0.72	1
2.1.5 ความสะดวกในการเดินทาง	4.09	0.79	2

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
2.1.6 การมี เพื่อนและรุ่นพี่ เป็น นักศึกษาของ มหาวิทยาลัยที่จะศึกษาต่อ	3.81	1.02	3
2.1.7 มีทุนสนับสนุนการศึกษาตลอด หลักสูตร	4.11	0.76	1

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ คือ ตนเอง (ค่าเฉลี่ย4.39) รองลงมา คือ บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง (ค่าเฉลี่ย4.20) ครู/อาจารย์ (ค่าเฉลี่ย4.09) ตามลำดับ **ปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่า ปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ คือ ค่าใช้จ่ายเหมาะสม เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ (ค่าเฉลี่ย4.22) รองลงมา คือ มีทุนสนับสนุนการศึกษาตลอดหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย4.11) และความสะดวกในการเดินทาง (ค่าเฉลี่ย4.09) ตามลำดับ

2. ปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ			
2.2 ด้านการประกอบอาชีพหลังจบการศึกษา			
2.2.1 ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน	4.28	0.71	1
2.2.2 สามารถประกอบธุรกิจส่วนตัว	4.18	0.73	2
2.2.3 รายได้ของผู้ปกครอง/ผู้ตอบแบบสอบถาม	3.95	0.76	3

ด้านการประกอบอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่า ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน (ค่าเฉลี่ย4.28) รองลงมา คือ สามารถประกอบธุรกิจส่วนตัว (ค่าเฉลี่ย4.18)

ตอนที่ 3 รายวิชาที่สนใจศึกษา (สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน)

รายวิชา	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
1. ชุมชนจัดการตนเอง	3.97	0.82	7
2. ภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนาตนเอง	4.16	2.20	2
3. การพัฒนาชุมชนเชิงสร้างสรรค์	4.21	0.72	1
4. เครือข่ายทางสังคมเพื่อการพัฒนา	4.15	0.70	3
5. ระบบการจัดสารสนเทศเพื่อการพัฒนา	4.06	0.72	5
6. การจัดการวิสาหกิจชุมชนเชิงสร้างสรรค์	4.05	0.85	6
7. การพัฒนาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	4.11	0.80	4
8. จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน	4.15	0.80	3

รายวิชาที่สนใจศึกษา(สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่า รายวิชาที่สนใจศึกษาต่อ คือ วิชาการพัฒนาชุมชนเชิงสร้างสรรค์ (ค่าเฉลี่ย4.21) รองลงมา คือภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนาตนเอง(ค่าเฉลี่ย 4.16) และเครือข่ายทางสังคมเพื่อการพัฒนา(4.15) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเรียนการสอนที่ต้องการ

ลักษณะการเรียนการสอน	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
1. เน้นการปฏิบัติในพื้นที่จริง	4.31	0.71	1
2. ให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.28	0.64	2
3. ให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้	4.31	0.73	1
4. เน้นการบรรยายในชั้นเรียน	4.02	0.79	4
5. ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	4.26	0.67	3
6. อื่นๆ			

ลักษณะการเรียนการสอนที่ต้องการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่า ลักษณะการเรียนการสอนที่ต้องการ คือ เน้นการปฏิบัติในพื้นที่จริงและให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย4.31อย่างละเท่ากัน) รองลงมา คือ ให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง(ค่าเฉลี่ย4.28) ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย4.26) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

**สรุปผลการสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี**

1. การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร/หน่วยงาน

ผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร/หน่วยงานของผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ เป็น องค์กรบริหาร ส่วนตำบล/องค์กรบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 38 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 38.00 รองลงมา เป็นบริษัท/ หน่วยงานเอกชน จำนวน 35 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.00 หน่วยงานราชการ จำนวน 17 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 17.00 และเป็นเทศบาล จำนวน 10 แห่ง ร้อยละ 10.00

2. การสำรวจคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

2.1. ด้านคุณธรรมของบัณฑิต

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ผู้ใช้ บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิต มีความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลา (ค่าเฉลี่ย (4.77) รองลงมา คือ มีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานในพื้นที่ชุมชน โดยใช้พลังความรู้ ภูมิปัญญาและหลักการ มีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 4.71) เป็นผู้ที่ไม่เสียสละและอุทิศตนเพื่อสังคม เอื้ออำนวยต่อการสร้างพลังชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.62) และเป็นผู้ที่มีความจริงใจ ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นโดยเท่าเทียมกัน ตระหนักต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลและชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.55)

สรุปในภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตมีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.67)

2.2 ด้านความรู้ของบัณฑิต

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ของบัณฑิต พบว่า ผู้ใช้ บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิต เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านสังคมศาสตร์ ในด้านแนวคิด ทฤษฎี และหลักการในการปฏิบัติ เป็นผู้สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและแนวทางการพัฒนา (ค่าเฉลี่ย 4.52) รองลงมา คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ส่งต่อการพัฒนาชุมชนทั้งแนวคิด ทฤษฎี และหลักการใน การปฏิบัติ เป็นผู้สามารถวิเคราะห์สภาวะที่เป็นจริงและแนวทางในการพัฒนาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการทรัพยากร วัฒนธรรม พุทธทางสังคม เศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย 4.47) เป็นผู้ที่มีสัมพันธ์ กับการพัฒนาชุมชน เกี่ยวกับนโยบาย การวางแผนการพัฒนา การบริหารจัดการทั้งในระดับท้องถิ่น และภูมิภาค สุขภาวะชุมชน การเกษตรชุมชนทางเลือก เศรษฐกิจพอเพียง และสิ่งแวดล้อม การ ประยุกต์ใช้ความรู้ที่เหมาะสมกับความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 4.35) เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านมนุษยศาสตร์ ในแนวคิด ทฤษฎี ละหลักการในการปฏิบัติ เป็นผู้ สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน และแนวทางการพัฒนา (ค่าเฉลี่ย 4.27)

สรุปในภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิต เป็นผู้ที่มีความรู้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.39)

2.3 ด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิต มีทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา เพื่อ ทบทวนและปรับปรุงตนเอง (ค่าเฉลี่ย 4.57) รองลงมา คือ มีทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.46) และมีทักษะในการประเมินปัญหาของ ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และความหลากหลาย เห็นถึงความสัมพันธ์ เชื่อมโยงระหว่างมนุษย์กับภาวะแวดล้อมทางสังคม เป็นนักปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนที่คิดอย่าง ไคร่ครวญ และไตร่ตรอง (ค่าเฉลี่ย 4.42)

สรุปในภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตมีทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 4.48)

2.4 ด้านทักษะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบของบัณฑิต

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิต มีทักษะการทำงานเป็นทีมและ ภาคีความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.61) รองลงมามีทักษะการสื่อสาร การประสานงาน และการรับฟังความคิดเห็นของชุมชน สามารถเชื่อมโยงความร่วมมือภาคีเครือข่ายการพัฒนาที่มี ความแตกต่างหลากหลายทาง สังคมและวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.59) มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ การ สร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน การเสริมสร้างพลังของบุคคล กลุ่ม และเครือข่ายชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.58) มีทักษะภาวะผู้นำ กล้าคิด กล้าทำ ความสามารถในการจัดเวทีเสวนาร่วมกับชุมชน และสามารถเป็น วิทยากรกระบวนการ (ค่าเฉลี่ย 4.57) มีทักษะในการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนในการพัฒนา ความรู้และความก้าวหน้า (ค่าเฉลี่ย 4.56) มีทักษะในการปฏิบัติการจริงของชุมชน โดยมีความ ตระหนักและเคารพในความแตกต่างหลากหลายของกลุ่มภาคีการพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.54)

สรุปในภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตมีทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล และความรับผิดชอบของบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.58)

2.5 ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของบัณฑิต

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตมีทักษะ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรและเครือข่ายชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.46) รองลงมา คือ มีความสามารถในการใช้ข้อมูล ข้อมูลสารสนเทศความรู้ด้านต่างๆ ด้านการพัฒนาชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชน การจัดการและพัฒนาองค์กรชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.44) และมีทักษะในการคำนวณเบื้องต้น ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลหรือปัญหา โดยอาศัยหลักการทางสถิติและหลักการเชิงคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.41)

สรุปในภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้บัณฑิตมีทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44)

3. สรุปผลการสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต (แยกตามด้าน)

คุณลักษณะบัณฑิต	ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิต	4.67	มากที่สุด
2. ด้านความรู้ของบัณฑิต	4.39	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต	4.48	มาก
4. ด้านทักษะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบของบัณฑิต	4.58	มากที่สุด
5. ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต	4.44	มาก
สรุป	4.51	มากที่สุด

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (แยกตามด้าน) ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตมีคุณธรรมจริยธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.67) รองลงมาต้องการให้บัณฑิตมีทักษะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 4.58) มีทักษะทางปัญญา (ค่าเฉลี่ย 4.48) มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต (ค่าเฉลี่ย 4.44) และมีความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.39)

สรุปในภาพรวม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง 5 ด้าน ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51)

4. ข้อเสนอแนะ

1. ต้องการให้บัณฑิตมีความคิดริเริ่ม มีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
2. ต้องการให้บัณฑิตมีความซื่อสัตย์สุจริต เอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส และเป็นผู้ที่มีจิตอาสา
3. การเป็นนักพัฒนาชุมชนมืออาชีพ ต้องรู้จักสร้างพลังชุมชน และใช้พลังชุมชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนา

สรุป ข้อมูลการจัดประชุมการสนทนากลุ่ม (Fugues Group)
การปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ณ ห้อง 8404 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

การจัดประชุมการสนทนากลุ่มการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการสำรวจและทบทวนสภาพปัญหาการจัดกระบวนการเรียนการสอนหลักสูตร ที่ผ่านมาและการออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรระหว่างปี พ.ศ. 2559-2564 ซึ่งช่วงเวลาที่หลักสูตรได้ดำเนินการปรับปรุงเสร็จสิ้นแล้วและสามารถนำมาใช้เป็นกลไกการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

อย่างไรก็ดี การจัดประชุมการสนทนากลุ่มการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มีตัวแทนนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าเข้าร่วมประชุมกลุ่มสนทนาจำนวน 20 คน ประกอบด้วย นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 6 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 5 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 5 คน และศิษย์เก่า จำนวน 5 คน ซึ่งการจัดประชุมการสนทนากลุ่ม มีเนื้อหาที่ครอบคลุมสาระสำคัญประกอบด้วย 13 ประเด็น ประกอบด้วย

1. ให้ผู้เข้าร่วมการสนทนา เล่าถึงบรรยากาศการเรียนการสอนของสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ในอดีตที่ผ่านมา นั้น เป็นอย่างไร /และมีความประทับใจ ปัญหาอุปสรรค ความคิดเห็น

- ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน
- ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน
- เทคนิค วิธีการสอนของอาจารย์ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
- การลงปฏิบัติการในพื้นที่

2. รายวิชาที่เรียนของสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนมีความเหมาะสมกับองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้จริงในการทำงาน นั้น เป็นอย่างไร

3. หากจะปรับปรุงรายวิชาเพื่อกำหนดไว้ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน นั้น ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปใช้จริงได้ควรเป็นรายวิชาเรื่องใดบ้าง

4. รายวิชาใดที่หมดความสำคัญและไม่นำกำหนดไว้ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

5. การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันควรมีรูปแบบอย่างไร (มุ่งเน้นให้เกิดทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ปัญญา ความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข เหตุผล เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ)

- การบรรยาย
- การสาธิต
- การลงปฏิบัติการในพื้นที่
- การบรรยายพร้อมสาธิต
- ค้นคว้าอิสระ

6. ปรัชญาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ที่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย นั้น ควรเป็นอย่างไร

7. วัตถุประสงค์ของสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน น่าจะมีสาระสำคัญหลังเรื่องใดบ้าง

8. จำนวนหน่วยกิตที่ เหมาะสม สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาของสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนควรมีจำนวนเท่าไร
9. อาชีพที่สามารถทำได้ภายหลังสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ควรเป็นอาชีพใดบ้าง (เรียงลำดับ)
10. หลักเกณฑ์การรับนักศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ควรมีหลักเกณฑ์เรื่องใดบ้าง
11. หากจะให้สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน สัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว นั้น ควรทำอะไร ทำเมื่อไร และใครเป็นผู้ควรดำเนินการ
12. คุณลักษณะ/ความสามารถของบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ควรเป็นอย่างไร
13. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น (หากมี)

ประเด็นที่ 1 บรรยายภาพการเรียนการสอนของสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ในอดีตที่ผ่านมา สามารถจำแนกได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มศิษย์เก่า และนักศึกษาปัจจุบัน ซึ่งมีรายละเอียดที่น่าสนใจประกอบด้วย

กลุ่มศิษย์เก่า พบว่า กรณีที่ผู้เรียนเป็นนักศึกษาภาคพิเศษ มีภูมิหลังที่มาจากหลากหลาย อาทิ วุฒิมัธยมศึกษา จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6, ระดับ ปวช. ระดับ ปวส. ส่วนอาชีพรับราชการ เป็นผู้นำท้องถิ่น เช่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล ผู้นำท้องที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน บางส่วนมีอาชีพอิสระทำงานในครอบครัว เป็นต้น ซึ่งความหลากหลายของภูมิหลังผู้เรียน นั้น มีอุปสรรคช่วงแรกของการเรียนเพราะต่างคนต่างมีบทบาทและสถานะที่แตกต่างกัน สะท้อนได้จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน การจับกลุ่มทำรายงาน การนั่งเรียนอย่างไรก็ตาม การใช้ชีวิตการเรียนร่วมกัน ผู้เรียนด้วยเงื่อนไขของเวลาและกิจกรรมผู้เรียนต่างได้ปรับตัวเข้าหากัน สะท้อนได้จากความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีความสนิทคุ้นเคยมากขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอนบางรายวิชาที่ให้ ความสำคัญการลงปฏิบัติการจริงในพื้นที่ทำให้เกิดการละลายพฤติกรรมระหว่างผู้เรียน ข้อยืนยัน ประเด็นดังกล่าวนี้ คือ ผู้เรียนยังเกาะกลุ่มรวมกลุ่มติดต่อสื่อสารข้อมูลและยังไปมาหาสู่ทำ กิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ บรรยายภาพเป็นไปด้วยดี มีความเป็นกันเอง อาจารย์ทุ่มเทให้การเรียนการสอนมาก ที่ประทับใจ คือ การให้นักศึกษาลงพื้นที่ไปปฏิบัติการเพื่อ ค้นหาและสรุปความรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ที่หลากหลายสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้

กลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน พบว่า กรณีที่เป็นผู้เรียนภาคปกติ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับ บัณฑิต คือ มัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 มีบางส่วนจบการศึกษาระดับ ปวช. ซึ่งนักศึกษาทั้งชั้นปีที่ 2 และ 3 มีจำนวน ชั้นปีละ 2 หมู่ ส่วนปีที่ 4 ที่ได้ปฏิบัติการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนา ชุมชนไปแล้วนั้น มีจำนวน 1 หมู่เรียน ได้สะท้อนข้อมูลที่น่าสนใจว่า บรรยายภาพความสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนยังไม่ค่อยหลอมรวมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันมากนัก ยังเกาะกลุ่มคุ้นเคยเพียงกลุ่มใคร กลุ่มมัน และบรรยายภาพดังกล่าวนี้ ส่งผลถึงความร่วมมือในการทำกิจกรรมของห้องเรียนก็จะทำกัน

เพียงไม่กี่คน บางครั้งการเรียนเมื่อทำงานกลุ่มตามที่อาจารย์มอบหมาย เพื่อนก็จะไม่ให้ความร่วมมือทำงานกลุ่มเพียงไม่กี่คน เป็นต้น ซึ่งข้อเสนอการสนทนากลุ่มของนักศึกษาปัจจุบันที่สำคัญ นั่นคืออยากให้หลักสูตรจัดกิจกรรมที่สามารถรวมทุกชั้นปี ทำกิจกรรมร่วมกัน อาทิ ออกค่ายอาสาพัฒนา การบำเพ็ญประโยชน์ทาสีโรงเรียน วัด เพราะกิจกรรมที่ดำเนินการนี้จะช่วยให้นักศึกษาได้ละลายพฤติกรรมและได้รู้จักกันเพิ่มขึ้น เกิดความสามัคคีเพิ่มขึ้น เกิดความผูกพันระหว่างนักศึกษาในหลักสูตร เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกันได้

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ นักศึกษาได้ให้ข้อมูลว่า อาจารย์ผู้สอนมีความหลากหลายความรู้ รายวิชาแต่ละรายวิชาสามารถเชื่อมโยงกันได้ รวมทั้งอาจารย์มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา สามารถเข้าพบเพื่อปรึกษาเรื่องการเรียนได้ตลอดเวลา บางครั้งโทรศัพท์ปรึกษาก็ยังได้ อาจารย์แต่ละท่านในหลักสูตรมีเทคนิคการสอนที่แตกต่างกันไป บางท่านมีความถนัดเรื่องทฤษฎี สอนดีสอนลึก บางท่านมีทักษะเรื่องการปฏิบัติการพินิจและให้นักศึกษาไปสืบค้นเรื่องราวต่างๆ ตามเนื้อหาวิชา และให้นักกลับมาอธิบายเพื่อรายงานให้อาจารย์และเพื่อนในห้องเรียนได้เรียนรู้ทำความเข้าใจร่วมกัน

ประเด็นที่ 2 รายวิชาการที่เรียนของสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนมีความเหมาะสมกับองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้จริงในการทำงาน นั้นปัจจุบัน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ได้ออกแบบโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 133 หน่วยกิต จำแนกเป็น หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 97 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ที่ประชุมกลุ่มสนทนา ได้ให้ข้อคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวอย่างน่าสนใจว่า ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อวิถีความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้น รายวิชาที่มีสาระสำคัญและสอดคล้องและนำกำหนดไว้ในหลักสูตร ประกอบด้วย

1. วิชากฎหมายเบื้องต้น เพราะชุมชนยังต้องการคำแนะนำบางเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายเบื้องต้น เมื่อชาวบ้านร้องขอคำปรึกษา
2. วิชาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชุมชน เนื่องจากบางชุมชนชาวบ้านรวมกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน การประชาสัมพันธ์สินค้าหรือผลิตภัณฑ์กลุ่ม ซึ่งในปัจจุบันมีการใช้สื่อเทคโนโลยี ดังนั้น การจัดทำ Web Site, การจัดทำแผนพับ, ป้ายประชาสัมพันธ์ น่าจะกำหนดไว้ให้มีการเรียนการสอนบางรายวิชาเฉพาะเพื่อเป็นประโยชน์ เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถนำไปใช้ได้จริงต่อไป
3. วิชาเศรษฐศาสตร์ชุมชนเบื้องต้น มีความสำคัญเนื่องจากผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น ว่าชุมชนมีระบบเศรษฐกิจที่สามารถยังชีพและพึ่งตนเองได้อย่างไรและสามารถนำไปปรับประยุกต์กับตนเองและครัวเรือนได้อย่างต่อไป
4. วิชาวิสาหกิจชุมชนชุมชน ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างอาชีพเมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพราะปัจจุบันการทำงานภาคราชการและภาครัฐกิจมีความเป็นไปได้้น้อยมาก

5. วิชาเทคนิคการพูดในที่สาธารณะ เนื่องจากการทำงานในชุมชนมักเกี่ยวข้องกับผู้คนหลายฝ่ายและมีความเกี่ยวข้องกับการวางท่าทีและการพูดจากับบุคคลต่างๆ ดังนั้นเทคนิคการพูด จึงมีความสำคัญที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถนำไปใช้ได้จริง

ประเด็นที่ 3 รายวิชาในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปใช้ได้จริง ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ได้ร่วมกันเสนอแนะว่าภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน รายวิชาในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนที่อยู่ในกระบวนการเรียนการสอน นั้น บางรายวิชายังมีความสำคัญและสามารถนำไปใช้ได้จริง ประกอบด้วย

1. วิชาชุมชนศึกษา
2. การวางแผนพัฒนาชุมชน
3. สถิติเพื่อการวิจัย
4. การวิจัยทางสังคมศาสตร์

เนื่องจาก รายวิชาดังกล่าวเมื่อออกไปทำงานแล้ว พบว่าบัณฑิตสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานในหน่วยงานได้ อาทิ วิชาชุมชนศึกษา การวางแผนพัฒนาชุมชน สามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์และการจัดการบางสถานการณ์ปัญหาในการทำงานได้เพียงแต่นำแง่มุมรายวิชามาปรับใช้ให้สอดคล้องกับภารกิจและหน่วยงาน

ประเด็นที่ 4 รายวิชาใดที่ไม่ควรกำหนดไว้ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ได้ให้ความเห็นว่า รายวิชาที่สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดให้ผู้เรียน นั้น ส่วนใหญ่มีสาระสำคัญรายวิชาที่ดี ครอบคลุมเนื้อหา และเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนมาก เพียงแต่ปัจจุบันสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ดังนั้นอยากให้สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ออกแบบรายวิชาให้ทันสมัยคำนึงถึงบัณฑิตเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว สามารถนำรายวิชาทั้งเชิงทฤษฎีและปฏิบัติไปใช้ได้จริงในการทำงานและการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมต่อไป

ประเด็นที่ 5 การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ควรมีรูปแบบอย่างไร ประเด็น ของการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ได้ให้ความเห็นว่า ยังให้ความสำคัญทั้ง 5 รูปแบบของการเรียนการสอน ประกอบด้วย การบรรยาย (เนื้อหาและทฤษฎี) การสาธิต การลงปฏิบัติการ ในพื้นที่ การบรรยายพร้อมสาธิต และค้นคว้าอิสระ เพียงแต่ว่า อยากให้อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ ทักษะ การถ่ายทอด รวมถึงองค์ความรู้ที่หลากหลาย นั้น จัดแบ่งเปอร์เซ็นต์ที่เหมาะสมกับรายวิชาว่าควรมีสัดส่วนเท่าไร อาทิ การบรรยายเนื้อหาและทฤษฎี น่าควรมีในห้องเรียนเพียงร้อยละ 20 ค้นคว้าอิสระนอกห้องเรียนร้อยละ 20 การลงปฏิบัติการ ในพื้นที่ หรือการบรรยายพร้อมสาธิต น่าจะคงอยู่ร้อยละ 20 ของการจัดกระบวนการเรียนการสอนของสาขาวิชา

นอกจากนั้น ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การลงพื้นที่เพื่อเรียนรู้และฝึกประสบการณ์กับผู้นำชุมชน สำหรับสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ยังมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากเพราะจะเป็นการเตรียมประสบการณ์และทักษะของผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

ประเด็นที่ 6 **ปรัชญาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ที่มีความสอดคล้องกับบริบทสังคมไทย นั้น เป็นอย่างไร** ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ยังให้ความสำคัญปรัชญาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนที่ได้กำหนดไว้ คือ เข้าถึงชุมชน เปี่ยมล้นคุณธรรม บูรณาการภูมิปัญญา มุ่งพัฒนาด้วย การวิจัย และ ภายได้ปรัชญาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน สามารถอธิบายรายละเอียดได้ คือ

1. มุ่งการฝึกทักษะในการเข้าอยู่กับชุมชน การสร้างการยอมรับจากชุมชน การทำงานในชุมชนภาคสนาม

2. มุ่งพัฒนาตนเองให้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรม อุทิศตนเป็นผู้นำในการพัฒนาตนเอง พัฒนาบุคคลและชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพที่เข้มแข็งและยั่งยืน

3. มุ่งให้มีความรู้เชิงบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากลสู่การพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืน

4. มุ่งเข้าใจการพัฒนาโดยสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการวิจัยท้องถิ่น การสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่การพัฒนาศักยภาพของตนเอง คนในชุมชน

อย่างไรก็ดี ที่ประชุมได้เสนอแนะไว้อย่างน่าสนใจว่า ควรที่จะกำหนดปรัชญาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ที่ครอบคลุมสาระสำคัญ 2 ประเด็น คือ 1) เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ 2) ผู้เรียนต้องเล็งเห็นประโยชน์แก่ส่วนหรือผู้อื่นเป็นหลัก

ประเด็นที่ 8 **จำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม ของสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ควรมีจำนวนเท่าไร** ที่ผ่านมาสสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ได้ออกแบบหลักสูตรไว้ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาต้องเรียนครบจำนวน 133 หน่วยกิต และต้องผ่านเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย กำหนด และที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ได้เสนอแนะไว้ว่า นาลดจำนวนหน่วยกิตการเรียนการสอนลงแต่ต้องอยู่ภายใต้ประกาศของมหาวิทยาลัย เพราะจะเอื้อให้นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาได้ภายใน 3 ปีครึ่ง ซึ่งจะเป็ประโยชน์แก่ผู้เรียนเพิ่มขึ้น

ประเด็นที่ 9 **อาชีพที่สามารถทำได้ภายหลังสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนไปแล้ว** ส่วนใหญ่ของที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ยังให้ความสำคัญอาชีพรับราชการ เป็นอาชีพหลัก รองลงมาเป็นการทำงานท้องถิ่น อาทิ อบต. เทศบาล เพราะส่วนใหญ่ผู้เรียนเป็นลูกหลานคนในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การทำงานหน่วยงานเอกชนและการประกอบอาชีพอิสระ ยังเป็นอาชีพที่ที่ผู้เรียนสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน สามารถเลือกทำได้เพราะมีรายวิชาที่ผู้เรียนนำไปประยุกต์ปรับใช้ได้

ประเด็นที่ 10 หลักเกณฑ์การรับนักศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ควรมีหลักเกณฑ์เรื่องใดบ้าง ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ได้เสนอเป็นหลักเกณฑ์กลางของมหาวิทยาลัย แต่ควรกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมว่า

1. ควรมีลักษณะเป็นผู้นำ
2. มีความพร้อมที่จะเรียนและรักสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
3. ผู้เรียนต้องปรับตัวให้ได้โดยเฉพาะกรณีการลงพื้นที่ และ
4. เป็นผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็งและสู้ปัญหาที่กระทบต่อตนเอง

ประเด็นที่ 11 หากจะให้สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน สัมฤทธิ์ผลของการจัดกระบวนการเรียนการสอน ควรทำเรื่องใดบ้าง ทำเมื่อไร และใครเป็นผู้ดำเนินการ

ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ได้เสนอสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ว่า หากเมื่อใด นักศึกษาบัณฑิต มีความโดดเด่น ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ เป็นตัวอย่างของสังคม สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ควรเสนอชื่อให้คณะหรือมหาวิทยาลัย ประกาศเกียรติคุณ หรือติดบอร์ดเพื่อเชิดชู ในฐานะเป็นผู้สร้างชื่อเสียงให้แก่สาขาวิชา คณะ และมหาวิทยาลัย ซึ่งจะเป็นการสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นการทำความดีให้แก่สังคมประเทศชาติต่อไป

ประเด็นที่ 12 คุณลักษณะ/ความสามารถของบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ควรเป็นอย่างไร ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ได้เสนอสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ว่าคุณลักษณะ/ความสามารถของบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน นั้น อย่างน้อยต้องมีลักษณะ ประกอบด้วย

1. เป็นมีความกระฉับกระเฉง /กระตือรือร้นในการเรียนและการทำงาน
2. ความเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นและเชื่อมั่นในวิชาชีพของตนเอง
3. เป็นผู้เปิดกว้าง/ใจไม่แคบสามารถทำงานกับผู้อื่นได้
4. มีลักษณะผู้นำที่ดี/ผู้ตามที่ดี/สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
5. เป็นผู้มีความอดทนและรับสถานการณ์ที่กดดันได้ (ผู้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์)
6. เป็นผู้ที่มีอัธยาศัย /ยิ้มแย้มแจ่มใส

ประเด็นที่ 13 ความเห็นอื่นๆ /ข้อเสนอแนะอื่น เพิ่มเติม ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม ได้เสนอสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน เพิ่มเติม ประกอบด้วย

1. รวมกลุ่มวิชาที่จัดเรียนการสอน อาทิ กลุ่มวิชากิจชุมชน สุขภาวะชุมชน และเกษตรยั่งยืน รวมเป็นรายวิชาไม่ต้องจัดเป็นกลุ่มวิชา แต่ให้ดึงสาระสำคัญทั้ง 3 กลุ่มวิชา นั้นว่ามีรายวิชาใดที่มีความสำคัญและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันโดย ให้นำมาใส่ไว้เป็นวิชาเอก หรือรายวิชาเอกบังคับ เป็นต้น

2. อยากให้สาขาวิชาจัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้นักศึกษาทุกชั้นปี ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และเกิดความรัก ความสามัคคี สามารถช่วยเหลือกันได้ ทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ต่อไป

3. การเพิ่มเติมหรือฝึกทักษะ เรื่องของการทำงานเอกสาร เช่น การพิมพ์หนังสือราชการ/การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดการงานในสำนักงาน เป็นต้น

ภาคผนวก ซ

ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรที่ปรับปรุง

ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรที่ปรับปรุง

1. เปรียบเทียบชื่อปริญญา

หลักสูตรเดิม	หลักสูตรปรับปรุง	เหตุผล
ภาษาไทย ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนาชุมชน) ชื่อย่อ : ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน) ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Arts (Community Development) ชื่อย่อ : B.A.(Community Development)	ภาษาไทย ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนาชุมชน) ชื่อย่อ : ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน) ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Arts (Community Development) ชื่อย่อ : B.A.(Community Development)	คงเดิม และเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาพ.ศ. 2549

2. เปรียบเทียบโครงสร้าง

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	เหตุผล
หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 133 หน่วยกิต 1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หน่วยกิต 1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 9 หน่วยกิต 1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 8 หน่วยกิต 1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี 13 หน่วยกิต 2) หมวดวิชาเฉพาะ 97 หน่วยกิต 2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา 90 หน่วยกิต 2.1.1 กลุ่มวิชาบังคับ 42 หน่วยกิต 2.1.2 กลุ่มวิชาเลือก 48 หน่วยกิต 2.2 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต 3) หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต	หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 133 หน่วยกิต 1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต - - - 2) หมวดวิชาเฉพาะ 97 หน่วยกิต 2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา 90 หน่วยกิต 2.1.1 กลุ่มวิชาบังคับ 53 หน่วยกิต 2.1.2 กลุ่มวิชาเลือก 37 หน่วยกิต 2.2 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต 3) หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต	เพื่อความเหมาะสมในการจัดการศึกษา

3. เปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554			หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559			เหตุผล
1. 2591102	หลักสังคมวิทยา Principle of Sociology ความหมาย ขอบเขต และประวัติความเป็นมาของสังคมวิทยา การจัดระเบียบทางสังคม กลุ่มสังคม สถาบันสังคม ลักษณะทั่วไปของสังคม และวัฒนธรรม ปัญหาสังคมปัจจุบันและแนวทางแก้ไข ความสำคัญของสังคมวิทยาในฐานะที่เป็นแขนงหนึ่งของสังคมศาสตร์ ทฤษฎีหลักของสังคมวิทยา การจัดระเบียบทางสังคม การจัดช่วงชั้นทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม กระบวนการทางสังคม พฤติกรรมรวมหมู่ พฤติกรรมเบี่ยงเบน การเสียระเบียบทางสังคมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม เน้นการศึกษาทั้งในเชิงทฤษฎีและการวิเคราะห์	3(3-0-6)	1. HCD101	หลักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา Sociology and Anthropology Principle ความหมาย ขอบเขต และประวัติความเป็นมาของสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา มานุษยวิทยากายภาพ วิวัฒนาการและการปรับตัวของมนุษย์ กับสิ่งแวดล้อม ชาติพันธุ์ของมนุษย์ การจัดระเบียบทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม พฤติกรรมรวมหมู่ พฤติกรรมเบี่ยงเบน ทฤษฎีทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม เน้นการศึกษาทั้งในเชิงทฤษฎีและการวิเคราะห์	3(3-0-6)	เพื่อประโยชน์และความเหมาะสมในการศึกษาเกี่ยวกับสังคมและมนุษย์ในสังคมในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
2. 2591104	ประชากรศาสตร์และประชากรศึกษา Demography and Population Education ความหมาย ขอบเขต ประวัติ ทฤษฎีทางประชากร องค์ประกอบในการวิเคราะห์ประชากร เทคนิคการวิเคราะห์ด้าน	3(3-0-6)	2. HCD102	ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน Population and Community Quality of Life แนวคิดประชากรศาสตร์และประชากรศึกษา นโยบายด้านประชากรของไทย ทฤษฎีทางประชากรการวิเคราะห์	3(3-0-6)	เพื่อความเหมาะสมในการศึกษาในด้านการพัฒนาชุมชนมากขึ้น

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	เหตุผล
ประชากร การเปลี่ยนแปลงประชากร การเจริญพันธุ์ การตาย การย้ายถิ่น ปัญหาและนโยบายทางด้านประชากรของประเทศ ประชากรศึกษา ประชากรศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต บทบาทของประชากรศึกษาในการแก้ไขปัญหาประชากรของบุคคล ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ และประชากรศึกษาประยุกต์ในงานพัฒนาชุมชน	ประชากรศาสตร์ คุณภาพชีวิตประชากร ดัชนีคุณภาพชีวิตประชากร ภาวะประชากรของกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน โครงสร้างประชากรไทย พีรามิดประชากร การเปลี่ยนแปลงประชากรไทย ประชากรผู้สูงอายุ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงประชากร และแนวทางการพัฒนา	
3. 2594101 การวิเคราะห์ปัญหาชุมชนและแนวทางการพัฒนา 3(2-2-5) Analysis and Solution of Community Development หลักการ วิธีการวิเคราะห์ปัญหาชุมชน การวิเคราะห์จากเอกสารและการวิเคราะห์ภาคสนาม ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชน ปัจจัยที่เป็นสาเหตุ วิธีการแก้ไขปัญหาในชุมชน	3. HCD110 การวิเคราะห์และการวางแผนพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) Analytical Community Development Planning หลักการ วิธีการวิเคราะห์ปัญหาชุมชน การวิเคราะห์จากเอกสารและการวิเคราะห์ภาคสนาม หลักการวางแผนพัฒนา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาทั้งภาครัฐและเอกชน ปัญหาและอุปสรรคของการวางแผนพัฒนา ความสำคัญของแผนพัฒนา แผนแม่บทชุมชน การศึกษกรณีตัวอย่าง ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์สภาพปัญหาและการวางแผนพัฒนาชุมชน	ปรับคำอธิบายรายวิชาเพื่อความเหมาะสมในการศึกษาในด้านการพัฒนาชุมชนรวมถึงการเสริมสร้างทักษะการปฏิบัติงานมากขึ้น

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	เหตุผล
4. 2593602 สวัสดิการ การสงเคราะห์ครอบครัวและเด็ก 3(2-2-5) Family Aid and Child Welfare สถาบันครอบครัวและสิ่งแวดล้อม อิทธิพลที่มีต่อสวัสดิภาพของครอบครัวเด็กและเยาวชน หลักการ แนวคิด และวิธีดำเนินงานในการส่งเสริมและพัฒนาสวัสดิการครอบครัวเด็กและเยาวชน การจัดสถานบริการ ศึกษา นโยบายสาธารณะ นโยบายสังคมและนโยบายสวัสดิการสังคม ที่เกี่ยวข้อง การศึกษากรณีตัวอย่างและปฏิบัติการพื้นที่จริง	4. HCD309 การจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์ 3(3-0-6) Management of Community Social Welfare and Social Work ความหมาย ปรัชญา ขอบเขต วิชาการ วัตถุประสงค์และความสำคัญของการจัดสวัสดิการชุมชน และงานสังคมสงเคราะห์ชุมชน งานสวัสดิการและงานสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทย รูปแบบของการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ปัจจัยความสำเร็จทั้งด้านโครงสร้าง ประชากร เศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย การเมือง โครงสร้างอำนาจ การศึกษา วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม นโยบายของรัฐด้านการจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์	ปรับคำอธิบายรายวิชาเพื่อความเหมาะสมในการศึกษาในด้านการพัฒนาชุมชนมากขึ้น
	5. HCD306 การพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียน 3(3-0-6) เปรียบเทียบ Comparative Development of ASEAN Community พัฒนาการและหลักการประชาคมอาเซียน เปรียบเทียบการพัฒนาชุมชน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง การปกครอง การพัฒนาประเทศ กฎบัตรอาเซียน ประโยชน์และผลกระทบ	เพิ่มเพื่อความเหมาะสมกับบริบททางสังคม

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	เหตุผล
	6. HCD307 ความรับผิดชอบต่อสังคมและ สิ่งแวดล้อมขององค์กร 3(3-0-6) Corporate Social Responsibility ความหมาย ความสำคัญ ผลกระทบและ ประโยชน์ของการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร แนวคิดในการดำเนินกิจกรรมความ รับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร รูปแบบ ของการดำเนินการกิจกรรมขององค์กร ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และแนวทางแก้ไขพัฒนา ศึกษากรณี ตัวอย่าง	เพิ่มเพื่อความเหมาะสมกับบริบท ทางสังคม
	7. HCD308 กลุ่มคนด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบ Underprivileged Group and Marginal Group แนวคิด ความหมาย และความสำคัญใน การพัฒนากลุ่มคนด้อยโอกาสและกลุ่ม คนชายขอบของสังคม ทฤษฎีและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ศึกษาปัญหาและ อุปสรรคในการดำรงชีวิตของกลุ่มคน ด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบปัจจุบัน แนวทางในการดำเนินการแก้ไข ป้องกัน ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิต	เพิ่มเพื่อความเหมาะสมกับบริบท ทางสังคม

4. เปรียบเทียบกลุ่มวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	เหตุผล
หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาเลือกวิชา จำนวนไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต โดย เลือกทั่วไป เลือกเรียนจากรายวิชาที่กำหนดไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต เลือกกลุ่มวิชา 16 หน่วยกิต ให้เลือกเรียนวิชาตามกลุ่มวิชาโดยให้เลือกเพียงกลุ่มวิชาใดกลุ่มวิชาหนึ่ง ก. กลุ่มวิชาวิสาหกิจชุมชน 2592401 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน 3(3-0-6) Introduction to Community Enterprise 2592402 การประกอบการวิสาหกิจชุมชน 3(2-2-5) Community Enterprise Operation 2592403 การจัดการเกี่ยวกับประกันคุณภาพมาตรฐานชุมชน 3(2-2-5) Assurance Management for Community Standardization 2592404 การบัญชีวิสาหกิจชุมชนเบื้องต้น 3(2-2-5) Principles of Accounting Community Enterprise 2593401 การวิเคราะห์และประเมินโครงการวิสาหกิจชุมชน 3(2-2-5) Analysis and Evaluation of Community Enterprise Project 2593402 การพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน 2(1-2-3) Local Product Development 2593403 หลักการออกแบบงานผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน 2(1-2-3) Principles of Local Product Designs 2594401 การวิจัยเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน 3(2-2-5) Research for Community Enterprise Development	ไม่มีกลุ่มวิชาโดย เปลี่ยนเป็นให้เลือกจากรายวิชาที่กำหนด 37 หน่วยกิต	การจัดการศึกษามีความหลากหลายมากขึ้นไปและ การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปด้วยความไม่สะดวก

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554			หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	เหตุผล
2594402	กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน Learning Process for Community Enterprise Development	3(2-2-5)		
ข. กลุ่มวิชาเกษตรกรรมชุมชนทางเลือก				
2592501	การเกษตรในชุมชนชนบทไทย Agriculture in Thai Rural Community	3(3-0-6)		
2592502	ปัญหาการเกษตรกับชุมชนชนบทไทย Agriculture Problem in Thai Rural Community	3(2-2-5)		
2592503	เกษตรทางเลือกเพื่อการพัฒนาชุมชน Alternative Agriculture for Community Development	3(3-0-6)		
2592504	การส่งเสริมการเกษตรแบบบูรณาการการพัฒนาชุมชน Integrated Agriculture Extension for Community Development	3(3-0-6)		
2593501	เกษตรธรรมชาติเพื่อชุมชน Organic Agriculture for Community Development	3(2-2-5)		
2593502	เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อท้องถิ่น Local Agricultural Technology	3(2-2-5)		
2593503	การถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเกษตรชุมชน Transferring Technology for Community Agricultural Development	3(2-2-5)		
2593504	การเลี้ยงสัตว์ในชุมชนชนบทไทย Animal Husbandry in Thai Rural Community	3(3-0-6)		
2594501	ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และการแปรรูปเนื้อสัตว์ที่เหมาะสมกับชุมชน Meat Products Practice for Community	3(2-2-5)		
2594502	ชุมชนกับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร Agricultural Products Preservation for Community	3(2-2-5)		

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554			หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	เหตุผล
2594503	การถนอมอาหารและการแปรรูปผลผลิตทางเกษตร Agricultural Products Preservation	3(2-2-5)		
ค. กลุ่มวิชาสุขภาวะชุมชน				
2592601	สุขภาวะชุมชน Community Well-being	3(3-0-6)		
2592602	สุขภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม Community and Environmental Health	3(3-0-6)		
2592603	การพัฒนาอนามัยชุมชน Community Health Development	2(1-2-3)		
2592604	การสาธารณสุขมูลฐาน Primary Health Care	3(2-2-5)		
2593601	สุขภาพจิตชุมชน Community Mental Health	2(2-0-4)		
2593602	สวัสดิการ การสงเคราะห์ครอบครัวและเด็ก Family Aid and Child Welfare	3(2-2-5)		
2593603	สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ Welfare and Elder Aid	3(2-2-5)		
2594601	การสุขาภิบาลชุมชน Community Sanitation	3(3-0-6)		
2594602	การแพทย์แผนไทย Thai Traditional Medicine	3(2-2-5)		
2594603	ปฏิบัติการแพทย์แผนไทย Practice in Thai Traditional Medicine	3(2-2-5)		

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554			หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	เหตุผล
2594604	เวชศาสตร์ฟื้นฟู Rehabilitation	3(2-2-5)		
2594605	นันทนาการชุมชน Recreation for Community	3(2-2-5)		

ภาคผนวก ฅ
แผนบริหารความเสี่ยง
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

แผนบริหารความเสี่ยง
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

ระบุความเสี่ยง

ความเสี่ยง (ภารกิจหลัก/กิจกรรมของหลักสูตร)	ปัจจัยเสี่ยง
1. ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน F	นักศึกษาขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ
F	ความเพียงพอและเหมาะสมของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ
2. การพัฒนาตำแหน่งวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน F	อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ

หมายเหตุ S1 มีค่าระหว่าง 20-25 (สูงมาก), F มีค่าระหว่าง 10-19 (สูง) และ O,P มีค่าระหว่าง 1-9

การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง

ความเสี่ยง (ภารกิจหลัก/กิจกรรมของ หลักสูตร)	รายละเอียดความสูญเสีย (ปัจจัยเสี่ยง)	โอกาสที่จะเกิด (1)	ผลกระทบ ความรุนแรง (2)	คะแนนความเสี่ยง (ระดับความเสี่ยง) (1)×(2)	ระดับ ความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน	- นักศึกษาขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ	5	2	10	ความเสี่ยงสูง
	- ความเพียงพอและเหมาะสมของ ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ	4	3	12	ความเสี่ยงสูง
ความเสี่ยงการพัฒนาอาจารย์ ประจำหลักสูตรและอาจารย์ ผู้สอน	- อาจารย์ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ	4	4	16	ความเสี่ยงสูง

หมายเหตุ ระดับความเสี่ยง 3 มีค่าระหว่าง 20-25(ความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้), 2 มีค่าระหว่าง 10-19 (ความเสี่ยงสูง) และ 1 มีค่าระหว่าง 1-9 (ความเสี่ยงที่ยอมรับได้)

การกำหนดกิจกรรมควบคุมความเสี่ยง

ลำดับ	ความเสี่ยง (ภารกิจหลัก/ กิจกรรมของหลักสูตร) (1)	การควบคุม ที่ควรจะมี (2)	การควบคุม ที่มีอยู่แล้ว (3)	การควบคุมที่มีอยู่ แล้วได้ผลหรือไม่ (4)	วิธีการจัดการ ความเสี่ยง (5)	หมายเหตุ (6)
ความเสี่ยงด้านการ เรียนการสอน	- นักศึกษาขาดทักษะด้าน ภาษาอังกฤษ	1. กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องสอบผ่าน การวัดความรู้ทางภาษาอังกฤษ 2. จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกและ ส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษา	●	○	ยอมรับ ✓ ควบคุมถ่ายโอนหลีกเลี่ยง	
	- ความเพียงพอและเหมาะสม ของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ	1. เตรียมจัดหาห้องเรียนให้เพียงพอและ เหมาะสมกับการใช้งาน 2. ประสานงานกับคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ เพื่อใช้ห้องปฏิบัติการและ จัดหาอุปกรณ์ประจำห้องเพิ่มเติมร่วมกัน 3. จัดหาครุภัณฑ์ให้เพียงพอ	●	○	ยอมรับ ✓ ควบคุมถ่ายโอนหลีกเลี่ยง	
การพัฒนาอาจารย์ ประจำหลักสูตรและ อาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ	1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ขอ ตำแหน่งทางวิชาการตามกำหนดเวลา	●	○	ยอมรับ ✓ ควบคุมถ่ายโอนหลีกเลี่ยง	

หมายเหตุ ช่อง 3 ● หมายถึง มี ○ หมายถึง มีแต่ไม่สมบูรณ์ X หมายถึง ไม่มี

ช่อง 4 ● หมายถึง ได้ผลตามที่คาดหวัง ○ หมายถึง ได้ผลบ้างแต่ไม่สมบูรณ์ X ไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง

กระบวนการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม/ด้านของ เรื่องที่เหมาะสมและ วัตถุประสงค์ของการควบคุม (1)	การควบคุมที่มีอยู่ (2)	ระดับ ความเสี่ยง (3)	การ จัดการ ความ เสี่ยง (4)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (ปัจจัยเสี่ยง) (5)	กิจกรรมการควบคุม (แผนการปรับปรุงการ ควบคุม) (6)	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ (7)
- นักศึกษาขาดทักษะด้าน ภาษาอังกฤษ	1. กำหนดให้นักศึกษาทุก คนต้องสอบผ่านการวัด ความรู้ทางภาษาอังกฤษ 2. จัดการเรียนการสอน โดยสอดแทรกและ ส่งเสริมทักษะภาษ อังกฤษให้นักศึกษา	ความเสี่ยงสูง	ควบคุม	1. นักศึกษาสอบไม่ผ่าน การวัดความรู้ ภาษาอังกฤษ	จัดกิจกรรมเสริมทักษะ ภาษา อังกฤษให้กับนักศึกษา	หลักสูตร ฯ
- ความเพียงพอและเหมาะสม ของห้องเรียนและ ห้องปฏิบัติการ	1. ดำเนินการ ประสานงานกับคณะ ฯ เพื่อใช้ห้องปฏิบัติการ และจัดหาอุปกรณ์ ประจำห้องเพิ่มเติม ร่วมกัน 2. จัดหาครุภัณฑ์ เพิ่มเติม	ความเสี่ยงสูง	ควบคุม	1. ความพร้อมของ ห้องปฏิบัติการและ ความเพียงพอของ ครุภัณฑ์	เตรียมความพร้อม ห้องปฏิบัติการและจัดซื้อ ครุภัณฑ์	หลักสูตร ฯ

กระบวนการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม/ด้านของ เรื่องที่ประเมินและ วัตถุประสงค์ของการควบคุม (1)	การควบคุมที่มีอยู่ (2)	ระดับ ความเสี่ยง (3)	การ จัดการ ความ เสี่ยง (4)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (ปัจจัยเสี่ยง) (5)	กิจกรรมการควบคุม (แผนการปรับปรุงการ ควบคุม) (6)	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ (7)
- อาจารย์ไม่มีตำแหน่งทาง วิชาการ	1.ส่งเสริมและสนับสนุน ให้อาจารย์ขอตำแหน่ง ทางวิชาการตาม กำหนดเวลา	ความเสี่ยงสูง	ควบคุม	1.อาจารย์ยังไม่ทำ ผลงานวิชาการ	สนับสนุนให้อาจารย์เข้าร่วม โครงการผลิตตำรา กับทาง มหาวิทยาลัย	หลักสูตร ฯ

ผู้รายงาน อาจารย์ ดร.สมทรง บรรจงธิดิตานต์
ประธานกรรมการประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน